

ORE I MEXŪ GA CUÁŪ ÜMATÜXŪ

Tupana Nane rü narüduũ

1 ¹Naxŭpa ga guxŭma, rü marü nayexma ga Tupana Nane. Rü Tupanamaã nayexma rü woetama Tupana nixĩ ga nümax. Numa rü Tupanaärü Ore nixĩ i naéga erü tamaã nüxŭ nixu i Tupanachiga. ²Rü naxŭpa ga guxŭma rü numa ga Tupana Nane rü naxŭtawatama nayexma. ³Rü guma Nanexŭ nixĩ ga namuxŭ ga Tupana na naxŭãxŭcax ga guxŭma. Rü nataxuma i tacü i ñuxma ngëxmaxŭ i tama numa naxŭxŭ. ⁴Rü Nanewa nixĩ ga nayexmaxŭ ga maxŭ. Rü yema maxŭ rü guxŭ ga duŭxŭgüarü ngóonexëëruũ nixĩ. ⁵Rü yima Nane rü woo chixexŭ íporaxŭwa rü duŭxŭgüxŭ nüxŭ nacuaxëë i Tupanachiga. Rü ngëma chixexŭ rü taxucü-rüwama ngëma mexŭxŭ narüyexera. ⁶⁻⁷Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Cuáŭ ga baiŭxëëruũgu äégacü. Rü guma nixĩ ga Tupana núma namucü na nüxŭ yaxuxŭcax ga nachiga ga guma ngóonexëëruũ na yemaäcü guxama nüxŭ yaxögüxŭcax. ⁸Rü numa ga Cuáŭ rü tama Tupana Nane ya duŭxŭgüarü ngóonexëëruũ nixĩ. Natürü numa nixĩ ga Tupana núma namuxŭ na nüxŭ yaxuxŭcax ga nachiga ga guma

ngóonexëëruũ. ⁹Rü ñoma ga nañewa nangu ga guma aixcuma Tupana Nane ixĩcü i guxŭma i duŭxŭgüxŭ ngóonetanüxëëcü. ¹⁰Rü numa ga guma Nane ga Tupanaärü Ore ixĩcü rü ñoma ga nañewa nayexma. Rü woo nagagu nixĩ ga naxŭãxŭ ga guxŭma ga ñoma ga naäne, natürü ñoma ga naäne-cŭãx ga duŭxŭgü rü tama nüxŭ nacuaxgü na texe yŭxŭ. ¹¹Nuã norü nañewatama nangu, natürü norü duŭxŭgü ga Yudŭfugü rü tama nanayauxgü. ¹²Natürü guxema nayauxgüxe rü nüxŭ yaxögüxe rü tüxŭ nanatauxchaxëë na Tupanaxäcügü tixŭgüxŭcax. ¹³Rü ñuxma rü Tupanaxäcügü tixŭgü ga guxema yaxögüxe. Natürü tama noxri tabuexŭgagu nixĩ i ngëma rü tama tümanatügüarü ngúchaŭgagu nixĩ. Natürü i ñuxma rü Tupanaxäcügü tixŭgü ga guxema yaxögüxe yerü nümatama ga Tupana rü naxäcügüxŭ tüxŭ nixŭgüxëë. ¹⁴Rü numa ga guma Nane ga Tupanaärü ore ixĩcü rü narüduũ. Rü totanüwa nayexma rü poraäcü toxŭ nangechaŭ rü aixcuma nixĩ ga norü ore. Rü toma nüxŭ tadaugü ga ñuxäcü na namexëchixŭ ga nümax. Rü Nanatüxŭtawa nanayaxu ga yema yerü nügümaã nüxŭ nawüxicax. ¹⁵Rü gumachigaxŭ nixĩ ga yaxuxŭ ga

Cuáŭ ga yexguma ñaxgu: —Daa nixĩ ga guma pemaã nũxũ chixuchigacũ ga yexguma ñachaxgu:

“Rũ yima choweara ne ũcũ rũ choxũ rüyexeracũ nixĩ, yerũ woetama marũ nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñanagürũ ga Cuáŭ. ¹⁶Rũ yima Tupana Nane rũ namexêchi rũ naxmexwa nangêxma i guxũma. Rũ naxũtawã rũ guxũguma tanayauxgüecha ga muxũchixũma ga ngũxêëgũ ga mexũgũ. ¹⁷Rũ Moïchéxũ nixĩ ga namuxũ ga Tupana na tũxũ nangúexêëxũ ga yema norũ mugũ. Natürũ Ngechuchu ya Cristuxũ nixĩ ga namuxũ na tũxũ nangúexêëxũ na yigũ ingechaũgũxũ rũ tũxũ nangêxmaxũ i ore i aixcũma ixĩxũ. ¹⁸Taguma texé ñuxgu nũxũ tadau ga Tupana. Natürũ Nane ya nũgũmaã nũxũ wũxicacũ nixĩ ya tũxũ nũxũ cuqxêëcũ. Rũ yima Nane rũ Tupanaxũchi nixĩ, rũ Nanatũmaã wũxiwa nangêxmagũ.

Cuáŭ ga baiũxêëruũ rũ nũxũ nixu ga Ngechuchu ya Cristuchiga
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹Rũ yema Yudiugüarũ äëxgacũgũ ga Yerucharëcũãx rũ Cuáŭ ga baiũxêëruũxũtawã nanamugũ ga paigũ rũ Lebítanũxũgũ na nũxna yacagüexũcax na texe yĩxũ. ²⁰Rũ nũma ga Cuáŭ rũ meãma nũgũ nixu, rũ ñanagürũ: —Tama nixĩ i Cristu chiĩxũ i chomax —ñanagürũ. ²¹Rũ wenaxârũ nũxna nacagũ rũ ñanagürügũ: —¿Texé exna quixĩ? ¿Exna cuma ga nuxcũmaũcũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ería quiĩxũ? —ñanagürügũ. Rũ Cuáŭ nanangãxũ rũ ñanagürũ: —Tama Ería chixĩ —ñanagürũ. Rũ nũmagũ rũ

wenaxârũ nũxna nacagũ rũ ñanagürügũ: —¿Exna cuma quiĩxũ ya yima orearũ uruũ ga Moïché nũxũ ixucũ ga ínguxchaũcũ? —ñanagürügũ. Rũ Cuáŭ nanangãxũ rũ ñanagürũ: —Tama yima chixĩ —ñanagürũ. ²²Rũ yexguma ñanagürügũama: —¿Exna texé quiĩxũ? Erũ tanaxwaxe i ngêma núma toxũ mugũxũxũtawã tanange i curĩ ngãxũga. ¿Rũ ñuxũ ñacuxũ i ñuxma na texé quiĩxũ? —ñanagürügũ. ²³Rũ Cuáŭ nanangãxũ rũ ñanagürũ nũxũ: —Choma nixĩ i ngêma duũxũ i dauxchitawã i ngextá taxúema íxápataxũwa tagaãcũ ñachaxũ:

“iRũ nũxũ perũxoe i pecũma i chixexũ rũ ipeyanawexächixêëx i perũ maxũ naxcax ya Cori ya Tupana!” ñachaxũ, guma nuxcũmaũcũ ga orearũ uruũ ga Ichaía nũxũ ixuxũrũũ —ñanagürũ. ²⁴⁻²⁵Rũ yexguma ga yema paigũ rũ Parichéugũ yéma mugũxũ ga Cuáŭmaã na yanadexagũxũcax rũ wenaxârũ nũxna nacagüe, rũ ñanagürügũ: —Rũ ngëxguma tama Cristu quixĩgu, rũ tama Ería quixĩgu, rũ tama yima orearũ uruũ ya ínguxchaũcũ quixĩgu, ¿rũ tũxcũũ i duũxũgũxũ ícubaiũxêëxũ i ñuxmax? —ñanagürügũ nũxũ. ²⁶⁻²⁷Rũ Cuáŭ nanangãxũ rũ ñanagürũ: —Choma rũ dexáwamare íchanabaiũxêë i duũxũgũ. Natürũ petanũwa nangêxma ya yima tama nũxũ pecuáctũ ya choweara ne ũcũ. Rũ choma rũ napexewa rũ taxuwama chame, rũ bai i norũ chapatucunũgüarũ wëgũwa chame —ñanagürũ ga Cuáŭ. ²⁸Rũ yema nachica ga Betániãgu äëgaxũwa nixĩ ga Cuáŭ ga nũxũ yaxuxũ ga yema ore. Rũ natũ ga Yudáũãrũ tocutũwa nixĩ ga yema nachica ga ngextá Cuáŭ duũxũgũxũ íbaiũxêëxũwa.

**Ngechuchu nixĩ ga Tupana nůma namucũ
na duũxũgũarũ pecaducax nayuxũcax**

²⁹Rũ moxũãcũ ga Cuáũ rũ Ngechuchuxũ nadau ga naxcax na yaxũxũ. Rũ ñanagũrũ ga Cuáũ: —iRũ ñucax! Daa nixĩ ya yima Tupana nůma namucũ na nayuxũcax na ñoma i naãnecũãx i duũxũgũarũ pecaduxũ iyanaxoxẽẽxũcax. ³⁰—Rũ choma rũ daa Ngechuchuchigaxũ nixĩ ga chixuxũ ga yexguma ñachagu:

“Rũ chowema ne naxũ ya wixi ya chori yexeracũ, yerũ nůma rũ woetama nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñachagu. ³¹—Rũ chomatama ga noxri rũ tama nũxũ chacuax ga texe na yĩxũ ga nůmax. Natũrũ nůma chaxũ na dexáwamare duũxũgũxũ íchibaiũxẽẽtanixũcax na tatanixũ i Yudĩguũ nũxũ cuaxgũxũcax na texé yĩxũ —ñanagũrũ. ³²Rũ ñanagũrũ ta ga Cuáũ: —Rũ chomatama nũxũ chadau ga Tupanaãẽ ga Üünexũ ga yexguma wixi ga muxtucurũĩ daxũwa ínaxexeegu rũ Ngechuchuxũnegu yanawaxgux. ³³—Choma rũ noxri tama nũxũ chacuax ga texe na yĩxũ ga nůmax. Natũrũ ga Tupana ga choxũ mucũ na dexáwamare duũxũgũxũ íchabaiũxẽẽxũcax, rũ ñanagũrũ choxũ:

“Rũ yima nũxũ cudadũ ya chauãẽ i Üünexũ naẽtũgu íruxexecũ, rũ yima tá nixĩ ya chauãẽ i Üünexũ duũxũgũna ngxũẽẽcũ”, ñanagũrũ choxũ. ³⁴—Choma rũ marũ yima Ngechuchuxũ chadau rũ pemaã nũxũ chixu na nůma rũ aixcũma Tupana Nane yĩxũ —ñanagũrũ.

**Nũxĩraũxũ ga norũ ngúexũgũ ga
Ngechuchu**

³⁵Moxũãcũ rũ wenaxãrũ Cuáũmaã yema nachicawa tayexmagũ ga toma ga

taxre ga norũ ngúexũgũ. ³⁶Rũ yexguma Ngechuchuxũ nadauxgu ga yéma na naxũpetũxũ, rũ Cuáũ rũ ñanagũrũ toxũ: —iÑucax! Yima nixĩ ya Tupana nůma namucũ na pecaducax nayuxũcax —ñanagũrũ. ³⁷Rũ toma ga Cuáũãrũ ngúexũgũ rũ nũxũ taxĩnũẽ ga yexguma yema ñaxgu. Rũ Ngechuchuwe tarũxĩ. ³⁸Rũ nũgũ ínıdau ga Ngechuchu, rũ toxũ nadau ga nawe na tarũxĩxũ. Rũ toxna naca rũ ñanagũrũ toxũ: —¿Tacũcax pedau? —ñanagũrũ. Rũ tomagũ rũ ñatarũgũgũ: —Pa Ngúexẽẽruũx, ¿ngexta nixĩ i cupexũ? —ñatarũgũgũ. ³⁹Rũ Ngechuchu toxũ nangãxũ, rũ ñanagũrũ toxũ: —iNuã chowe perũxĩ rũ ípeyadaux! —ñanagũrũ. Rũ nawe tarũxĩ, rũ nũxũ tadaugũ ga na ngexta napexũ. Rũ yexguma yéma tangugũgu, rũ marũ ãgũmũciũarũ ngorawa nangu ga na nayáuanexũ. Rũ yexma naxũtagu tarũcho rũ ñuxmata nachũta. ⁴⁰Rũ choma chixĩ ga noxri Cuáũ ga baiũxẽẽruũxũ chaxĩnũxũ ga yixcama Ngechuchuwe charũxũxũ. Rũ chomũci rũ Aũdré nixĩ. Rũ nůma rũ Pedru ga Chimáũẽeneẽ nixĩ. ⁴¹Rũ yexgumatama ga Aũdré, rũ naẽneẽ ga Chimáũcax nayadau. Rũ ñanagũrũ nũxũ: —Rũ marũ nũxũ itayangau ya yima Cristu ga nuxcũma Tupana nũxũ unetacũ —ñanagũrũ. ⁴²Rũ yemawena, rũ Ngechuchu íyexmaxũwa Chimáũxũ naga ga Aũdré. Rũ yexguma Ngechuchu Chimáũxũ ñaxgu, rũ ñanagũrũ nũxũ: —Cuma nixĩ i Chimáũ i Cuáũ nane quiĩxũ. Natũrũ i ñuxmawena rũ Nuta tá nixĩ i cuéga —ñanagũrũ. Rũ ngẽma naéga rũ Pedru ñaxũchiga nixĩ.

**Ngechuchu rü naxcax naca
ga Piripi rü Natanaé**

⁴³Rü moxiãcü ga Ngechuchu rü nügi namexêê na Gariréanewa naxüxcax. Rü Piripixü inayangau rü ñanagürü nüxü: —iChowe rüxü! —ñanagürü. ⁴⁴Rü nüma ga Piripi rü ñane ga Bechaídacüãx nixi. Rü yémacüãx ta nixi ga Aüdré rü Pedru. ⁴⁵Rü Piripi rü Natanaécax nayadau, rü ñanagürü nüxü: —Marü nüxü itayangau ya yima Cristu ga Moïché nachiga naxümatücü ga mugüarü poperawa, rü nuxcumaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügu ta nachiga naxümatügücü. Yima nixi ya Yuche nane ya Ngechuchu ya Nacharétcüãx —ñanagürü. ⁴⁶Rü ñanagürü ga Natanaé: —¿Nüxücü i tacü rü mexü i Nacharétuwa ne naxüxü? —ñanagürü. Rü Piripi nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —iDücax, ngixã rü itayadau! —ñanagürü. ⁴⁷Rü yexguma Ngechuchu Natanaéxü daxxgu ga naxcax na yaxüxü, rü ñanagürü: —iDücax! Yéa ne naxü i wüxi i yatü i aixcuma Yudü ixixü i aixcuma ngearü chixexüáxü —ñanagürü. ⁴⁸Rü yexguma ga Natanaé rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Nüxücü i choxü cucuáxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Naxüpa ga Piripi cuxcax na yaxaxü, rü choma rü cuxü chadau ga yexguma oriç ga igueratüügu curüãüxgux —ñanagürü. ⁴⁹Rü Natanaé nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexêëruüx, cuma rü Tupana Nane quixi. Rü cuma nixi i guxüma i Yudüguarü Ñëxgacü quiixü —ñanagürü. ⁵⁰Rü Ngechuchu

nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü choxü cuyaxõ erü cuma nüxü chixu na igueratüüwa cuxü na chadauxü. Rü ngëmacaxicatama nixi i cuyaxõxü. Natürü ngëma ñuxma nüxü cudauxüärü yexera tá nixi i nüxü cudauxü i yixcüra —ñanagürü. ⁵¹Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü tá nüxü pedaugü na yawãxnaxü i daxüguxü i naãne. Rü tá nüxü pedaugü i Tupanaärü orearü ngeruügu i daxücüãx i ngëma daxü igüxü rü íruxigüxü i naétüwa ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü —ñanagürü.

**Wüxi ga ngigüarü peta ga Gariréanewa
yexmane ga ñane ga Canáwa yexmaxü**

2 ¹Rü yemawena ga tomaëxpüx ga ngunexügu, rü nayexma ga wüxi ga ngigüarü peta ga Gariréanewa yexmane ga ñane ga Canáwa. Rü yéma iyexma ga naë ga Ngechuchu. ²Rü Ngechuchuna rü toxna rü ta naxugüe na yéma taxüxcax. ³Rü nagux ga norü axexü ga binu. Rü Ngechuchu naë ngigürügü nüxü ga Ngechuchu: —Marü nagüarü binuãxgü —ngigürügü. ⁴Natürü Ngechuchu ngixü nangãxü, rü ñanagürü: —Pa Mamax, ñtüxcüü chomaã nüxü quixu i ngëma? Erü tauta nawa nangu na chanaxüxcax i tacü rü mexü i Tupanaärü poramaã üxü —ñanagürü. ⁵Natürü ga ngíma ga naë rü ngigürügü nüxü ga yema baegüxü namaã ga binuchiü: —iPenaxüx i guxüma i ngëma nüma pemaã nüxü yaxuxü! —ngigürügü. ⁶Rü yéma iyexma ga 6 ga tüxü ga nutagüngüxcax. Rü wüxichigü ga yema tüxüwa rü maneca

yexma name ga 50 rü exna 70 litrugü ga dexá. Rü yema tüxügü iyixí ga yema Yudíugü ngíxü ixügüãcugücü ga yexguma dexámaã nügü yayauxmexgüchaũgu na Tupanaçax nügü yamexëëgüxüçax. ⁷Rü Ngechuchu rü yema baegüxüxü namu, rü ñanagürü: —iDexámaã ngíxü pixügüãcu i ñaã tüxügü! —ñanagürü. Rü nümagü ga yema baegüxü rü meãma ngíxü nixügüãcu. ⁸Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ñuxma chanaxwaxe i íraxü peyaxu, rü petaarü yoraxütawa penange —ñanagürü. Rü yemaãcü nanaxügü ga yema baegüxü. ⁹Rü yema petaarü yora nüxü naxaxneta ga yema dexá ga binuxü nacaxichixü. Natürü tama nüxü nacuxax ga ngextá na nayauxgüãxü. Rü yema baegüxüxücatama nixí ga nüxü cuaxgüxü ga dexámare na yíxü ga noxrix. Rü yexgumatama ga yema petaarü yora rü yema yatü ga ingíxüçax naca. ¹⁰Rü ñanagürü nüxü: —Guxü i naãnewa rü duüxügü rü noxri rü namaã nabae ya mecü ya binu. Rü ngëxguma marü meãma guxüma axegügu i ngëma nüxna naxuxü, rü ngëmawena rü nüxna nanaxá ya ngexcürüüçümare ya binu. Natürü i cuma rü marü nagüxchaũgu i peta, rü mexëchicü ya binumaãtama cuyaxaxegüxëë i duüxügü —ñanagürü. ¹¹Rü guma Gariréañewa yexmane ga ñane ga Canáwa nixí ga yema naxüxü ga Ngechuchu. Rü yema nixí ga nüxíraüxü ga cuaxruü ga Tupanaärü poramaã üxü ga nawa nügü inawéxü ga Tupana Nane na yíxü. Rü toma ga norü ngüexügü rü nüxü tayaxögü. ¹²Rü yemawena rü Capernáu ga ñanewa naxü ga Ngechuchu. Rü naë rü naëneëgü rü

toma ga norü ngüexügü rü ta ítayaxümücügü. Rü yéma guma ñanewa tayexmagü ga ñuxre ga ngunexü.

**Ngechuchu rü tupauca ga
taxünewa ínanawoxü ga yema
duüxügü ga yéma taxegüxü**

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Rü marü ningaica ga torü peta ga Üpetüchiga ga nawa nüxna tacuaxächíexü ga ñuxäcü nuxcüma ga Equituanewa Tupanaärü orearü ngerüü nüxü naxüpetüxü ga guma torü oxigüpata rü tama yaxücuxü na yamáãxüçax ga torü oxigü nane ga yacü. Rü yemaçax ga Ngechuchu rü toma ga norü ngüexügü rü Yerucharéüärü ñanewa taxí. ¹⁴Rü yexma tupauca ga taxünegu nüxü nayangau ga duüxügü ga yéma norü wocagümaã rü carnerugümaã rü muxtucugümaã taxegüxü. Rü yéma nüxü nadau ta ga duüxügü ga yéma norü taxechicawa rütogixü rü diërucax taxegüxü. ¹⁵Rü yexguma yemaxü nadauxgu ga Ngechuchu, rü nanaxü ga wüxi ga cuaxíruü ga naxchaxmünaxçax. Rü yemamaã tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga yema duüxügü guxüma ga norü carnerugümaã rü wocagümaã. Rü yema diërucax taxegüxüärü diëru rü ngíxü nariwoü ñaxtüanegu. Rü norü mechagü rü ta nüxü nawoneta. ¹⁶Rü yema muxtucugümaã taxegüxüxü ñanagürü: —Ílpeyana i ngëma perü muxtucugü i nuã! Tama name i taxepataüxü peyaxíxëë ya daa Chaunatüpata —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü nüxna tacuaxächíe ga nuxcümaüxü ga ümatüxü ga ñaxü:

“Duüxügü rü tá chauxchi naxaie eri
chanachuxu i tacü i chixexü na
naxügüxü i Tupanapatawa”,

ñaxũ. ¹⁸Rũ yexguma ga yema ãëxgacũgũ rũ Ngechuchuna nacagũ, rũ ñanagũrũgũ: —¿Tacũ rũ cuaxruũxũ toxũ cudadẽ na nawa nũxũ tacuáxũcax na aixcũma Tupana yĩxũ ya cuxũ mucũ na ícunawoxũxũcax i ñaã duũxũgũ i nuã? —ñanagũrũgũ. ¹⁹Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —iNagu pepogũe ya daa tupauca ya taxũne! Rũ choma rũ tomaẽxpũx i ngunexũgu rũ tá wena íchanadaxẽ —ñanagũrũ. ²⁰Rũ yexguma ga yema ãëxgacũgũ rũ nanangãxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Rũ 46 ga taunecũ nawa napuracũe ga duũxũgũ na naxũgũãxũcax ga daa tupauca ya taxũne. ¿Rũ ñuxãcũ tá i cuma i tomaẽxpũx i ngunexũ tátama wena ícunadaxẽxũ? —ñanagũrũgũ. ²¹Natũrũ guma Tupanapata ga Ngechuchu nachiga idexane rũ naxũnechigatama nixĩ. ²²Rũ yemaçax ga toma ga norũ ngũexũgũ, rũ yexguma Ngechuchu yuwa írũdaxgu, rũ nũxna tacuãxãchie ga yema ore ga Ngechuchu nũxũ ixuxũ. Rũ aixcũma tayaxõgũ ga yema ore ga nũxũ yaxuxũ rũ yema Tupanaãrũ ore ga nuxcũmaũgũxũ ga orearũ uruũgũ Ngechuchuchigagu ñmatũgũxũ.

**Ngechuchu rũ nũxũ nacuax
i guxũma i duũxũgũ**

²³Rũ yexguma Ngechuchu Üpetũchigaarũ petacax Yerucharẽuwa yexmagu, rũ muxũma ga duũxũgũ rũ nũxũ nayaxõgũ, yerũ nũxũ nadaugũ ga yema taxũ ga mexũgũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. ²⁴Natũrũ ga nũma ga Ngechuchu rũ tama yema duũxũgũmexẽwa nügũ

nayexmaxẽẽchaũ, yerũ woetama marũ nũxũ nacuax ga tacũgu na naxĩnũẽxũ ga guxũma ga yema duũxũgũ. ²⁵Rũ yemaçax ga nũma rũ taxucaçma texẽ namaã nũxũ tixu na tacũgu naxĩnũẽxũ ga yema duũxũgũ. Yerũ nũmatama marũ nũxũ nacuax ga tacũgu na naxĩnũẽxũ ga naãewa ga wũxichigũ.

**Ngechuchuxũtagu nanaxũãne
ga Nicodẽmu**

3 ¹Nayexma ga wũxi ga Parichẽu ga Nicodẽmugu ãẽgacũ. Rũ nũma rũ wũxi ga ãëxgacũ ga nũxũ nangechaũgũcũ nixĩ ga Yudũfugũtanũwa. ²Rũ guma Nicodẽmu rũ Ngechuchuxũtagu nanaxũãne ga chũtacũ. Rũ ñanagũrũ Ngechuchuxũ: —Pa Ngũexẽẽruũx, toma nũxũ tacuax na aixcũma Tupana nũma cuxũ muxũ na toxũ cungũexẽẽxũcax. Erũ taxucũrũwa texẽ cuxrũũ tanaxũ i ngẽma taxũ i mexũgũ i Tupanaãrũ poramaã xũ, ega tama Tupana tũmaxũtawa ngẽxmagu —ñanagũrũ. ³Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Aixcũma cumaã nũxũ chixu, rũ yĩxema tama wenaxãrũ buxe rũ taxucũrũwama Tupana ãëxgacũ íxĩxũwa tangu —ñanagũrũ. ⁴Rũ Nicodẽmu rũ Ngechuchuna naca, rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Natũrũ ñuxãcũ i wũxi i yatũ i marũ yaxũ i wena nabuxũ? ¿Exna wena naẽãnũgu naxũcuxũ rũ ngẽmaãcũ wena nabuxũ? —ñanagũrũ. ⁵Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Rũ aixcũma cumaã nũxũ chixu rũ yĩxema tama nũxũ rũxoxe i tũmaãrũ pecadu rũ tama Tupanaãẽ i Üünexũwa nayaxũxe i maxũ i

ngexwacaxũũ, rü taxucürüwama
Tupana ãẽxgacü fíxixũwa tichocu.

6—Yíxema duũxũwa buxe rü
duũxũtama tixí. Natürü yíxema Naãe i
Üünexũwa nayaxúxe i maxũ i
ngexwacaxũũ, rü Tupanaxácü tixí.

7—iTãütáma cubaixãchiãe na cumaã
nũxũ chixuxũ na Tupana naxwaxexũ na
guxũma i duũxũgü rü wena nabuexũ!

8—Ya buanecü rü nũma

ínanaxwaxexũwa nabu. Rü nũxũ cucĩnũ
i naga, natürü tama nũxũ cucuax na

ngextáama ne naxũxũ rü ngextáama na
naxũxũ. Rü ngẽxgumarũũ ta tixígü ya
guxãma ya yíxema Naãe i Üünexũwa
nayaxúxe i maxũ i ngexwacaxũũ

—ñanagürü. 9Rü Nicodému wenaxãrũ
Ngechuchuna naca, rü ñanagürü:

—¿Natürü ñuxácü nixĩ i ngẽma?

—ñanagürü. 10Rü Ngechuchu
nanangãxũ, rü ñanagürü nũxũ: —Cuma
rü Yudfugüarũ ngúexẽerũ i nũxũ cuáxũ

quixĩ. ¿Rü ñuxácü chi i cuma i tama
nũxũ cucuáxũ i ngẽma? 11—Aixcũma

cumaã nũxũ chixu rü toma rü namaã
tidexagü i ngẽma nũxũ tacuáxũ. Rü

norü urũ tixígü i ngẽma nũxũ
tadaugũxũ. Natürü pema rü tama toxũ
peyaxögü i ngẽma pemaã nũxũ tixuxũ.

12—Rü ñuxma na tama choxũ
peyaxögũxũ i ngẽma pemaã nũxũ
chixuxũ i ñoma i naãneärü
ngẽmaxũchiga, rü ññuxácü tá
peyaxögũxũ ega pemaã nũxũ chixuxgu i
daxũguxũ i naãneärü ngẽmaxũchiga?

13—Taguma texé daxũguxũ i naãnewa
taxũ. Natürü i choma i Tupana Nane na
duũxũxũ chíxũ, rü chaxicatama nixĩ i
ngẽma ne chaxũxũ rü ngẽma tá
chaxũxũ. 14-15—Pema nũxũ pecuax ga

ñuxácü nuxcũmaxũchima yema nachica
ga ngextá taxúema íxãpataxũwa, rü
Moiché wüxi ga naĩgu nanaxünagü ga
yema äxtape ga dïerumünaxcax. Rü
ngẽxgumarũũ tá ta i choma i Tupana
Nane i duũxũxũ chíxũ, rü wüxi i naĩgu
tá choxũ naxünagügü i duũxũgü na
guxãma ya texé ya choxũ yaxögüxe rü
tũxũ nangẽxmaxũcax i maxũ i taguma
gúxũ.

Tupana rü poraãcü nũxũ nangechaũ i ñoma i naãnecũãx

16—Rü Tupana rü poraãcü nũxũ
nangechaũ i ñoma i naãnecũãx i
duũxũgü. Rü yemaçax inanamu ga Nane
ga nügũmaã wüxicacü na guxãma ya
texé ya nũxũ yaxögüxe rü tama
itarütauxexũcax rü tũxũ
nangẽxmaxũcax i maxũ i taguma gúxũ.

17—Yerü ga Tupana rü tama ñoma ga
naãnewa nanamu ga Nane na
duũxũgũmaã naxueguãxũcax na
napoxcuxũ. Natürü nũma nanamu na
namaxẽxẽãxũcax i duũxũgü. 18—Rü
yíxema Tupana Naneãxũ yaxóxẽ, rü
Tupana rü tama tũmamaã nanaxuegu
na tapoxcuxũ. Natürü yíxema tama
nũxũ yaxóxẽ, rü marü tũmamaã
nanaxuegu na tapoxcuxũ, erü tama
nũxũ tayaxõ ya yima Tupana Nane ya
nügũmaã wüxicacü. 19—Rü yíxema
tama nũxũ yaxögüxe, rü Tupana rü
marü tũmamaã nanaxuegu na
tapoxcuxũ. Yerü yexguma ñoma ga
naãnewa nanguxgu ga Tupana Nane ya
duũxũgüarũ ngóonexẽerũ, rü tama
nawe tarüxĩchaũ. Natürü yexera
tũmaärü me nixĩ ga ãñexũwaama na
tayexmagũxũ, yerü chixexũ taxügü.

²⁰—Guxāma ya yíxema chixexũ ügüxe rü naxchi taxaie i ngóonexũ. Rü tama nüxna tangaicamagüchaũ erü tama tanaxwaxe na nangóxũ i ngēma chixexũ i ítaxügüxũ. ²¹—Natürü yíxema aixcúma Tupanaärü ore nüxũ ixuxũácúma meã maxēxē rü nüxna tangaicama i ngēma ngóonexũ. Rü ngēmaácü tanaxü na meã nangóxũcax na Tupanaärü ngüchaũácúma na yíixũ i guxũma i ngēma taxügüxũ —ñanagürü.

Cuáũ ga baiũxēēruũ rü wenaxärü nüxũ nixu ga Ngechuchuchiga

²²Rü yemawena rü tomaã Yudéanewa naxü ga Ngechuchu. Rü ñuxre ga ngunexũ tomaã yéma nayexma rü yéma duũxũgüxũ ítabaiũxēēgü. ²³Rü Cuáũ ga baiũxēēruũ rü Enóärü íānewa ga Charíarü ngaicamana rü ínanabaiũxēē ta ga duũxũgü yerü yéma nayexma ga taxũ ga dexá. Rü yema yéma íngugüetanüxũ ga duũxũgü, rü Cuáũ ínayabaiũxēētanü. ²⁴Rü yemaácü nangupetü naxüpa ga na poxcupataũgu yataxcuchixũ ga Cuáũ. ²⁵Rü yexguma rü ñuxre ga norü ngüexũgü ga Cuáũ, rü wüxi ga Yudfumaã niporagatanücüü nachiga ga nacümagü na ñuxácü namexũ na Tupanacax nügü yamexēēgüxũ ga duũxũgü. ²⁶Rü Cuáũmaã nüxũ nayarüxugüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngüexēēruũx, dücax guma yatü ga tomaã nüxũ quixucü rü cumaã yexmacü ga natü i Yudáũärü tocutüwa, rü yima rü ñuxma rü duũxũgüxũ ínbaiũxēē, rü guxũma i duũxũgü rü nawe narüx —ñanagürügü. ²⁷Rü Cuáũ nanangäxü rü ñanagürü nüxũ: —Taxúema tacü tüxũ nangēxma

ega Tupana tama tüxna naxāxgu.

²⁸—Pematama rü marü choxũ pexĩnüē ga yexguma ñachagu:

“Choma rü tama Cristu chixĩ. Natürü choma chixĩ i Tupana yima Cristupexegu choxũ imuxũ na nüxũ chixuxũcax i nachiga”, ñachagu. ²⁹—Rü wüxi i ngĩgüwa rü yima yatü ya ingĩcü rü naxmāxärü yora nixĩ. Rü yima yatümücü i naxütawa ngēxmaxũ rü nüxũ inarüxĩnü i norü ore. Rü nataãē i ngēxguma nüxũ naxĩnügu i ngēma na yadexaxũ. Rü ngēxgumarüü i choma rü aixcúma Cristumaã chataãēxüchi i ñuxmax. ³⁰—Nüma rü tá nixĩnagüchigü na ãēxgacü yíixũ, natürü i choma rü tá ícharüxíchigü.

Yima daxüwa ne üxcü

³¹—Rü yima Cristu ya daxüwa ne üxcü rü guxãétüwa nangēxma. Natürü i choma rü ñoma i naānewa changēxma, rü ñoma i naānecũāx chixĩ, rü ngēma ñoma i naānewa ngēxmaxüchigaxũ chixu. Natürü i nüma ya Cristu ya daxüwa ne üxcü, rü guxãétüwa nangēxma. ³²—Rü nüma rü tamaã nüxũ nixuchiga ga yema nüxũ nadauxũ rü nüxũ naxĩnüxũ. Natürü noxretama nüxũ nayaxögü i ngēma nüxũ yaxuxũ. ³³—Natürü ngēxguma texé nüxũ yaxōxgu i norü ore, rü ngēmaácü tanangoxēē na aixcúma yíixũ i ngēma Tupana nüxũ ixuxũ. ³⁴—Rü yima Tupana núma namucü, rü Tupanaärü orexũ nixu. Erü Tupana rü nüxna nanamu i Naãē i Üünexũ na guxũguma naxütawa nangēxmaxüçax. ³⁵—Rü Tanatü ya Tupana rü Nanexũ nangechaũ. Rü ngēmacax marü

naxmexwa nanangẽxmaxẽẽ i guxũma i tacü i ngẽxmaxũ. ³⁶—Rü yixema Tupana Naneãxũ yaxóxe rü tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ. Natürü yixema tama nüxũ yaxóxchaũxẽ ya Tupana Nane, rü tãütama tũxũ nangẽxma i ngẽma maxũ i taguma gúxũ. Natürü tá tanayaxu i ngẽma ãücümaxũ i poxcu i Tupana tá namaã tũxũ poxcuxũ —ñanagürü ga Cuáú ga baiũxẽeruũ.

Ngechuchu rü Chamáriaanecũãx ga ngecü

4 ¹Rü Parichéugü rü nüxũ nacuáchigagü ga Ngechuchu rü Cuáúãrü yexera nüxũ na nayexmaxũ ga norü ngúexũgü, rü norü yexera duũxũgũxũ na ínabaiũxẽẽxũ. ²Natürü tama Ngechuchu nixĩ ga ínabaiũxẽẽcü ga duũxũgũ. Rü toma ga norü ngúexũgü tixĩ ga tanaxũxũ ga yema. ³Rü yexguma Ngechuchu nüxũ ñngu ga Parichéugü rü nachigagu na yadexagũxũ, rü yéma Yudeáanewa ítachoxũ na Gariréaanecax tawoeguxũ. ⁴Natürü ga yema nama ga nagu tawoeguxũ rü Chamáriaanewa nadapetü. ⁵Rü yemacax ga toma rü nawa tangugü ga wüxi ga Chamáriaaneãrũ ñãne ga Chicarugu ãégane. Rü guma ñãneãrũ ngaicamana nayexma ga yema naãne ga nuxcũmaũcü ga Acobuaxũ yexmaxũ rü yixcama rü nane ga Yuchena naxãxũ. ⁶Rü yéma nayexma ga wüxi ga puchu ga duũxũgü dexácax ixaixmaũgücü ga Acobuarü Puchugu ãégacü. Rü poraãcü nipa ga Ngechuchu ga namagu na yaxũxũ. Rü yemacax guma puchuxũtawa nayarũtoõchi. Rü tocuchiwa nanguxchaũ ga yexguma. ⁷⁻⁸Rü toma ga norü ngúexũgü rü guma

ñãnewa taxĩ na torü õnacax tayataxegũxũcax. Rü towena yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga Chamáriaanecũãx ga guma puchuwa dexáwa ücü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —ífraxũ i dexá choxna naxã! —ñanagürü.

⁹Natürü ga yema nge rü ñbaixãchiãẽ yerü ga Yudúgü rü Chamáriaanecũãxgũmaã nügüchi naxaie rü yemacax ga yema nge rü inangãxũ rü ngĩgürügü nüxũ: —¿Ñuxãcü i cuma na Yudú quiĩxũ i dexácax choxna cuçaxũ i choma na Chamáriaanecũãx chiĩxũ? —ngĩgürügü. ¹⁰Rü Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Ngẽxguma chi nüxũ cucuaxgu i ngẽma mexũ i Tupana cuxna ãxchaũxũ, rü chi nüxũ cucuaxgu na texé yĩxũ ya yima dexá cuxna taçacü, rü cuma rü chi nüxnata cuca i dexá i maxũ nawa ngẽxmaxũ rü nũma rü chi cuxna nanaxã i ngẽma dexá —ñanagürü. ¹¹Rü yema ngecü inangãxũ, rü ngĩgürügü nüxũ: —Pa Corix, ¿ñuxãcü tá i dexáta cuyaxu? Erü daa puchu rü namátamaxũchi rü cuxũ nataxuma na tacũmaã cunayaxuxũcax i dexá. ¿Rü ngextá tá i cunayaxuxũ i ngẽma dexá i maxũ nawa ngẽxmaxũ na choxna cunaxãxũcax? ¹²—Nuxcũmaũcü ga tórü oxĩ ga Acobu toxçax núma Chamáriaanewa nanatax ga daa puchu. Rü gumawa nixĩ ga naxaxexũ ga nũma rü nanegü rü norü wocagü. ¿Rü ñuxãcü chi i cuma i norü yexera quiĩxũ? —ngĩgürügü. ¹³Rü Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Rü guxãma ya texé ya daa puchuarü dexáwa axexe, rü wena táxarü tiñawae. ¹⁴—Natürü texé ya yixema choma tũxna chaxãxũ i dexáwa axexe, rü tagutáma wena

tiṭawa. Erü ngēma dexá i choma tūxna chaxāxũ rü wüxi ya puchu ya guxũguma ibaiyecürüũ tá nixĩ i tūmawa, erü ngēma dexáwa nangēxma i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ¹⁵Rü ngĩma ga yema nge rü inangāxũ rü ngĩgürügü: —Pa Corix, ichoxna naxā i ngēma dexá na taguma wena chitawaxũcax, rü taguma wena daa puchuwa dexáwa chaxũxũcax! —ngĩgürügü. ¹⁶Rü Ngechuchu ñanagürü ngĩxĩ: —Íyadau ya cute, rü naxcax yaca, rü nuā pexĩ! —ñanagürü. ¹⁷Rü yema ngecü rü inangāxũ, rü ngĩgürügü nüxũ: —Nataxuma ya chaute —ngĩgürügü. Rü Ngechuchu ñanagürü ngĩxĩ: —Aixcūma nixĩ i ngēma nüxũ quixuxũ na nataxuũma ya cute. ¹⁸—Yerü wüximeēxpüxchirex nixĩ ga cute, rü yima ñuxma cuxũtawa ngēxmacü rü tama aixcūma cutexũchi nixĩ. Rü ngēmacax aixcūma nixĩ i curü ore i chomaā nüxũ quixuxũ —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma yemaxũ naxĩnūgu ga yema ngecü, rü ngĩgürügü: —Pa Corix, nüxũ chicuaxāchi rü cuma rü wüxi i Tupanaärü orearü uruũ quixĩ. ²⁰—Nuxcūmaũgüxũ ga torü oxigü ga Chamáriaanecũāxgü rü daa maxpúne ga Garachĩüwa Tupanaxũ nicuaxũũgü. Natürü i pema i Yudfugü rü ñaperügü:

“Rü Yerucharéü nixĩ i nachica i mexũ i ngextá Tupanaxũ ticuaxũũgü”, ñaperügü. ²¹⁻²²Rü Ngechuchu ngĩxũ nangāxũ rü ñanagürü: —Pema i Chamáriaanecũāxgü rü tama aixcūma nüxũ pecuaxgü ya yima nüxũ picuaxũũgücü. Natürü toma i Yudfugü rü aixcūma nüxũ tacuax ya yima nüxũ

ticuaxũũgücü, erü Yudfugügagu nixĩ i Tupana namaxēxēxũ i guxũma i duũxũgü. iChoxũ yaxō, Pa Ngecüx! Rü aixcūma ínangu tá i ngunexũ na tāūtáma daa maxpúnewa rü exna Yerucharéüwa tá nüxũ na picuaxũũgüxũ ya Tanatü ya Tupana. ²³—Erü yíxema aixcūma Tupanaxũ icuaxũũgüxe rü nüétama nixĩ i ngēxürüxũmare i nachicawa Tupanaxũ ticuaxũũgü. Erü ñuxma rü ngēma Naāē i Üünexũ naxwaxexũ nixĩ na guxũma i tūmaāēmaā rü tūmaärü maxũmaā aixcūma Tupanaxũ ticuaxũũgüxũ. Rü ngēmaācü nixĩ i nanaxwaxexũ ya Tanatü na nüxũ ticuaxũũgüxũ. ²⁴—Erü Tupana rü wüxi i Naāē nixĩ. Rü ngēmacax yíxema texé ya nüxũ icuaxũũgüxe rü tanaxwaxe i guxũma i tūmaāēmaā rü tūmaärü maxũmaā na aixcūma nüxũ ticuaxũũgüxũ, ngēma Naāē i Üünexũ naxwaxexũācüma —ñanagürü. ²⁵Rü yema ngecü inangāxũ rü ngĩgürügü: —Choma nüxũ chacuax rü tá ñoma i naānewa nangu ya yima Cristu ya Tupana nüxũ unetacü. Rü ngēxguma yima núma ũxgu rü tá tamaā nanangoxēē i guxũma i Tupanachiga —ngĩgürügü. ²⁶Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxĩ: —Choma na cumaā chidexaxũ, rü yima chixĩ —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma íyadexayane rü ítangugü ga toma ga norü ngüexũgü. Rü tabaixāchiāēgü yerü ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecümaā ínindexa. Natürü taxúema ga toma rü togü taporaxēē ga nüxna na tacagüxũ ga tacü ngĩmaā na nanaxwaxexũ rü tacüchiga yĩxũ ga ngĩmaā na íyadexaxũ. ²⁸Rü yexguma ga yema ngecü rü yéma ngĩxũ itax ga ngĩrü

tũxũ. Rũ ãnewa ixũ na duũxũgũmaã nũxũ yanaxuxũcax. ²⁹Rũ ngĩgũrũgũ: —iNgĩã rũ ítayadaugũ i wũxi i yatũ i chomaã nũxũ ixuxũ ga guxũma ga ãacũ ga chaxũxũ! ¿Taux exna yima yiĩxũ ya Cristu? —ngĩgũrũgũ. ³⁰Rũ inaxĩãchi ga yema ãanecũãx, rũ Ngechuchu íyexmaxũwa naxĩ. ³¹Rũ yoxni ga toma ga norũ ngũexũgũ rũ Ngechuchuxũ tachixewegũ na nachibũxũcax. ³²Natũrũ ga nũma rũ ñanagũrũ toxũ: —Choma rũ choxũ nangẽxma i chowemũ i pema tama nũxũ pecuáxũ —ñanagũrũ. ³³Rũ yexguma ga toma ga norũ ngũexũgũ rũ togũna tacagũe, rũ ñatarũgũgũ: —Bexmana marũ ¿texé nuã tanange i nawemũ? —ñatarũgũgũ. ³⁴Natũrũ ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ toxũ: —Ngẽma õna i choxũ poraxẽẽxũ nixĩ na chanaxiũxũ i norũ ngũchaũ ya yima nuã choxũ mucũ ya Chaunatũ, rũ na chayanguxẽẽxũ i norũ puracũ. ³⁵—Rũ pema rũ ñaperũgũgũ:

“Rũ ãgũmũcũ ya tauemacũ nataxu na yabuxgũxũ i trigu”, ñaperũgũgũ. Natũrũ i choma rũ ñacharũgũ pexũ:

“iDũcax, rũ meã penangugũ i duũxũgũ! Erũ marũ ínamegũ na Tupanaxũ nayauxgũxũcax, ngẽxgumarũũ i wũxi i trigunecũ i marũ nawa nanguxũ na yabuxgũxũ erũ marũ nidau”. ³⁶—Rũ yĩxema Tupanacax nadexe i duũxũgũ rũ tá tanayaxu i tũmaãrũ natanũ. Rũ guxũma i ngẽma duũxũgũ i tũxũ irũxĩnũẽxũ rũ tá nanayauxgũ i maxũ i taguma gũxũ. Rũ ngẽmaãcũ rũ wũxigu tá tataãegũ ya yĩxema tũxira ngẽma duũxũgũmaã Tupanaãrũ orexũ ixuxe rũ yĩxema yĩxcama ngẽma duũxũgũxũ Tupanacax

dexe. ³⁷—Rũ aixcũma nixĩ i ngẽma ore i ñaxũ:

“Wũxie tixĩ ya namaã toexe i trigu rũ toge tixĩ ya yĩxema yabuxgũxe i norũ o”, ñaxũ. [Rũ ngẽxgumarũũ rũ wũxie tixĩ ya tũxira duũxũgũmaã nũxũ ixuxe i Tupanaãrũ ore, rũ toge tixĩ ya yĩxcama ngẽma duũxũgũxũ dexe Tupanacax.]

³⁸—Rũ noxri rũ togũ nixĩ ga duũxũgũmaã nũxũ ixuxũ ga Tupanaãrũ ore, natũrũ ga duũxũgũ rũ tama nayaxõgũ ga yexguma. Rũ yemawena rũ pexũ chamu na yema duũxũgũmaã nũxũ pixuxũcax ga yema ore. Rũ pema nixĩ ga yema duũxũgũxũ pedexũ Tupanacax, yerũ nayaxõgũ ga yexguma namaã nũxũ pixuxgu ga yema ore. Rũ yemaãcũ ga pema rũ marũ peyoxniẽ nawa ga togũarũ puracũ —ñanagũrũ. ³⁹Rũ muxũma ga guma Chamáriaanewa yexmane ga ãanecũãx rũ Ngechuchuaxũ nayaxõgũ, yerũ nũxũ nayaxõgũ ga yema ore ga yema ngecũ namaã nũxũ ixuxũ ga yexguma ngĩxgu:

“Guxũma ga ãacũ ga ũpa chaxũxũ rũ chomaã nũxũ nixu” ngĩxgu. ⁴⁰Rũ yemacax ga yema Chamáriaanecũãxgũ rũ yexguma Ngechuchuxũtawa nangugũgu rũ nũxũ nacãaxũgũ ga yexma natanũgu na naxãũxũcax. Rũ taxre ga ngunexũ yexma natanũgu narũãũx ga Ngechuchu. ⁴¹Rũ muxũma ga togũamachigũ ga Chamáriaanecũãxgũ rũ Ngechuchuaxũ nayaxõgũ ga yexguma nũxũ naxĩnũẽgu ga yema norũ ore ga nũmatama nũxũ yaxuxũ. ⁴²Rũ yexguma ga yema duũxũgũ rũ ñanagũrũgũ ngĩxũ ga yema ngecũ: —Ñuxma waxi nixĩ i aixcũma nũxũ tayaxõgũxũ erũ tomatama nũxũ

taxĩnũe i ngẽma norũ ore i tomaã nũxũ
yaxuxũ. Rũ ngẽmawa nũxũ tacuax na
aixcũma yima yiĩxũ ya Cristu ya ñoma i
naãnecũãx i duũxũgũarũ maxẽxẽruũ.
Rũ tama ngẽma cuma tomaã nũxũ
quixuxũcaxicatama tayaxõgũ
—ñanagũrũgũ.

**Ngechuchu rũ nanamexẽẽ ga wũxi ga
ãẽxgacũ nane**

⁴³Rũ taxre ga ngunexũguwena ga
Ngechuchu rũ tomaã inaxũãchi ga
Chamáriaanewa na Gariréaanewa
naxũxũcax. ⁴⁴Rũ nũmatama ga Ngechuchu
ga ũpaacũ rũ ñanagũrũ: —Wũxi i
Tupanaãrũ orearũ uruũ, rũ norũ
naãnewatama i duũxũgũ rũ tama meã
nanayauxgũ —ñanagũrũ. ⁴⁵Natũrũ
yexguma Gariréaanewa tangugũgu, rũ
yema naãnecũãx ga duũxũgũ rũ meãma
nanayauxgũ. Yerũ nũmagũ ga yema
naãnecũãxgũ rũ Yerucharéũwa naxĩ ta
naxcax ga Ũpetũchigarũ peta, rũ yema
nũxũ nadaugũ ga yema taxũ ga mexũgũ ga
Tupanaãrũ poramaã naxũxũ ga Ngechuchu
ga yexguma. ⁴⁶Rũ ga Ngechuchu rũ tomaã
nataegu naxcax ga guma ñane ga Caná ga
Gariréaanewa yexmane. Rũ guma ñanewa
nixĩ ga binuxũ nanguxuchixẽãxũ ga dexá.
Rũ ñane ga Capernáũwa nayexma ga wũxi
ga tacũ ga ãẽxgacũ, rũ nĩdaawe ga wũxi ga
nane. ⁴⁷Rũ yexguma guma ãẽxgacũ nũxũ
cuáchigagu ga Ngechuchu rũ
Gariréaanewa na nanguxũ ga Yudéaanewa
na ne naxũxũ, rũ naxũtawá naxũ. Rũ nũxũ
nayacaãxũ na napatawa naxũxũcax, rũ
naxcax na yanataanexẽãxũcax ga guma
nane ga marũ turaxũchicũ. ⁴⁸Rũ
Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ nũxũ:
—Pema rũ tama peyaxõgũ ega tama nũxũ

pedauxiragu i taxũ i cuaxruũgũ i
Tupanaãrũ poramaã ũxũ —ñanagũrũ.
⁴⁹Natũrũ ga guma ãẽxgacũ rũ ñanagũrũ
nũxũ: —Pa Corix, ipaxa chowe rũxũ
naxũpa na nayuxũ ya chaune! —ñanagũrũ.
⁵⁰Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ
nũxũ: —iNataegu i cupatawa! Eri cune rũ
marũ naxcax nitaane —ñanagũrũ. Rũ
guma yatũ rũ nayaxõ ga yema ore ga
Ngechuchu namaã nũxũ ixuxũ. Rũ
napatacax nataegu. ⁵¹Rũ yexguma
napatawa nanguxchaũgu ga guma
ãẽxgacũ, rũ norũ duũxũgũ napexegu
nayayi, rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Cune rũ
marũ naxcax nitaane —ñanagũrũgũ. ⁵²Rũ
yexguma rũ norũ duũxũgũna naca, rũ
ñanagũrũ nũxũ: —ĩTacũ rũ ngoragu
inaxũgũxũ na naxcax yataanexũ?
—ñanagũrũ. Rũ yema norũ duũxũgũ
nanangãxũ rũ ñanagũrũgũ: —Ĩne
tocuchiguwena nixĩ ga nũxũ nangupetũxũ
ga na yaxaxĩnexũ —ñanagũrũgũ. ⁵³Rũ
guma bucũ nanatũ rũ nũxna nacuaãxachi
ga yema ngoragu na yiĩxũ ga Ngechuchu
ga ñaxũ nũxũ:

“Cune rũ marũ naxcax nitaane” ñaxũ.
Rũ nũma ga guma ãẽxgacũ rũ guxũma ga
napatacũãx rũ Ngechuchuaũxũ nayaxõgũ.
⁵⁴Rũ yexguma Yudéaanewa ne naxũxgu ga
Ngechuchu, rũ yema nixĩ ga norũ taxre ga
cuaxruũ ga taxũ ga Tupanaãrũ poramaã
duũxũgũxũ nawéxũ ga Gariréaanewa.

**Ngechuchu rũ nanamexẽẽ ga wũxi ga yatũ
ga idaawexũ ga Betechawa yexmaxũ**

5 ¹Rũ ñuxre ga ngunexũgũ
ngupetũguwena rũ nayexma ga
wũxi ga peta ga Yudũgũ auregũxũ na
yemaãcũ Tupanaxũ yacuaxũũgũxũcax.
Rũ yemacax ga Ngechuchu rũ

Yerucharéicax nataegu. ²Rü guma ñaneärü poxeguxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga ñax ga Carneruarü Choxüchicagu áégaxü. Rü yema ñaxärü ngaicamana nayexma ga wüxi ga puchu ga Yudíugügawa Betechagu áégaxü. Rü guma puchuanacüwa nayexma ga wüximeëxpüx ga chopetüchica ga äxpataüëtügüxü. ³Rü yema chopetüchicagu nacagü ga muxüma ga duüxügü ga idaaweexü. Rü nümaxü rü nangexetügü, rü togü rü nachixeparagü, rü togü rü nanawäixächigü. Rü yema idaaweexü rü yéma nananguxëëgü ga guma puchu ga na naxiäxächichiüxüçax. ⁴Yerü ñuxguacü rü guma puchugu ínarüxixü ga wüxi ga daxüçüçax ga Tupanaärü orearü ngerü, rü nayaxiäxchiüçüxëëxü. Rü guxema tüxira tügü yéma táexe nachiiüwa ga guma puchu ga yexguma yaxiäxchiüçüügu, rü tümacax nitaane woo ga ngëxüüümare ga ðaawe tüxü yexmaxë. ⁵Rü yéma natanüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga marü 38 ga taunecü idaawecü. ⁶Rü yexguma Ngechuchu nüxü ðauxgu ga guma yatü ga yexma na nacaxü, rü nüxü nacuáchiga ga marü mucüma ga taunecü na yaðaawexü. Rü yemacax nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Cunaxwaxexü i cuxçax na yataanexü? —ñanagürü. ⁷Rü Ngechuchuxü nangäxü ga guma idaawecü, rü ñanagürü: —Pa Corix, tataxuma ya texé ya choxü rüngüxëëxë na ngéma choxü tatáexüçax i ngëxguma naxiäxächichiügu ya daa puchu. Rü guxüguma i ngëxguma ngéma chaugü chatáechaügu, rü yoxni i togü rü marü nüxira nügü ngéma natáegü

—ñanagürü. ⁸Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Inachi, rü nayaxu i curü carü, rü íxü! —ñanagürü. ⁹⁻¹⁰Rü yexgumatama naxçax nitaane ga guma yatü. Rü nanayaxu ga norü carü, rü ínixü. Natürü ga yema ngunexü rü ngüxchigaarü ngunexü nixí. Rü yemacax ga yémacüçüxü ga Yudíugüarü äëxgacügü rü ñanagürügü nüxü ga guma yatü ga naxçax itaanecü: —Ñoma nixí i ngüxchigaarü ngunexü. Rü ngëmacax nachüxu nixí na cuyangexü i curü carü erü yemaäcü tamaä nüxü nixu ga Moiché —ñanagürügü. ¹¹Natürü ga guma yatü rü yema Yudíugüarü äëxgacügüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Yima choxü rümexëëcü rü ñanagürü choxü:

“¡Nayaxu i curü carü rü íxü!”
ñanagürü. ¹²Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Texé ngéma ñatarügü cuxü:

“¡Nayaxu i curü carü rü íxü!”
ñatarügü cuxü? —ñanagürügü. ¹³Natürü ga guma yatü rü tama nüxü nacuçax ga texé naxçax na yataanexëëxü, yerü namuxüchi ga duüxügü ga yéma, rü yexma nayarütaxu ga Ngechuchu. ¹⁴Natürü yixcama ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu nüxü nayangau ga guma yatü, rü ñanagürü nüxü: —¡Düçax i ñuxma marü cuxçax na yataanexü, rü täütáma wena chixexü cuxü na tama quidaawexüçax namaä i wüxi i ðaawe i ngéma marü cuxü ngupetüxüärü yexera ixixü! —ñanagürü. ¹⁵Rü ínixü ga guma yatü, rü Yudíugüarü äëxgacügümaä nüxü nayarüxu ga Ngechuchu na yíxü ga guma namexëëcü. ¹⁶Rü yemacax nixí

ga yema ãëxgaciügü ga Ngechuchucax nadaugüxü na yamaxgüãxüçax, yerü ngüxchigaarü ngunexügu napuracü. ¹⁷Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Chaunatü ya Tupana rü guxü i ngunexügu napuracü rü mexü naxü. Rü ngëmacax i choma rü ta naxrüü chapuracü—ñanagürü. ¹⁸Rü yemacax ga yema Yudügiuarü ãëxgaciügü rü yexeraäcü Ngechuchuxü nimaxgüchaü. Yerü tama naxrüü nanaxaure ga ngüxchigaarü ngunexü rü ñuxüchi nüxü nixu ga Nanatüxüchi na yiixü ga Tupana, rü yemaäcü nügu nixu ga Nanatü ga Tupanamaa na nawüxiguxü.

**Nüma ga Tupanatama nixi ga
Nanena naxãxü ga pora**

¹⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema ãëxgaciügü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü choma i Tupana Nane rü tama chorü poramaã chanaxü i tacü rü puracü i mexü. Natürü ngëma nüxü chadauxü i Chaunatü üxüxicatama nixi ichaxüxü. Rü guxüma i ngëma Chaunatü üxü, rü choma ya Nane rü ta chanaxü.

²⁰—Chaunatü ya Tupana rü choxü nangechaü, rü ngëmacax choxü nüxü nadauxë i guxüma i tacü i nüma naxixü. Rü ngëma ñuxma choxü nüxü nadauxëxüärü yexera tá choxü nüxü nadauxë i yixcüra. Rü ngëxguma i pema ega ngëmaxü pedaugügu, rü tá pebaixächiaëgü namaa. ²¹—Rü Chaunatü rü ñanadagixë i yuexügu rü wena nanamaxëxë. Rü ngëxguma-rü ta i choma i Nane rü tüxna chanaxä i maxü ya yixema chatimawaxéxe na tüxna chanaxãxü.

²²⁻²³—Rü tama Chaunatü nixi ya duüxügüxü icagücü i norü maxüchiga. Natürü choxü

nixi i namuxü na chanaxiuxüçax i ngëma, na choxü yacuaxüügüxüçax i duüxügü, ngëma Chaunatüxü na yacuaxüügüxüü. Rü yixema tama choxü icuaxüxüxë, rü tama nüxü ticuaxüü ta ya Chaunatü ya choxü nuã mucü. ²⁴—Aixcüma pemaã nüxü chixu rü yixema texé ya choxü irüxinüxë i chorü ore, rü nüxü yaxóxë ya yima Chaunatü ya núma choxü mucü, rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatü rü täütáma tümamaã nanaxuegu na tapoxcuxü eri marü nawa ítanguxuchi na tayuxü, rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵—Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü marü nawa tá nangu i ngunexü rü ñuxmatama nixi i chauga naxüüxü tá i ngëma duüxügü i norü pecadugu yuexü rü iyarütauxexü. Rü texé ya chauga ñnüxë rü tá tamaxë.

²⁶—Nüma ya Chaunatü rü nüxü nangëxma i pora na namaxëxëxüçax i duüxügü. Rü ngëma pora rü choxna nanaxä ya Chaunatü na choma rü ta duüxügüxü chamaxëxëxüçax. ²⁷—Rü Chaunatü ya Tupana choxü namu na duüxügüna chaçaxüçax naxçax i norü maxüchiga, eri choma nixi i Nane i duüxüxü chiixü.

²⁸—iTäxü i pebaixächiaëgüxü namaa i ñaã ore i pemaã nüxü chixuxü! Eri tá ínangu i ngëma ngunexü i nagu guxüma i duüxügü i yuexü rü tá na nüxü naxüüxü i chauga.

²⁹—Rü naxmaügiwa tá ínachoxü. Rü ngëma meã maxëxü, rü tá ínarüdagü na nayauxgüãxüçax i maxü i taguma gúxü. Natürü ngëma chixexü ügüxü, rü tá ínarüdagü na napoxcuxüçax.

**Nawa nüxü icuáxü na Tupana yiixü ga
Ngechuchuna naxäcü ga pora**

³⁰—Choma rü taxucüriwa tacü chaxü chauechamatama ega tama choxü

naxüxëãgu ya Chaunatü. Rü Chaunatü chomaã nüxü ixuxüãcuma nixĩ i nüxna chaçaxü i duüxügü i norü maxüchiga. Rü ngëxguma nüxna chacaxgu rü aixcuma meãma chanangugü i duüxügü. Erü tama choxrütama ngúchaü nixĩ i ngëma chaxüxü, natürü Chaunatü ya nuã choxü mucüarü ngúchaü nixĩ i ngëma chaxüxü. ³¹—Rü ngëxguma chi chauchigaxütama chixuxgu rü taxuwama name i ngëma. ³²—Natürü nangëxma i to i chauchigaxü ixuxü. Rü nüxü chacuax rü aixcuma nixĩ i norü ore i pemaã nüxü yaxuxü. ³³Pema rü Cuáü ya baiüxëëruüxütawa penamugü ga perü duüxügü na nüxü pecuáxüçax ga ore ga aixcuma ixüxü ga chauchiga. Rü yema ore ga Cuáü pexü namaã ngäxüxü rü aixcuma nixĩ. ³⁴—Natürü i choma rü tama chanaxwaxe i tacü rü yatü chauétüwa nachogü, erü choma tátama chaugüna chadau. Natürü pemaã nüxü chixu i ngëma Cuáüärü ore na choxü peyaxögüçax rü na penayauxgüçax i maxü i taguma gúxü. ³⁵—Cuáü rü wüxi ga omü ga iyauracüüxü rü pexü báxixü-rü nixĩ ga pexçax. Rü pema rü paxaãchi namaã petaãëgü. ³⁶—Natürü nangëxma i tacü i Cuáüärü orearü yexera chauétüwa íchogüxü. Rü ngëma nixĩ ga yema taxügü ga cuaxruügü ga Chaunatü choxü muxü na norü poramaã chanaxüçax. Rü yemawa pexü nüxü chadauxëë na aixcuma Chaunatü ya Tupana yüxü ga núma choxü mucü. ³⁷—Rü ngëxgumarü ta ya Chaunatü ga guma núma choxü mucü, rü marü chauétüwa ínachogü, woo taguma nüxü pexĩnüë ga naga rü taguma nüxü pedau.

³⁸—Rü ngëma Chaunatüarü ore rü ta tama peãëwa nixücu, erü tama choxü peyaxögü woo Chaunatü núma choxü na muxü. ³⁹⁻⁴⁰—Pema meãma nawa pengüé i Tupanaärü ore i ümatüxü, erü naga perüxĩnüë rü ngëmawa tá nüxü ipeyangau i perü maxü i taguma gúxü. Natürü woo ngëmatama Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü chauchiga meã na yadexaxü, natürü i pema rü tama choxü peyaxögüchaü na ngëmaãcü penayauxgüçax i ngëma maxü. ⁴¹⁻⁴²—Rü choma rü tama chanaxwaxe na choxü picuaxüügüxü erü meãma pexü chacuax, rü nüxü chacuax na tama aixcuma Tupanaxü pengechaügüxü. ⁴³—Chaunatü ya Tupana nixĩ ga núma choxü mucü, natürü i pema rü tama choxü peyaxgüchaü. Natürü ngëxguma chi tomare i yatü nagagutama núma üxgu, rü ngëma chi nixĩ i taãëcuma peyaxgüxü. ⁴⁴—¿Rü ñuxäcü chi choxü peyaxögü ega penaxwaxegu na pemücügütama pemaã taãëxü rü tama naxçax pedaugügu na Tupanaxüchi pemaã taãëxü? ⁴⁵—iTáxü i naga perüxĩnüëxü na choma tá yüxü na pexü chixugüxü i Chaunatüxütawa! Erü Moiché ga guma perü maxüçax nüxü peyaxögücü tátama nixĩ ya yima pexü ixugücü i Chaunatüxütawa. ⁴⁶—Rü ngëxguma chi peyaxögügu i ngëma ore ga Moiché ümatüxü, rü choxü rü chi ta peyaxögü. Yerü ga Moiché rü chauchigagu nixĩ ga naxümatüãxü ga norü poperawa. ⁴⁷—Natürü ngëxguma tama peyaxögügu i ngëma Moiché ümatüxü i ore, ¿rü ñuxäcü tá peyaxögü i ngëma choma pemaã nüxü chixuxü? —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu rü nanachibüexêê
ga 5000 ga yatügu**

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

6¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxtaxa ga Gariréagu âéganearütocutiwa tomaã naxü. Rü norü toéga ga guma naxtaxa rü Tibéria nixü. ²Rü muxüma ga duüxügu rü nawe narüxü. Yerü üpaaci rü marü nüxü nadaugu ga ñuxäcü Ngechuchu na naxixü ga taxü ga mexügu ga Tupanaärü poramaã üxü ga yexguma duüxügu ga idaaweegüxüçax yataanexêégüägu. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga maxpúnewa tomaã ínaxüächü. Rü wüxigu tomaã yéma narüto. ⁴Rü marü ningaica ga yema Yudüguari peta ga Üpetüchiga. ⁵Rü yexguma Ngechuchu nüxü dawanügu rü nüxü nadau ga muxüma ga duüxügu ga nawe rüxüxü. Rü yemacax Piripina naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngextá tá naxçax tataxe i nawemü i ñaã duüxügu na nachibüexêêxüçax? —ñanagürü. ⁶Rü nümatama ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuxa ga tacü tá na naxixü. Natürü yema ñanagürü Piripixü, yerü nüxü nacuáxchäü ga tacümaã tá na nangäxüäxü. ⁷Rü yexguma Ngechuchuxü nangäxü ga Piripi, rü ñanagürü: —Woo chi naxçax itaxegügu i 200 i diëru naguxü i pãü, rü tãü chima nüxü ningu ega woo wüxichigüna íraxü ixächigügu —ñanagürü. ⁸⁻⁹Rü yexguma ga Aüdré ga Ngechuchuarü ngüexü ga Pedru ga Chimáü naëneë, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i buxü rü nüxü nangëxma i 5 i pãü i chebadanaxçax rü taxre ta i choxni. ¿Natürü tacüwa name i ngëma naxçax i ñaã muxüchixü i duüxügu? —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga

Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Eëü, namaã nüxü pixu i duüxügu na ínalogüxüçax! —ñanagürü. Rü yema nachicawa rü nametexeane ga guma maxë. Rü gumatexewa narütogu ga duüxügu. Rü maneca 5000 wa nangu ga yexguma yatügüxica ixugügu. ¹¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema pãügu, rü Tupanana moxë naxä. Rü yemawena rü toxü nayanu na yema duüxügu ga yéma rütogüxüxü tayanuxüçax. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü nüxü toxü nayanuxëë, ñuxmata meãma nachibüe ga guxüma ga yema duüxügu. ¹²Rü yexguma marü meã nachibüegu ga guxüma, rü Ngechuchu toxü namu rü ñanagürü toxü: —¡Penade i ngëma naxchipexegü i íyaxügüxü na tama inaxaiyaxüxüçax! —ñanagürü. ¹³Rü tanade ga yema naxchipexegü ga yema 5 ga pãüwa íyaxüxü, rü 12 ga pexchi namaã tanaxüäcugü. ¹⁴Rü yexguma yema duüxügu nüxü daugügu ga yema mexü ga taxü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu, rü ñanagürügu: —Aixcümäxüchi daa nixü ya Tupanaärü orearü uruü ga guma ínanguxêëcü —ñanagürügu. ¹⁵Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicuxächü ga duüxügu rü na norü äëxgacüxü yangu-cuchixêégüchäüäxü. Rü yemacax nüxna nixügachi rü yéamaxüra naxü nawa ga guma maxpüne na nüxicatama nayexmaxüçax.

Dexáétügu nixü ga Ngechuchu

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶Rü yexguma marü nachütagu, rü toma ga Ngechuchuarü ngüexügu rü wenaxärü naxtaacutiwa taxü. ¹⁷Rü poraäcü naxëäne. Rü tama ínangu ga Ngechuchu. Rü yemacax wüxi ga ngue ga taxünegu tichoü, rü

itaxĩachi ga na tocutiwa taxĩxũ ga Capemáũarũ iãnewa na tangugũxũcax. ¹⁸Rũ yexguma tixãũyane rĩ inaxũgũ ga na poraãcũ yabuaxũ. Rũ yemagagu rĩ poraãcũ nayuae. ¹⁹Rũ yexguma marũ 5 ga kilómetru tixãũgu, rĩ Ngechuchuxũ tadaugũ ga na dexáchĩuétũgu yaxũxũ. Rũ toma ga norũ ngúexũgũ rĩ poraãcũ tamuũẽ. ²⁰Natĩrũ nũma ga Ngechuchu rĩ ñanagũrũ toxũ: —Choma chixĩ. ¡Rĩ tãxũ i pemuũẽxũ! —ñanagũrũ. ²¹Rũ yexguma ga toma ga norũ ngúexũgũ rĩ taãẽacũma tanayauxgũchaũ ga toweĩwa. Rũ yexgumatama ítangugũ ga yema ítaxĩũwa.

Ngechuchucax nadaugũ ga duũxũgũ

²²Rũ moxũãcũ ga yema duũxũgũ ga naxtaxaarũ tocutũgu rũchoxũ, rĩ nũxũ nicuaxãchitanũ ga toma ga Ngechuchuarũ ngúexũgũ ga marũ nagu na taxĩxũ ga guma ngue ga taxũne ga nũgũmaã wũxicane. Rĩ nũxũ nacuaxgũ ta ga Ngechuchu rĩ tama towe na naxũxũ. ²³Rũ yexguma yemagu ínaxĩnũeyane, rĩ yoxocũne ínangugũ ga nãgũ ga ngue ga itaxũne ga Tiberíaarũ iãnewa ne ìxũne. Rũ norũ ngaicamana nangugũ ga yema nachica ga ngextá Ngechuchu ínachibũexẽxũwa ga yema muxũma ga duũxũgũ ga yexguma moxẽ inaxãxgu naxcax ga yema pãũ. ²⁴Rũ yexguma yema duũxũgũ nũxũ daugũgu ga guma nguewa na Ngechuchu rĩ toma ga na tatauxexũma rĩ yexma guma nguẽgũgu nichoũ na Ngechuchucax yadaugũxũ Capemáũarũ iãnegu.

Ngechuchu nixĩ i pãũ i maxẽxẽeruũ naxcax i guxũma i nũxũ yaxõgũxũ

²⁵Rũ yexguma guma naxtaxaarũ tocutiwa nangugũgu ga yema duũxũgũ,

ri Ngechuchuxũ yexma nayangaugũ. Rũ nũxna nacagũe, rĩ ñanagũrũgũ: —Pa Ngúexẽẽruũx, ìñuxgu nixĩ i nuã cunguxũ? —ñanagũrũgũ. ²⁶Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rĩ ñanagũrũ nũxũ: —Aixcũma pemaã nũxũ chixu rĩ chauxcax pedaũgũ yerũ meãma pechibũe nawa ga yema òna ga pexna chaxãxũ. Rũ tama yema na marũ meã choxũ peyaxõgũxũcax nixĩ i chauxcax pedaũgũxũ. Erũ tama nũxũ pecuax i ñacũchiga na yĩxũ ga yema taxũ ga mexũgũ ga Tupanaarũ poramaã chaxũxũ. ²⁷—¡Tãxũ i naxcax pepuracũexũ i òna i paxama gũxũ! Rũ narũmemaẽ nixĩ i naxcax pepuracũe i maxũ i aixcũma ixĩxũ i taguma gũxũ. Rũ ngẽma nixĩ i maxũ i choma i Tupana Nane ya duũxũxũ chixĩcũ tá pexna chaxãxũ, erũ Chaunati ya Tupana rĩ marũ nanangõxẽẽ na aixcũma Nane chĩxũ —ñanagũrũ. ²⁸Rũ yexguma ga nũmagũ rĩ nũxna nacagũ, rĩ ñanagũrũgũ: —¿Tãcũ tá taxũe na tayanguxẽẽxũcax i ngẽma Tupana toxũ naxwaxexũ? —ñanagũrũgũ. ²⁹Rũ Ngechuchu nanangãxũ rĩ ñanagũrũ nũxũ: —Rĩ Tupana rĩ nũma choxũ namu. Rũ ngẽma nũma pexũ nanaxwaxexũ nixĩ na choxũ peyaxõgũxũ —ñanagũrũ. ³⁰Rũ yexguma ga nũmagũ rĩ nũxna nacagũ, rĩ ñanagũrũgũ nũxũ: —¿Tãcũ rĩ cuaxruũxũ tá toxũ cudaduxẽẽ na cuxũ tayaxõgũxũcax na aixcũma Cristu quĩxũ? ¿Rĩ ñacũ i to i mexũ tá toxcax cuxũxũ i ñuxmax? ³¹Yerũ nuxcũmaũgũxũ ga tórũ oxigũ, rĩ nanangõxgũ ga yema pãũ ga Tupana nũxna ãxũ ga dauxchitawa ga ngextá taxũema íxãpataxũwa. Rũ Tupanaarũ ore i ùmatũxũwa rĩ ñanagũrũ:

“Tupana rĩ daxũcũãx ga pãũmaã nanachibũexẽẽ ga duũxũgũ”,

ñanagürü i ngëma orewa. ³²Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Aixcúma pemaã nüxũ chixu rü tama nixĩ ga Moiché yĩxũ ga nüxna naxãxũ ga yema pãu ga daxũ- cũãx, natürü Chaunatü ga Tupana nixĩ ga nüxna naxãcü. Rü nüma nixĩ i ñuxma i pexna naxããxũ i pãu i aixcúma ixĩxũ i daxüwa ne üxũ. ³³—Erü ngëma pãu i Tupana ixãxũ, rü daxüguxũ i naãnewa ne naxũ rü nanamaxëëxë i ñoma i naãnecũãx i duũxügü —ñanagürü. ³⁴Rü naxçax ínacagü, rü ñanagürügü nüxũ: —Pa Corix, iguxüguma toxna naxãëcha i ngëma pãu! —ñanagürügü. ³⁵Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Choma nixĩ i ngëma pãu i maxëëëruũ chiĩxũ. Rü yixema texé ya chauxütawa üxë rü tagutáma tataiya. Rü texé ya choxũ yaxóxë rü tagutáma tiṭawa. ³⁶—Natürü marü pemaã nüxũ chixu rü woo na choxũ pedaügüxũ rü tama choxũ peyaxögü i pemax. ³⁷—Rü guxãma ya yixema duũxëgü ya Chaunatü choxna tüxũ mugüxe rü chorü duũxügü tixígü. Rü texé ya choxũ yaxögüxe rü täütáma tüxũ chaxoox. ³⁸—Yerü tama choxrütama ngúchaũ na chaxüxüçax nixĩ ga daxüguxũ ga naãnewa ne chaxüxũ. Natürü núma chaxũ na chanaxüxüçax i norü ngúchaũ ya Chaunatü ga núma choxũ mucü. ³⁹—Rü ngëma norü ngúchaũ ya Chaunatü ya Tupana ga núma choxũ mucü nixĩ i na taxúexũma na ichayarütauxëëxũ ya yixema choxna tüxũ namugüxe. Erü nüma ya Chaunatü nanaxwaxe i tüxũ na chamaxëëëxũ i naãneärü guxgu. ⁴⁰—Choma nixĩ i Tupana Nane chiĩxũ. Rü ngëma norü ngúchaũ ya Chaunatü

ya Tupana ga núma choxũ mucü nixĩ na tüxũ nangëxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ ya guxãma ya texé ya choxũ daugüxe rü choxũ yaxögüxe. Erü choma tá nixĩ i tüxũ ícharüdagüxëëxũ i naãneärü guxgu —ñanagürü. ⁴¹Rü yexguma yema orexũ naxĩnüëgu ga yema Yudíugü, rü inanaxügüe ga Ngechuchuchiga na yadexagüxũ. Yerü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixĩ i pãu i daxüguxũ i naãnewa ne chaxüxũ —ñanagürü. ⁴²Rü ñanagürügü: —¿Taux exna ñaã yĩxũ i Ngechuchu i Yuche nane? Rü yixema rü tüxũ tacuax ya nanatü rü naë. ¿Rü ñuxãcü i nüma i “Daxüwa ne naxüxũ”, ñaxũ? —ñanagürügü. ⁴³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —iNüxũ perüxoe na choxũ na pixuechaxũ! ⁴⁴—Taxúema chauxütawa tangu ega tama choxna tüxũ namuxgu ya chaunatü ga guma núma choxũ mucü. Rü texé ya chauxütawa ngugüxe rü choma rü tá wena tüxũ chamaxëëë i naãneärü guxgu. ⁴⁵—Nuxcúmaügüxũ ga Tupanaärü orearü uruügüarü poperawa naxümatü i ore i ñaxũ:

“Tupana tá guxãxũ nangúexëë”, ñaxũ. Rü ngëmacax guxãma ya texé ya Chaunatüxũ ñnuxë rü naxütawa ngüxe, rü chauxütawa taxĩ. ⁴⁶—Taguma texé Chaunatü ya Tupanaxũ tadau. Rü chaxicatama nixĩ i nüxũ chadauxũ erü naxütawa ne chaxũ. ⁴⁷—Aixcúma pemaã nüxũ chixu rü texé ya choxũ yaxóxë rü tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁴⁸—Choma nixĩ i pãu i maxëëëruũ chiĩxũ. ⁴⁹—Rü perü oxigü ga nuxcúmaügüxũ rü nanangöx ga yema pãu ga Tupana nüxna äxũ ga yema

nachica ga ngextá taxúema íxápataxúwa. Natürü woo nanangõxgü ga yema pãü rü nayueamatama.
⁵⁰—Natürü ñaã pãü i pemaã nüxü chixuxü i daxüwa ne üxü rü chomatama chixi. Rü guxāma ya texé ya choxü yaxúxe ñoma pãü tangóxürüü rü tá tamaxêcha. ⁵¹—Chomatama nixi i pãü i maxêxêëruü i daxüwa ne chaxüxü. Rü texé ya ñoma chomaã taxāwemüxürüü choxü yaxóxe rü guxügutāma tamaxêcha. Erü ngēma pãü i choma tūxna chaxāxü rü chaxunetama nixi. Rü ichanaxā i chaxune na namaxêxūcax i ñoma i naānecūāx i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵²Rü yexguma ga yema Yudügü rü poragaācü nügünatama nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Nuxācü tá i ñaã yatü i naxüne tátama tūxü nangõxêxü? —ñanagürügü. ⁵³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü choma i Tupana nane na duüxüxü chiixü rü aixcūma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma pema rü tama chaxunemaã pexāwemügügu rü tama nawa pexaxegügu ya chaugü, rü tātūta pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ⁵⁴—Texé ya chaxunemaã āwemüxë rü chaugüwa axexe rü tūxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Erü choma rü tá tūxü chamaxêë ega naāneärü guxgu. ⁵⁵—Erü chaxune rü õnaxüchi nixi rü chaugü rü axeüxüchi nixi. ⁵⁶—Texé ya chaxunemaã āwemüxë rü chaugüwa axexe rü chowa tayaxüx rü choma i tūmawa. ⁵⁷—Chaunatü ga nūma choxü mucü rü namaxü. Rü nūma choxna nanaxā i maxü. Rü ngëxgumarüü ta i choma rü tá tūxna chanaxā i maxü ya yíxema choxü

yaxúxe rü choxü yaxóxe. ⁵⁸—Marü pemaã nüxü chixu na choma rü pãü i daxüwa ne üxü chiixü. Natürü choma rü tama yema pãü ga nuxcūmaügüxü ga perü õxigü ngõxgüxü ga pāürüü chixi. Yerü woo ga yema pãü na nangõxgüxü ga perü õxigü rü nayueamatama. Natürü texé ya choxü yaxúxe, ñoma pãü tangóxürüü, rü choxü yaxóxe rü guxügutāma tamaxü —ñanagürü. ⁵⁹Rü Ngechuchu rü duüxügümaã nüxü nixu ga yema ore ga yexguma nangúxêëägu ga Yudügüarü ngutaquexepataüwa ga iāne ga Capernáüwa.

Ngechuchuarü orewa nangëxma i maxü i taguma gúxü

⁶⁰Rü yexguma nüxü naxñüëgu ga yema nguxêëtae, rü muxüma ga yema duüxügü ga nawe rüxixü rü ñanagürügü: —Rü ngēma tamaã nüxü yaxuxü, rü naguxchaxüchi na nüxü icuāxü na ñuxü ñaxü. ¿Nuxācü texé tūxü natauxcha na naga taxñüxü? —ñanagürügü. ⁶¹Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuaaxama ga yemaācü nügümaã na íyadexagüxü naxcax ga yema nguxêëtae, rü yemacax nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Exna peāëwa nangux i ngēma ore? ⁶²—Rü ngëxguma peāëwa nanguxgu i ngēma ore i pemaã nüxü chixuxü, rü ¿tacügu chi perüxñüëxü ega choxü pedaüxgu na wenaxärü daxü na chaxixü, ga noxri ne chaxüxüwa na chaxüxü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü? ⁶³—Tupanaãe i Üünexü nixi i inaxāxü i maxü i taguma gúxü. Rü tama pexene nixi i pexü maxêxêëxü. Rü ngēma ore i pemaã nüxü chixuxü rü peāëcax nixi, rü nawa nangëxma i maxü i taguma gúxü. ⁶⁴—Natürü tangëxma i

petaniwa ya ñuxre ya tama yaxõgũxe —ñanagürü. Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu yerü noxriarü ügügumama marü nüxü nacuxax ga texé tá nüxü na yaxõgũxü, rü texé tá cúäcü ínaxuaxüxü. ⁶⁵Rü ñanagürü ta: —Rü ngẽmacax marü pemaã nüxü chixu rü taxuacüma texé chauxütawa tangu ega tama Chaunatü chauxütawa tüxü gaxgu —ñanagürü. ⁶⁶Rü yexguma inanaxügüe ga nüxna na yaxõgũxü ga muxüma ga yema duüxügü ga noxri nawe rüxichiréxü. Rü marü tama nawe ínaxüxü. ⁶⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü 12 ga ngüexügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Exna pema rü ta choxna pixigachitanüchaü? —ñanagürü. ⁶⁸Natürü Chimáü ga Pedru rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿Texéxütawa chi taxüxü ega cuxna tixigachitanügu? Erü cuma rü cuxü nangẽxma i ore i nawa nangẽxmaxü i maxü i taguma gúxü. ⁶⁹—Toma rü marü cuxü tayaxõgü, rü nüxü tacuxax na cuma quüxü ya Cristu ya Üü necü ya Tupana Nane —ñanagürü. ⁷⁰Rü Ngechuchu toxü nangãxü, rü ñanagürü: —¿Taux exna choma yüxü ga pexü chidexechixü ga pema ga 12? Natürü nangẽxma i wüxi i petanüwa i Chatanáärü duüxü ixüxü —ñanagürü. ⁷¹Rü Yuda ga Icarüte ga Chimáü nanechiga nixü ga yadexaxü ga Ngechuchu. Yerü Yuda tá nixü ga cúäcü ínaxuaxüxü rü woo ga nüma rü wüxi ga totanüxüchirex na yüxü.

Ngechuchueñegü rü tama nüxü nayaxõgü

7 ¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréanewa yexmagüne ga ñānegügu nixüāgüchigü. Rü tama Yudéanewa nayexmachau yerü

yémacüñax ga Yudüguariü ãēxgacügü rü naxcax nadaugü ga na yamāxgüchaüñaxcax. ²Natürü marü ningaica ga yema Yudüguariü peta ga nagu norü düxenügü yaxügüxü na yemawa nüxna nacuxāchiexcax ga ñuxācü nuxcūmaügüxü ga norü oxigü na naxügüxü ga norü düxenügü ga naixātünaxcax ga yexguma Moichéwe naxixgu ga ngextá taxüema íxāpataxiwa. Rü yemacax nixü ga Düxenügüariü Petagu naxāégaxü. ³Rü naēñegü ga Ngechuchu rü ñanagürügü nüxü: —Tama name i nuxā Gariréarü naānegu curüxāñax. Rü name nixü i petacax Yudéawa cuxü, na ngẽma duüxügü i cuwe rüxixü i ngẽma ngẽxmagüxü nüxü daugüxücax i ngẽma cuaxruügü i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxü. ⁴—Erü ngẽxguma chi wüxi ya yatü rü duüxügüxü nügü nacuxēēchaügu rü tama cúäcü nanaxü i tacü i naxüxü. Rü ñuxma na cunaxüxü i muxüma i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxü, rü name nixü i guxü i duüxügüpexewa cunaxü —ñanagürügü. ⁵Rü yema ñanagürügü ga naēñegü yerü woo ga nümagü rü ta tama nüxü nayaxõgü. ⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Tauta nawa nangu i ngunexü na petawa chaxüxü. Natürü pexcax rü ngẽxürüxümare i ngunexü nixü i mexü na petawa nagu pexixü. ⁷—Ngẽma duüxügü i ñoma i naānecüñax rü tama pexchi naxaie. Natürü chauxchi naxaie erü chanangoxēē i ngẽma naxügüxü rü na nachixexü. ⁸—Name nixü i petawa pexü i pemax. Choma rü tauta ngẽma chaxü erü tauta nawa nangu i ngunexü i

nagu ngéma chaxũxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁹Rü yexguma yema ñaxguwena, rü Gariréaanegu narũxãũx.

Ngechuchu rü Düxenügüarü Petawa naxũ

¹⁰Natürü nawena ga naëneëgü ga petawa na naxĩxũ, rü Ngechuchu rü ta yéma naxũ. Natürü cúácü yéma naxũ, rü tama poraãcü duũxũgũxũ nügü nadauxẽẽ. ¹¹Rü yema Yudfugüarü ãëxgacügü rü naxcax nadaugü ga yema petawa, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangẽxma i ngéma yatü? —ñanagürügü. ¹²Rü nügütanüwa ga yema duũxũgü ga yéma yexmagũxũ, rü poraãcü Ngechuchuchiga ínidegagü. Rü ñuxre ga yema duũxũgü rü ñanagürügü: —Yima rü wüxi ya yatü ya mecü nixĩ —ñanagürügü. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Ngéma yatü rü tama name erü duũxũgũxũ nawomüxẽẽ —ñanagürügü. ¹³Natürü taxuũma ga duũxũgü rü mea togüpexewa Ngechuchuxũ nicuaxũũgüchaũ, yerü yema Yudfugüarü ãëxgacügũxũ namuũẽ. ¹⁴Rü yexguma marü yema petaarü ngãxũwa nanguxgu, rü nixücu ga Ngechuchu nawa ga tupaucá ga taxũne. Rü inanaxiügü ga na nanguxẽẽtaexũ. ¹⁵Rü yema Yudfugüarü ãëxgacügü, rü nabaixãchiãëgü namaã ga yema ore ga Ngechuchu nüxũ ixuxũ. Rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü i ngémaãcü poraãcü nüxũ nacuáxũ, rü taguma texé nanguxẽẽ? —ñanagürügü. ¹⁶Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ñã chorü nguxẽẽtae rü tama choxrü nixĩ, erü Chaunatü ya núma choxũ mucüarü nixĩ. ¹⁷—Ngẽxguma texé naxüxchaũgu i Tupanaãrü ngüchaũ rü yíxema tá nüxũ

tacuax ngoxi aixcüma Tupanaxũtawá chanayaxu i ngéma chorü nguxẽẽtae rü exna chaugüxũtawatama chayaxuxũ yixĩ i ngéma. ¹⁸—Yíxema texé ya mexũ i tümachigaxũtama ixuxe rü ngémaãcü tanaxü erü tanaxwaxe i duũxũgü na tüxũ icuaxũũgũxũ. Natürü texé nüxũ tixu i ore i mexũ nachiga i ngéma tüxũ muxũ, rü aixcüma nixĩ i tümäärü ore. Rü tama dora nixĩ i ngéma nüxũ tixuxũ. ¹⁹—¿Tama exna aixcüma yĩxũ ga Moíché pexna naxãxũ ga Tupanaãrü mugü? Natürü taxúema i pema naga pexĩnüë i ngéma mugü. ¿Rü ñuxma rü tüxcüü nixĩ i choxũ pimãxgüchaũxũ? —ñanagürü. ²⁰Rü yema duũxũgü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Cuma rü ngoxo cuwa nangẽxmamare. ¿Exna texé cuxũ timãxgüchaũ? —ñanagürügü. ²¹Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma rü ngüxchigaarü ngunexũgu chanamexẽẽ ga wüxi ga yatü. Rü guxãma i pema rü penuãëgü naxcax ga yema wüxitama ga mexũ ga ngüxchigaarü ngunexũgu chaxũxũ. ²²—Natürü pema rü ta ngüxchigaarü ngunexũgu pepuracüe na naga pexĩxũcax ga Moíchéarü mugü. Rü Moíché pemaã nüxũ nixu na tüxũ ípewiechaxmüpexechiraũxũ ya guxãma ya yatüxe ya buxe. Natürü tama Moíché nixĩ ga inaxügücü ga yema, yerü nuxcümaũgũxũ ga perü oxigüwa nixĩ ga ne naxũxũ. Rü ñuxma i pema rü yema mugagu rü tüxũ ípewiechaxmüpexechiraũ ya guxãma ya buxe ya yatüxe woo ngüxchigaarü ngunexũ yixĩgu. ²³—Rü ngémaãcü i pema rü ngüxchigaarü ngunexũgu buxexũ ípewiechaxmüpexechiraũ erü

naga pexĩnũechauĩ i Moĩchearũ mugũ.
 ¿Rũ ñuxma rü tũxcũũ yĩxũ i chomaã
 penuẽxũ naxcax na ngũxchigaarũ
 ngunexũgu chanamexẽẽxũ ga wũxi ga
 yatũ ga idaaweecũ? ²⁴—Rũ ngẽmacax
 tama name i ngũrũmare penangugũ i
 ngẽma chaxũxũ. Rũ penaxwaxe i meã
 nagu perũxĩnũẽxira, na aixcũma meã
 penangugũxũcax —ñanagũrũ ga
 Ngechuchu.

Ngechuchu rü Tupana Nane nixĩ

²⁵Rũ ñuxre ga yema duũxũgũ ga
 Yerucharẽũgu achiũgũxũ rü nũgũna
 nacagũe, rü ñanagũrũgũ: —¿Taux ẽxna
 daa yĩxũ ya yima yatũ ya ãẽxgacũgũ
 naxcax daugũcũ na
 yamaũgũchaũãxũcax? ²⁶—iDũcax! Gua
 nixĩ rü yẽa guxũ i duũxũgũpexewa
 nidexa rü taxũema ñuxũ ñatarũgũ nũxũ.
 ¿Taux ẽxna i tũrũ ãẽxgacũgũ i marũ
 nũxũ yaxũgũãxũ na aixcũma Cristu na
 yĩxũ i nũmax? ²⁷—Natũrũ i yixema rü
 nũxũ tacuaxgũ na ngextã ne naxũxũ i
 nũmax. Natũrũ ngẽxguma aixcũma
 Cristu nũma ũxgu rü taxũetãma nũxũ
 tacuax na ngextã na ne naxũxũ
 —ñanagũrũgũ. ²⁸Rũ nũma ga
 Ngechuchu rü tupauca ga taxũnewa
 ínanangũexẽẽ ga duũxũgũ. Rũ yexguma
 nũxũ naxĩnũgu ga yema ore ga Yudũgũ
 nũxũ ixugũexũ ga nachiga, rü tagaãcũ
 ñanagũrũ: —Pema rü marũ choxũ
 pecuax rü nũxũ pecuax na ngextã na ne
 chaxũxũ. Natũrũ tama chaugagu nixĩ i
 nũma chaxũxũ. Choma nũma chaxũ
 yerũ nũma choxũ namu ga Tupana ya
 naxwaxecũ na nũxũ yaxũgũxũ natũrũ i
 pema rü tama nũxũ pecuacũ.
²⁹—Choma rü nũxũ chacuax yerũ

naxũtawa ne chaxũ, rü nũma nixĩ i
 nũma choxũ namuxũ —ñanagũrũ. ³⁰Rũ
 yexguma ga yema ãẽxgacũgũ rü
 Ngechuchuxũ niyauuxgũchaũ. Natũrũ
 taxũma nayayauxgũ, yerũ tauta nawa
 nangu ga ngunexũ ga na yayauxgũãxũ
 rü na yamaũgũãxũcax. ³¹Natũrũ
 muxũma ga duũxũgũ rü nũxũ nayaxũgũ.
 Rũ ñanagũrũgũ: —¿Ngẽxguma
 ínanguxgu ya Cristu rü tacũ rü cuaxruũ
 i taxũ tá naxũ ya daa yatũ tama ũxũ i
 ñuxmax? —ñanagũrũgũ.

Parichẽugũ rü Ngechuchuxũ niyauuxgũchaũ

³²Rũ yema Parichẽugũ rü duũxũgũxũ
 naxĩnũẽ ga yemaãcũ Ngechuchuchiga na
 yadexagũxũ. Rũ yemacax ga nũmagũ rü
 paigũarũ ãẽxgacũgũ rü yẽma nanamugũ
 ga tupauca ga taxũneãrũ purichĩagũ na
 Ngechuchuxũ yanayauxgũxũcax. ³³Rũ
 yexguma ga Ngechuchu rü ñanagũrũ nũxũ:
 —Paxaãchi tátama nixĩ i petanũwa
 changẽmaxũ, rü ñuxũchi tá chataegu
 naxũtawa ya yima nũma choxũ mucũ.
³⁴—Pema rü tá chauxcax pedaugũ, natũrũ
 tãũtãma choxũ ipeyangaugũ. Erũ ngẽma
 ngextã tá íchangẽmaxũwa rü taxuacũ
 ngẽma pengugũ. ³⁵Rũ yexguma ga yema
 Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rü nũgũna
 nacagũe, rü ñanagũrũgũ: —¿Ngextã tá
 naxũ ega taxuacũtãma nũxũ
 iyarũngaugũgu? ¿Eẽxna ngẽma Yudũgũ i to
 i nachĩũãnewa ngẽxmagũxũtaniũwa tá
 naxũ rü ẽxna ngẽma tama Yudũgũ
 ixĩgũxũtaniũwa tá naxũ na
 yangũexẽẽãxũcax? ³⁶—¿Rũ tacũchiga nixĩ
 i ngẽma na ngẽma ñaxũ:

“Tã chauxcax pedaugũ natũrũ
 tãũtãma choxũ ipeyangaugũ, erũ

taxuacütáma ngéma pexĩ i ngéma tá
íchangẽxmaxũwa”, ñaxũ?
—ñanagürügü.

**Dexá i maxẽeruũchiga
nidexa ga Ngechuchu**

³⁷Rü yema nawa iyacuáxũ ga petaarü
ngunexũ nixĩ ga guxũ ga togü ga
ngunexũärü yexera rümemaẽxũ naxcax
ga Yudfugü. Rü yema ngunexũgu nixĩ
ga inachixũ ga Ngechuchu rü tagaãcü
ñaxũ: —Rü ngẽxguma texé itawaxgu rü
inuã chauxũtawaxũ rü tayaxaxe!

³⁸—Rü “texé ya choxũ yaxóxe rü
tumaärü maxũnewa tá nibaibe i taxũ i
dexá i maxẽeruũ” ngéma Tupanaärü ore
i ümatüxũ nüxũ ixuxürüũ —ñanagürü.

³⁹Rü yexguma yema ñaxgu ga
Ngechuchu rü Tupanaãe i Üünexũchiga
nixĩ ga yadexaxũ. Rü nüxũ nixu ga
guxũma ga yema nüxũ yaxögüxũ rü tá
na nayauxgüãxũ i Naãe i Üünexũ.
Natürü tama yexgumatama nanayauxgü,
yerü tauta wenaxärü daxüguxũ ga
naãnecax nataegu ga Ngechuchu na
guxũärü ãẽxgacü na yĩxũcax.

Ngechuchugagu nügü nitoye ga duũxũgü

⁴⁰Rü nümaxũ ga yema duũxũgü rü
yexguma nüxũ naxĩnüẽgu ga yema
Ngechuchu nüxũ ixuxũ, rü ñanagürügü:
—Aixcuma ñaã yatü nixĩ i ngéma
Tupanaärü orearü uruũ i ínguxchaũxũ
—ñanagürügü. ⁴¹Rü togü rü
ñanagürügü: —Daa nixĩ ya Cristu
—ñanagürügü. Natürü togü rü
ñanagürügü: —Tama nixĩ, erü
taxucürüwa Gariréaanecũãx nixĩ ya
Cristu. ⁴²—Erü Tupanaärü ore i
ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá Dabítaa nixĩ, rü tá
nangox i iãne i Beréũwa ga
ngextá Dabí fbuxũwa”,

ñanagürügü. ⁴³Rü yemaãcü
Ngechuchugagu nügü nitoye ga
duũxũgü. ⁴⁴Rü ñuxre ga yema duũxũgü
rü Ngechuchuxũ niyauxgüchaũ, natürü
taxuũma nayayauxgü.

**Yudfugüarü ãẽxgacügü rü tama
Ngechuchuaxũ nayaxögüchaũ**

⁴⁵Rü yema tupauca ga taxũneärü
purichíagü, rü Parichéugüçax rü
paigüarü ãẽxgacügüçax nawoegu. Rü
yema ãẽxgacügü rü nüxna nacagü, rü
ñanagürügü: —¿Tüxcüũ tama nuã
penaga? —ñanagürügü. ⁴⁶Rü yema
purichíagü rü nanangãxũgü rü
ñanagürügü: —Taguma texé tidexa i
ñaã yatü idexaxürüũ —ñanagürügü.

⁴⁷Rü yexguma ga Parichéugü rü
ñanagürügü nüxũ: —¿Exna pexũ rü ta
marü nawomüxẽe i nümax? ⁴⁸—Düçax,
rü taxüema i tomax i Parichéugü rü
taxuũma i tóru ãẽxgacügü rü nüxũ
nayaxögü i ngéma Ngechuchu.

⁴⁹—Natürü ñaã duũxũgü i tama
Tupanaärü mugüxũ cuaxgüxũ rü marü
nachixexügü —ñanagürügü. ⁵⁰Natürü
Nicodému ga Parichéu ixĩcü ga
wüxicana Ngechuchuxũtagu naxũãnecü,
rü ñanagürü nüxũ: ⁵¹—Ngéma tóru
mugü i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Taxuacüma wüxi i yatüxũ tapoxcu
ega tama nüxũ ixĩnüẽxiragu i norü dexa
na nüxũ icuáxũcax na tacü na naxüxũ”,
ñanagürü. ⁵²Rü yexguma ga natanüxũgü
rü nanangãxũgü, rü ñanagürügü nüxũ:
—¿Exna cuma rü ta Gariréaanecũãx
quixĩ? iNawa nangux i Tupanaärü ore i

ümatüixũ rü ngéma tá nüxũ cudau rü taxuũtáma i Tupanaärü orearü uruũ rü Gariréaanecũãx nixĩ! —ñanagürügü.

⁵³Rü yexguma ga wüxichigü rü nachiüwa naxĩ.

Nge ga ätecü ga naĩ ga yatümaã ngẽãëxcü

8 ¹Rü Ngechuchu rü Oríbunecügu äégane ga mǎxpúnewa naxũ. ²Rü moxũäcü ga yexguma yangunegu, rü wenaxärü tupauca ga taxüneçax nataegu. Rü ga duũxügü rü naxçax naxĩ. Rü nüma ga Ngechuchu rü ínárüto, rü inanaxügü ga na nangúexẽëãxũ ga duũxügü. ³Rü yema ngúexẽëruügü ga Moĩchéarü mugüwa nguxẽëtaegüxũ rü Parichéugü, rü Ngechuchuxütawa ngĩxũ nagagü ga wüxi ga nge ga ätecü ga ngĩxũ nadaugücü ga naĩ ga yatümaã na inapexũ. Rü guxüma ga yema duũxügü ga yéma yexmagüxüpexegu ngĩxũ nayachixẽëgü. ⁴Rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexẽëruũx, ñaã nge i ätecü rü ngĩxũ itayangau na naĩ ya yatümaã na inapexũ. ⁵Moĩchéarü mugüwa tamaã nüxũ nixu na nutamaã ngĩxũ íimuxüchiäcúma ngĩxũ imáxũ i wüxi i nge i ngẽmaäcü maxücü. ¿Ñuxũ ñacuxũ i cuma i ñuxmax?

—ñanagürügü. ⁶Rü yema ñanagürügü ga nümagü, yerü Ngechuchuxũ guxchaxügu nanguxẽëgüchaũ na nüxũ nayexmaxüçax ga ñacüçax na ínaxuaxüguãxũ. Natürü ga Ngechuchu rü inayarümaxächü rü inanaxügü ga naxmexmaã waixümüwa na naxümatüãxũ. ⁷Natürü nüxũ nacaaxüguama, rü yemaçax düxwa wenaxärü nadaunagü ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: —Ngexerüxe i

petanüwa ya ngearü pecaduãxẽ rü tüxira nuta ngĩxũ tanaña —ñanagürü.

⁸Rü wenaxärü inayarümaxächü ga Ngechuchu rü naxmexmaã nanaxümatü ga waixümüwa. ⁹Natürü yexguma nüxũ naxĩnüëgu ga yema ore ga Parichéugü rü inanaxügü ga nügü na yawüxíxũ ga nügüwe na ínachoxüxũ. Rü yaguãxgü ga Parichéugüwa inaxügü ga na ínachoxüxũ rü düxwa guxüma ínachoxũ. Rü yexguma marü guxüma ga Parichéugü íchoũxgu, rü Ngechuchu rü yema ngeçüxicatama yéma duũxügüpexewa nayaxügü. ¹⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nadaunagü. Rü ngĩxna naca rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Ngeçüx, ¿Ngẽxügü nixĩ i ngẽma cuxũ ixügüexũ? ¿Rü taxuüma cuxũ imáxchaũ? —ñanagürü. ¹¹Rü ngĩma rü ngĩgürügü nüxũ: —Taxuüma Pa Corix —ngĩgürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Choma rü ta tama cuxũ chapoxcu. Ñuxma rü marü name rü íquixü rü tama wena pecadu cuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü ñoma i naãneärü ngóonexẽëruũ nixĩ

¹²Rü wenaxärü duũxügümaã nidexa ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: —Choma nixĩ i ñoma i naãneçũãxärü ngóonexẽëruũ. Rü yíxema chowe rüxüxẽ rü chorü ngóonexüwa tangẽxma rü tüxna chanaxã i maxũ. Rü tá nüxna ítanguxuchi i tümaärü chixexũ —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxũ: —Cuma rü cugüchigaxütama quixu. Rü ngẽma cuchiga i nüxũ quixuxũ rü

taxuwama name —ñanagürügü. ¹⁴Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngẽma ore i choma nüxũ chixuxũ rü aixcũma nixĩ woo chauchigaxũtama chixuxgu. Erü choma rü nüxũ chacuax na ngextá na ne chaxũxũ, rü ngextá tá na chaxũxũ. Natürü pema rü tama nüxũ pecuax na ngextá na ne chaxũxũ rü tama nüxũ pecuax na ngextá tá na chaxũxũ.

¹⁵Pema rü choxũ pengugü i ñoma i naãnecũãx i duũxũgü nagu rüxĩnũẽxũãcũmamare. Natürü i choma rü taxúexũma changugü i ñuxmax.

¹⁶Natürü ngëxguma chi texéxũ changugügu rü aixcũma meãma tüxũ changugü. Erü tama chaxicatama tüxũ changugü, natürü yima Chaunatü ga núma choxũ mucũmaã nixĩ i wüxigu tüxũ tangugũxũ. ¹⁷Rü ngẽma mugü ga Moíchẽ ümatüxũ i nagu pexĩxũ, rü ñanagürü:

“Ngëxguma taxre i duũxũgü rü wüxitama i orexũ yaxugügu, rü ngẽmawa ãẽxgacü nüxũ nacuax na aixcũma yĩxũ i ngẽma nüxũ yaxugüexũ”, ñanagürü. ¹⁸Rü dücax, choma nixĩ i wüxi i chauchigaxũ chixuxũ rü Chaunatü ga núma choxũ mucü nixĩ ya naĩ. ¿Rü tüxcũũ tama choxũ peyaxögüchaũ i ñuxmax? —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Ngexcü ya yima Cunatü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Choxũ rü tama pecuax rü Chaunatüxũ rü ta tama pecuax. Rü ngëxguma chi choxũ pecuaxgügu rü Chaunatüxũ rü chi ta pecuaxgü —ñanagürü. ²⁰Rü yema orexũ

nixu ga Ngechuchu ga yexguma nanguxẽẽtaegu ga tupauca ga taxũnewa naxũtawa ga yema nachica ga ngextá duũxũgü tupaucana dĩeru ngĩxũ íxãgũxũwa. Natürü taxuũma Ngechuchuxũ niyauxgü, yerü tauta nawa nangu ga yema ngunexũ ga nagu yayauxgũãxũ.

Ngechuchu rü Parichéugümaã nüxũ nixu rü ngextá núma ínaxũxũwa rü taxucürüwa ngẽma naxĩ

²¹Rü Ngechuchu rü wenaxãrũ namaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Choma rü tá pexna chixũ i núma, rü pema rü tá chauxcax pedaügü, natürü tá perü pecadugu peyue. Rü ngextá íchaxũxũwa rü taxucürüwama ngẽma pexĩ —ñanagürü. ²²Rü yexguma ga yema Yudífugü rü ñanagürügü: —¿Exna nügü tátama nimax rü ngẽmacax tamaã nüxũ yaxuxũ na taxucürüwama ngẽma íxĩxũ i ngẽma ínaxũxũwa? —ñanagürügü. ²³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Pema rü ñoma i naãnecũãx i duũxũgü pixĩgü, natürü i choma rü daxüguxũ i naãnewa ne chaxũ. Pema rü ñoma i naãneãrũ duũxũgü pixĩgü natürü i choma rü tama ñoma i naãnecũãx chixĩ. ²⁴—Rü ngẽmacax pemaã nüxũ chixu rü tá perü pecadugu peyue. Erü ngëxguma tama choxũ peyaxögügu na choma chiĩxũ ya Cristu, rü perü pecadugu tá peyue —ñanagürü. ²⁵Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Natürü texé quixĩ i cumax? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Marü noxritama pemaã nüxũ chixu na texé chiĩxũ. ²⁶—Rü choma rü choxũ nangẽxma i muxũma i tacü i

chomatama pexũ changũxẽẽchaũxũ rü
 tacücax pexna na chaçaxũ, natürü
 tãütáma chanaxü i ngẽma. Erü yima
 Chaunatü ga núma choxũ mucü chomaã
 nüxũ ixuxũ i orexicatama nixĩ i ñoma i
 naãnecũãxgũmaã nüxũ chixuxũ. Rü
 guxũma i ngẽma nüxũ yaxuxũ ya
 Chaunatü, rü aixcũma nixĩ —ñanagürü.

²⁷Natürü nümagü rü tama nüxũ
 nacuãxgũéga ga Nanatü ya Tupanachiga
 na yĩxũ na yema ñaxũ ga Ngechuchu.

²⁸Rü yemaçax ga Ngechuchu rü
 ñanagürü nüxũ: —Choma nixĩ i Tupana
 Nane i duũxũxũ chiĩxũ. Rü yixcũra
 ngẽxguma curuchawa choxũ
 pipotagügu, rü tá nüxũ picuãxãchitanü
 na Cristu na chiĩxũ. Rü tá nüxũ pecuãx
 na taxuũma chauechatamama chaxũxũ.
 Rü ngẽma Chaunatü chomaã nüxũ
 ixuxũxĩcatama nixĩ i pemaã nüxũ
 chixuxũ. ²⁹—Yima núma choxũ mucü
 ya Chaunatü rü chauxũtawana nangẽxma.
 Rü taguma choxna nixũgachi, erü
 choma rü guxũguma chanaxü i ngẽma
 norü ngũchaũ ixixũ —ñanagürü. ³⁰Rü
 yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü
 muxũma ga duũxũgü nüxũ nayaxögü.

**Yíxema Tupanaxãcũgü ixĩgũxechiga, rü
 yíxema pecadutũũwa ngẽxmagũxechiga**

³¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü
 ñanagürü nüxũ ga yema Yudũgũariü
 ãẽxgacũgü ga nüxũ yaxögũxũ:
 —Ngẽxguma pema meãma
 peyaxögũechagu i ngẽma pemaã nüxũ
 chixuxũ, rü aixcũmaxũchi tá chorü
 ngũxũgü pixĩgü. ³²—Rü tá nüxũ
 pecuãx i ore i aixcũma ixixũ. Rü ngẽma
 ore tá pexũ ñnanguxũxẽẽ —ñanagürü.
³³Rü nümagü rü Ngechuchuxũ

nangãxũgü, rü ñanagürügü: —Toma rü
 nuxcũmaũcü ga torü õxi ga Abráũtaa
 tixĩgü rü taguma texẽmẽxẽwa
 tangẽxmagü. ¿Ñuxãcü i cumax rü tá na
 ítanguxũxũ, ñacuxũ? —ñanagürügü.

³⁴Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ:

—Aixcũma pemaã nüxũ chixu rü
 guxãma ya pecaduãxẽ rü pecadutũũwa
 tangẽxmagü. ³⁵—Wüxi i coriarü
 duũxũmare rü tama norü coripatacũãx
 nixĩ. Natürü wüxi i cori nane rü
 guxũguma nanatü nane nixĩ. ³⁶—Choma
 rü Tupana Nane chixĩ. Rü ngẽxguma chi
 choma pecaduna pexũ íchanguũxẽẽgu,
 rü aixcũma tá nüxna ípenguũ. ³⁷—Marü
 nüxũ chacuãx na Abráũtaa pixĩgũxũ i
 pemax. Natürü choxũ pimãxgũchaü erü
 tama aixcũma choxũ peyaxögü i ngẽma
 ore i pemaã nüxũ chixuxũ. ³⁸—Choma
 rü yema Chaunatü choxũ wéxũ nixĩ i
 pemaã nüxũ chixuxũ. Natürü pema rü
 penaxü i ngẽma penatü pemaã nüxũ
 ixuxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁹Rü
 nümagü rü Ngechuchuxũ nangãxũ rü
 ñanagürügü: —Torü õxi nixĩ ga Abráũ
 —ñanagürügü. Natürü Ngechuchu
 nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ:

—Ngẽxguma chi aixcũma Abráũtaa
 pixĩgũgu rü chi Abráũ üxũrüü penaxü.
⁴⁰—Natürü woo pemaã nüxũ chixu i ore
 i aixcũma ixixũ ga Chaunatü ga Tupana
 choxũ ngũxẽẽxũ, rü pema rü choxũ
 pimãxgũchaũ. Natürü ga Abráũ rü
 taguma yemaãcü nanaxü. ⁴¹—Pema rü
 penaxü i penatügũcũmatama
 —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü rü
 ñanagürügü: —Toma rü tama
 tangürüwaũgũmare, rü toxũ nangẽxma
 ya wüxitama ya tonatü. Rü yima nixĩ ya
 Tupana —ñanagürügü. ⁴²Rü Ngechuchu

nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ:
 —Ngëxguma chi aixcūma Tupana
 yixigu ya penatü rü choxũ chi
 pengechaũ, erü choma rü
 Tupanaxũtawa nixĩ i ne chaxũxũ, rü
 ngẽmacax chanuxma. Rü tama
 chauechamatama núma chaxũ, natürü
 núma chaxũ yerü Chaunatü ya Tupana
 núma choxũ namu. ⁴³—¿Tüxcüũ tama
 nüxũ pecuaxéga i ngẽma pemaã nüxũ
 chixuxũ? Pexũ naguxcha erü woetama
 tama iperüxĩnüechaũ i ngẽma pemaã
 nüxũ chixuxũ i ore. ⁴⁴—Penatü rü
 Chataná nixĩ rü pema rü naxácügü
 pixigü. Rü ngẽmacax penaxü i ngẽma
 nüma pexũ nanaxwaxexũ. Rü ngẽma
 Chataná rü noxriarü ügügumama wüxi i
 máëtaxũ nixĩ. Rü taguma ore i
 aixcūmaxũgu narüxĩnü rü taguma ore i
 aixcūmaxũ nixu. Rü ngëxguma
 yadeaxgu rü doraxũxĩcatama nixu, erü
 nüma rü wüxi i dorataxáxũ nixĩ. Rü
 guxũma i dorataxáxũnatü nixĩ.
⁴⁵—Natürü i pema rü tama choxũ
 peyaxögüchaũ erü ore i aixcūmaxũ
 chixu. ⁴⁶—¿Texé ya petanüwa choxũ
 dauxe na pecadu chaxũxũ? Rü ñuxma
 na nüxũ chixuxũ i ore i aixcūma ixĩxũ,
 rü ¿tüxcüũ tama choxũ peyaxögü?
⁴⁷—Texé ya Tupanaärü duũxũ ixĩxẽ rü
 itarüxĩnü i Tupanaärü ore. Natürü i
 pema rü tama Tupanaärü duũxũgü
 pixigü, rü ngẽmacax nixĩ i tama
 iperüxĩnüechaũxũ i Tupanaärü ore
 —ñanagürü.

**Tauta nangoxgu ga Abráũ rü
 Cristu rü marü nayexma**

⁴⁸Rü yexguma ga yema Yudfugüarü
 ãëxgacügü rü ñanagürügü nüxũ: —Rü

aixcūma nixĩ ga yema torü ore ga
 yexguma ñatagügügu:

“Cuma rü wüxi i Chamáriacũãx quixĩ,
 rü ngoxo cuwa nangëxma”, ñatagügügu
 —ñanagürügü. ⁴⁹Rü Ngechuchu
 nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ:
 —Chowa rü nataxuma i ngoxo. Rü
 ngẽma chaxũxũ nixĩ na Chaunatüxũ
 chicuaxüũxũ, natürü i pema rü chixri
 chauchiga pidexagü. ⁵⁰—Choma rü
 tama naxcax chadau na texé choxũ
 icuaxũügüxũcax. Natürü Tupana nixĩ ya
 naxwaxecü na duũxũgü choxũ
 icuaxũügüxũ. Rü nüma tá nanapoxcue i
 ngẽma chauxchi aiexũ. ⁵¹—Aixcūma
 pemaã nüxũ chixu, rü texé ya naga
 ñnuxẽ i ngẽma tūmamaã nüxũ chixuxũ
 rü guxũgutáma tamaxëcha —ñanagürü.
⁵²Rü yexguma ga yema Yudfugüarü
 ãëxgacügü, rü Ngechuchuxũ nangãxũgü,
 rü ñanagürügü: —Ñuxma rü
 meãxũchima nüxũ tacuax na cuwa
 nangëxmaxũ i wüxi i ngoxo. Yerü ga
 Abráũ rü guxũma ga nuxcūmaũgüxũ ga
 Tupanaärü orearü uruũgü rü nayue.
 Natürü cuma rü ñuxma tomaã nüxũ
 quixu rü texé ya naga ñnuxẽ i ngẽma
 curü ore rü guxũgutáma tamaxëcha
 —ñacurügü. ⁵³—¿Exna cuma rü tórü oxĩ
 ga Abráũärü yexera quixĩ? Yerü nüma
 rü nayu rü guxũma ga nuxcūmaũgüxũ
 ga Tupanaärü orearü uruũgü rü ta
 nayue. ¿Rü cugücax rü texé quixĩ?
 —ñanagürügü. ⁵⁴Rü Ngechuchu
 nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Ega
 chaugü chitama chicuaxũügu rü ngẽma
 rü taxuwama name. Natürü yima choxũ
 icuaxũücü rü Chaunatü nixĩ. Rü yima
 Chaunatütama nixĩ ya perü Tupana
 ixĩcü —ñapegücü nüxũ. ⁵⁵—Natürü i

pema rü tama aixcūma nüxũ pecuax ya Chaunatü ya Tupana. Natürü i choma rü ngẽmaãcü nüxũ chacuax. Rü ngẽxguma chi:

“Tama nüxũ chacuax”, ñachaxgu, rü pexrũ chi wüxi i dorataxáxũ chixĩ. Natürü i choma rü aixcūmaxũchima nüxũ chacuax ya Chaunatü ya Tupana, rü naga chaxĩnü i guxũma i norü ore i chomaã nüxũ yaxuxũ. ⁵⁶—Perü oxi ga Abráũ rü nataãe yerü aixcūma nayaxõ rü tá na íchanguxũ i ñoma i naãnewa. Rü yemaxũ nacuax rü yemacax nataãe —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵⁷Rü yexguma ga yema Yudíugüarü ãẽxgacügü rü Ngechuchuxũ nangãxũgü, rü ñanagürügü: —Cuma rü tauta 50 ya taunecü cuxũ nangẽxma. ¿Ñuxãcü Abráũxũ cudau ga tauta cungoxgux ga yexguma? —ñanagürügü. ⁵⁸Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Aixcūma pemaã nüxũ chixu rü tauta Abráũ ngoxu rü choma rü marü chayexma —ñanagürü. ⁵⁹Rü yexguma ga nūmagü rü nutane nanayauxgü na gumamaã ínamuxũchigiãxũcax. Natürü ga Ngechuchu rü naxchaxwa inicux. Rü yemaãcü ínaxũxũ nawa ga guma tupauca ga taxũne.

**Ngechuchu nanamexẽe ga wüxi ga yatü
ga norü bucūma ngexetücü**

9 ¹Rü yexguma namagu tomaã yaxũxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga wüxi ga yatü ga woetama norü bucūma ngexetücü. ²Rü toma ga norü ngúexũgü rü nüxna tacagü, rü ñatarügügü: —Pa Ngúexẽruũx, ¿Tüxcüũ ngexetücüma nabu ya daa yatü? ¿Exna nanatü rü

naẽärü pecadugagu rü exna norü pecadugagutama? —ñatarügügü. ³Rü Ngechuchu toxũ nangãxũ, rü ñanagürü toxũ: —Tama norü pecadugagu rü tama i nanatü rü naẽärü pecadugagu nixĩ i ngẽmaãcü nabuxũ. Natürü ngẽmaãcü nabu na nawa nüxũ pedauxũcax na ñuxãcü Tupana tüxũ na rümexẽẽxũ.

⁴—Rü ñoma rü ta nangune rü name nixĩ na paxama na naxũxũ i ngẽma puracü ya Chaunatü ga núma choxũ mucü tüxna ãxũ. Erü paxa tá nachüta rü ngẽxguma rü taxucürüwama texé tá tapuracü. ⁵—Rü ñuxma na ñoma i naãnewa changẽxmaxũ rü ñoma i naãneärü ngóonexẽẽruũ chixĩ —ñanagürü. ⁶Rü yexguma yema ñaxguwena rü Ngechuchu waixũmüãnewa nacuaxi. Rü yema waixũmü ga iwaixũmaã nanachaxetü ga guma yatü ga ngexetücü. ⁷Rü yexguma guma ngexetücüxũ ñanagürü: —iDexámaã cugü yayauxetü i Chiruéarü puchuwa! —ñanagürü. Rü ngẽma naéga rü “Tüxũ muxũ”, ñaxũchiga nixĩ. Rü yéma naxü ga guma ngexetücü rü nügü dexámaã nayauxetü. Rü yexguma nataegugu rü marü nidauchixetü. ⁸Rü yexguma ga yema duũxũgü ga guma ngexetücüpataarü ngaicamagu pegũxũ rü yema duũxũgü ga ũpacü nüxũ daugũxũ ga na nangexetüxũ, rü ñanagürügü: —¿Taux exna i ñaã yĩxũ ga yema yatü ga ngexetüchiréxũ ga duũxũgũxũ dĩerucax caxũxũ? —ñanagürügü. ⁹Rü nūmaxũ rü ñanagürügü: —Ngẽmaãcü nūma nixĩ —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Tama nixĩ i yima yĩxũ, natürü nanangẽxgumaraũxũchi —ñanagürügü.

Natürü nūmatama ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü:

—Ngēmáācū choma chixī —ñanagürü.

¹⁰Rü yexguma ga yema duñxügü rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxácü nixī i marü quidauchixü i ñuxmax? —ñanagürügü. ¹¹Rü nūma nanangāxü rü ñanagürü: —Yima yatü ya Ngechuchugu áégacü rü yima waixüümüānewa nacuaxi. Rü yema waixüümü ga iwaixüümaā choxü nachaxetü. Rü ñanagürü choxü:

“iYéa Chiruéarü puchuwa naxü rü ngéma dexámaā cugü yayaxetü!” ñanagürü choxü. Rü yéma chaxü, rü yexguma dexámaā chaugü chayaxetügu rü chidauchi —ñanagürü ga guma yatü. ¹²Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangëxmaxü i ñuxma ya yima yatü ya cuxü rümexëécü? —ñanagürügü. Rü nūma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuax —ñanagürü.

Parichéugü rü guma ngexetücü ga Ngechuchu namexëécüna nacagüe

¹³⁻¹⁴Natürü yema ngunexü ga Ngechuchu nagu namexëëxü ga guma ngexetücü, rü ngüxchigaarü ngunexü nixī. Rü yemaçax ga duñxügü rü Parichéugüxütawa nanagagü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ¹⁵Rü yexguma ga yema Parichéugü rü nüxna nacagüe ga guma yatü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxácü i marü curümexëtüxü i ñuxmax? —ñanagürügü. Rü nūma nanangāxü rü ñanagürü: —Waixüümü ga naxbüxágümaā yawaixëëxümaā choxü nachaxetü ga Ngechuchu, rü ñuxüchi

dexámaā chaugü chayaxaxetü, rü ngëmacax marü chidauchi —ñanagürü.

¹⁶Rü yexguma ga ñuxre ga Parichéugü rü ñanagürügü: —Yema yatü ga cuxü rümexëëxü rü tama Tupanaärü duñxü nixī, erü tama nanaxaure i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürügü. Natürü togü ga Parichéugü rü ñanagürügü: —¿Ñuxácü nanaxü i ngëma cuaxruü i mexü i taxü ega wüxi i pecaduáxü yixixgux? —ñanagürügü. Rü yemaācü nügü nitoye ga nagu naxinüëxüwa ga yema Parichéugü. ¹⁷Rü wena nüxna nacagüe ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürügü: —¿Natürü cuma rü ñuxü ñacuxü nachiga i ngëma yatü ga cuxü rümexëëxü? —ñanagürügü. Rü nūma nanangāxü, rü ñanagürü: —Chauxçax rü wüxi i Tupanaärü orearü uruü nixī —ñanagürü. ¹⁸Natürü ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü tama nüxü nayaxögüchaü ga nūma na yixü ga na nangexetüchiréxü ga noxrix, rü ñuxma rü marü na yadauchixü. Rü yemaçax ga yema äëxgacügü rü tümacax nangemagü ga nanatü rü naë ga guma yatü ga rümexëtücü. ¹⁹Rü tüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Daa yixü ga guma pene ga nüxü pixucü ga woetama ngexetüäcü bucü? ¿Ñuxácü i ñuxma i yadauchixü? —ñanagürügü. ²⁰Rü nanatü rü naë tanangāxügü rü ñatarügügü: —Ngēmáācü nüxü tacuax rü daa nixī ya tone ga ngexetüäcüma buchirécü. ²¹Natürü tama nüxü tacuax ga ñuxácü na yadauchixü i ñuxmax. Rü tama nüxü tacuax ga texé na namexëtüxëëxü. iÉcü nüxnatama pecagü! Erü nūma rü marü naya, rü

nūmatama pemaã nūxũ na yaxuxũcax —ñatarügügü. ²²Rü yema ñatarügügü ga nanatü rü naẽ, yerü tamuũẽ. Yerü ga Yudfugüarü ãëxgacügü rü marü nügiũaã nanamexẽẽgü na tũxũ ínataxũchigũcax ga ngutaquẽxepataũwa ga texé ga Ngechuchuxũ yaxóxẽ na Cristu yĩxũ. ²³Rü yemacax nixĩ ga nanatü rü naẽ ga ñatagügüxũ: “iËcü, nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya rü nūmatama pemaã nūxũ na yaxuxũcax”, ñatagügüxũ. ²⁴Rü yexguma ga yema Yudfugüarü ãëxgacügü rü wenaxãrũ naxcax nacagü ga guma ngexetũchirécü. Rü ñanagürügü nūxũ: —Rü ñuxma tanaxwaxe i Tupanapexewa rü aixcũma tomaã nūxũ quixu na texé cuxũ rümexẽẽxũ. Erü toma rü meãma nūxũ tacuax i ngẽma Ngechuchu rü wüxi i pecaduáxũ na yĩxũ —ñanagürügü. ²⁵Rü nüma nanangãxũ rü ñanagürü nūxũ: —Choma rü tama nūxũ chacuax ega wüxi i pecaduáxũ yixĩgu rü exna tama. Rü ngẽma nūxũ chacuáxũ nixĩ ga na changexetũchiréxũ ga noxrix rü ñuxma rü na chidauchixũ —ñanagürü. ²⁶Rü wenaxãrũ nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü tacü nixĩ ga cumaã naxũxũ? ¿Rü ñuxãcü ga naxũãxũ ga cuxũ na yadauchixetũxẽẽxũ? —ñanagürügü. ²⁷Rü nanangãxũ rü ñanagürü nūxũ: —Marü pemaã nūxũ chixu, rü tama choxũ iperũxĩnũẽchaũ. ¿Tũxcũũ penaxwaxe na wena pemaã nūxũ chixuxũ? ¿Exna pema rü ta nūxũ peyaxögüchaũ? —ñanagürü. ²⁸Rü yexguma rü guma yatũaã chixexũ nixugüe, rü ñanagürügü: —Cumaẽrü nixĩ i nūxũ cuyaxõxũ i ngẽma yatü,

natürü i toma rü Moĩchéarü oreaxũ nixĩ i tayaxögũxũ. ²⁹—Toma rü nūxũ tacuax ga Tupana rü aixcũma Moĩchémaã na yadexaxũ, natürü ngẽma Ngechuchu rü tama nūxũ tacuax na ngextá na ne naxũxũ —ñanagürügü. ³⁰Rü guma yatü nanangãxũ, rü ñanagürü nūxũ: —¿Ñuxãcü nixĩ i ngẽma? Nüma rü marü choxũ narũmexetũxẽẽ, natürü ¿ñuxãcü i pema i tama nūxũ pecuáxũ na ngextá ne naxũxũ? ³¹—Rü guxãma i yixema rü meãma nūxũ tacuax rü Tupana tama nūxũ naxĩnũ i pecaduãxgũxũãrũ yumũxẽ. Natürü Tupana rü tũxũ nūxũ naxĩnũ i tũmaãrũ yumũxẽ ya yĩxema nūxũ icuaxũũgũxe rü naxũxe i Tupanaãrũ ngúchaũ. ³²—Taguma ñuxgu nūxũ taxĩnũchiga i wüxi i yatü na yadauchixẽẽãxũ i wüxi i duũxũ i norü bucũma ngexetũxũ. ³³—Rü ngẽxguma chi tama Tupana núma namuxgux ya daa yatü ya choxũ rümexẽẽcü, rü taxuacü chima mexũ naxũ —ñanagürü ga guma yatü ga ngexetũchirécü. ³⁴Rü yexguma ga yema Yudfugüarü ãëxgacügü, rü ñanagürügü nūxũ: —Cuma na pecadugu na cubuxũ, ¿rü ñuxãcü cunaxwaxe na toxũ cungúxẽẽchaũxũ? —ñanagürügü. Rü ñuxũchi ínataxũchigü ga ngutaquẽxepataũwa.

Duũxũgü i tama yaxögũxũ rü ngexetũxũrũ nixĩgü

³⁵Rü Ngechuchu rü nūxũ nacuáchiga ga na ínataxũchigũãxũ ga guma ngexetũchirécü. Rü yexguma nūxũ nadauxgu, rü ñanagürü nūxũ: —¿Nũxũ cuyaxõxũ ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcü? —ñanagürü. ³⁶Rü yexguma ga

nüma rü Ngechuchuxü nangãxü rü ñanagürü: —Pa Corix, ichomaã nüxü ixu na texe yïxü na nüxü chayaxõxüçax! —ñanagürü. ³⁷Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Marü nüxü cudadu ya Tupana Nane. Rü chomatama nixi i cumaã na ichidexaxü chiixü —ñanagürü. ³⁸Rü yexguma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü Ngechuchupexegu nacaxápüxü, rü nüxü nicuaxüü, rü ñanagürü nüxü: —Ngẽmáãcü cuxü chayaxõ, Pa Corix —ñanagürü. ³⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñoma i naãnewa chaxü na chayadexechixüçax i chorü duüxügü nüxna i ngẽma duüxügü i tama choxrü ixigüxü. Rü nuã chaxü na chanameẽxẽxüçax i ngẽma duüxügü i noxri tama Tupanaxü cuaxgüxü. Rü ngẽxgumarüü ta núma chaxü na duüxügü i tama choxü cuaxgüchaxüxü chanawéxü na duüxügü i ngexetüxüruü na yixigüxü, erü tama choxü nayaxõgüchaxü —ñanagürü. ⁴⁰Rü ñuxre ga Parichéugü ga yéma Ngechuchumaã yexmagüxü, rü yexguma yema orexü naxinüëgu, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Exna toma rü ta tama Tupanaxü tacuaxgü ñacuxü? —ñanagürügü. ⁴¹Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Ngẽxguma chi tama aixcüma Tupanaxü pecuaxgügu rü tãu chima pegagu nixi na pepecaduãxgüxü. Natürü ngẽma na pegü pixuxü na Tupanaxü pecuaxü rü ngẽmacax pegagutama nixi na pepecaduãxgüxü i ñuxmax —ñanagürü.

Carnerugüarü dauruü rü norü carnerugü

10 ¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngẽma yatü i tama

carnerupüxüãrü iãxwa ixücuxü rü wüxi i ngítaxáxü nixi i ngẽma, erü ngextámare nixücu. ²—Natürü ngẽma carnerupüxüãrü iãxwa meãma ixücuxü, rü ngẽma nixi i norü dauruüxüchi i carnerugü. ³—Rü ngẽma yatü i carnerupüxüãrü iãxna dauxü rü nayawãxna i iãx na yaxücuxüçax i carnerugüarü dauruü. Rü nüma i carnerugü rü nüxü nacuaxgü i naga i ngẽma norü dauruü. Rü ngẽma norü dauruü rü wüxichigü i norü carneru rü naégamaã naxçax naca na ínamuxüãxüçax i naxpüxüwa. ⁴—Rü ngẽxguma ínamuxüãxgu i guxüma i norü carnerugü, rü nüma i norü dauruü rü napexegu nixüchigü. Rü nümagü i carnerugü rü nawe narüxü, erü nüxü nacuaxgü i naga. ⁵—Natürü ngẽxguma wüxi i yatü i tama aixcüma norü dauruü ixixü, rü tama nawe narüxü i ngẽma carnerugü. Rü nüxna naxigü, erü tama nüxü nacuaxgü i naga i ngẽma tama norü dauruü ixixü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁶Rü Ngechuchu rü duüxügümaã nüxü nixu ga yema ore ga cuaxruü, natürü ga nümagü rü tama nüxü nacuaxgüéga ga tacüchiga na yïxü.

Ngechuchu rü carneruarü dauruü ya mecü nixi

⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxãrü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü choma nixi i carnerupüxüãrü iãx i nawa yachocuxüxü i carnerugü. ⁸Guxüma ga yema chauxüpa núma ixü rü ngítaxgüxü rü máëtagüxü nixigü. Natürü yema carnerugü rü tama naga

naxĩnũ. ⁹Choma nixĩ i tãx. Rũ texé ya chowa ixücuxe rũ tá tamaxũ. Rũ meãma tá tũxũ naxũpetũ ngẽxgumarũĩ i wũxi i carneru i naxpũxũgu ũcuxũ rũ íxũxũxũ rũ nũxũ iyangaucũ ya mecũ ya maxẽ. ¹⁰Ngẽma ngĩtaxáxũ rũ núma naxũ na yangĩxũcax rũ namáẽtaxũcax rũ nachixexẽẽaxũcax. Rũ ngẽmacaxicatama núma naxũ. Natürũ i choma rũ núma chaxũ na chanamaxẽẽxũcax i duĩxũgũ rũ na aixcũma nũxũ nangẽxmaxũcax i maxũ i taguma gũxũ. ¹¹Choma nixĩ i carneruarũ dauruũ ya mecũ chiĩxũ. Erũ wũxi i carneruarũ dauruũ ya mecũ rũ norũ carnerugũxũ ínapoxũ rũ ñuxmata naxcax nayux. ¹²Natürũ ngẽma dīerucaxmare puracũxũ, rũ ega ngẽxguma aixũ nadauxgux rũ carnerugũna ngẽma niña. Rũ ngẽmaãcũ nanaxũ erũ tama aixcũma norũ dauruũ nixĩ i nũmax, rũ tama noxrũ nixĩ i ngẽma carnerugũ. Rũ ngẽma ai rũ carnerugũxũ ínayauxũ rũ ngẽxma tũxũ naxũanexẽẽmare. ¹³Rũ ngẽma yatũ rũ niña, erũ norũ dīerucaxicatama ngẽma napuracũ. Rũ tama aixcũma carnerugũgu narũxĩnũ. ¹⁴⁻¹⁵Choma nixĩ i carnerugũarũ dauruũ ya mecũ chiĩxũ. Rũ ngẽxgumarũĩ ya Chaunatũ na choxũ nacuáxũ rũ choma rũ Chaunatũxũ na chacuáxũ, rũ ngẽxgumarũĩ ta nũxũ chacuax i chorũ carnerugũ, rũ nũmagũ rũ choxũ nacuaxgũ. Rũ choma rũ naxcax chayũ i chorũ carnerugũ. ¹⁶Rũ choxũ nangẽxmagũ ta i togũ i carnerugũ i tama ñaã naxpũxũwa ngẽxmagũxũ. Rũ ngẽmagũ rũ tá ta nuã chanagagũ, rũ tá chauga naxĩnũ. Rũ wũxitũcumũ tátama nixĩ rũ choma tátama nixĩ i norũ dauruũ

chiĩxũ. ¹⁷Chaunatũ rũ choxũ nangechaũ, erũ chorũ carnerugũcax chayũ rũ wena táxarũ chamaxũ. ¹⁸Taxúema choxũ tayuxẽẽ, natürũ chomatama chorũ ngũchaũmaãtama ichanaxã i chorũ maxũ. Erũ choxmexwa nangẽxma na ichanaxãxũcax, rũ wena na chanayaxuxũcax, yerũ yemaãcũ choxũ namu ga Chaunatũ —ñanagürũ. ¹⁹Rũ yexguma yema orexũ naxĩnũẽgu ga yema Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ wenaxãrũ nũgũ nitoye ga yema nagu naxĩnũẽxũwa. ²⁰Rũ muxũma ga nũmagũ rũ ñanagürũgũ: —¿Tũxcũ nũxũ iperũxĩnũẽ i ñaã yatũ i ngẽãẽxũ i ngoxo nawa ngẽxmaxũ? —ñanagürũgũ. ²¹Natürũ ga togũ rũ ñanagürũgũ: —Taxuũma i yatũ i ngoxo nawa ngẽxmaxũ rũ ñaãrũ meã nidexa. ¿Nũxãcũ i wũxi i yatũ i ngoxo nawa ngẽxmaxũ rũ tũxũ narũmexẽtũxẽẽ ya wũxi ya ngexetũxe? —ñanagürũgũ.

Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ Ngechuchuxũ naxoe

²²Rũ nawa nangu ga yema peta ga gucũ ga taunecũgu norũ tupauca ga taxũnecax naxũgũxũ ga Yudũgũ na nũxna nacuaxãchigũxũcax ga yema ngunexũ ga nagu yanguxũ ga guma tupauca. Rũ nagáuane ga Yerucharẽũwa ga yexguma. ²³Rũ guma tupauca ga taxũnewa nayexma ga wũxi ga chopetũchica ga Charumóũarũ Chopetũchicagu ãẽgaxũ. Rũ yemagu nayarũxũxũ ga Ngechuchu. ²⁴Rũ ga yema Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ nũxũ ínachomaẽguãchi, rũ ñanagürũgũ nũxũ: —¿Nũxguratáta tomaã quixaixcũma na cugũ quixuxũ na texé na quĩĩxũ? Ega

aixcüma cuma rü Cristu quixĩgu, rü imeã noxtacüma tomaã nüxũ ixu! —ñanagürügü. ²⁵Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Marü pemaã nüxũ chixu, natürü i pema rü tama choxũ peyaxögü. Guxüma i tacü i chaxüxũ rü Chaunatiärü poramaã nixĩ i chanaxüxũ, rü ngëmawa meãma pexũ nüxũ chadauxëe na choma rü Cristu na chiixũ. ²⁶—Natürü pema rü tama peyaxögü, erü tama chorü carnerugütanüxũ pixĩgü. ²⁷—Chorü carnerugü rü nüxũ nacuax i chauga, rü choma rü chorü carnerugüxũ chacuax, rü nüma rü chowe narüxĩ. ²⁸—Rü choma rü nüxna chanaxã i maxũ i taguma gúxũ. Rü nümagü rü tagutáma inayarütauxe, rü taxúetáma choxna tanapuxũ i choxmexwa. ²⁹—Rü yíxema Chaunati choxna tüxũ mugüxe ya chorü carnerugü, rü guxüärü yexera tixĩ i napexewa. Rü taxúema texé nüxna tüxũ tapuxũ. ³⁰—Chaunati rü choma rü wüxitama tixĩgü —ñanagürü. ³¹Rü yexguma ga yema Yudfugüärü äëxgacügü rü wenaxärü nutane nanayauxgü na gumamaã Ngechuchuxũ ínamuxüchigüxüçax. ³²Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pepexewa chanaxü i muxüma i mexügü i Chaunatiärü poramaã chaxüxũ. ¿Rü ngëxürüüxũ i ngëma mexũ i chaxüxüçax nixĩ i choxũ nutamaã ípemuxüchigüchaũ? —ñanagürü. ³³Rü yema Yudfugüärü äëxgacügü rü Ngechuchuxũ nangãxügü, rü ñanagürügü: —Tama wüxi i puracü i mexüçax cuxũ ítamuxüchigüchaũ. Natürü cuxũ ítamuxüchigüchaũ erü Tupanamaã rü tacü quixugü. Cuma rü

wüxi i duüxümare quixĩ rü cugü Tupanaxũ quixixëëchaũ —ñanagürügü.

³⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Perü mugüpanewa rü naxümatü i Tupanaärü ore i ñaxũ:

“Rü pematama nixĩ i tupanagü pixĩgüxũ”,

ñaxũ. ³⁵—Rü ngëma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxũ yaxuxũ, rü nüxũ tacuax rü taxucürüwama texé itayanaxoxëe. Rü ngëma orewa rü Tupana rü ñanagürü:

“Guxãma ya yíxema texé yanayauxgüxe i chorü ore rü tupanagü tixĩgü”,

ñanagürü i ngëma orewa. ³⁶—Rü Tupana choxũ nayaxu na chanaxüxüçax i norü puracü, rü yemaçax ñoma ga naãnewa choxũ namu. ¿Rü ñuxacü i pema nagu perüxĩnüëgu rü chixexũ Tupanamaã chaxüxũ i ngëxguma Tupana Nane chixĩ —ñachagu pemaã?

³⁷—Rü ngëxguma chi tama chanaxüxgu i ngëma mexũ i Chaunati üxũ, rü marü name ega woo tama choxũ peyaxögügu.

³⁸—Natürü ngëxguma chanaxüxgu i ngëma Chaunati üxũ, rü woo tama choxũ peyaxögügu, rü chanaxwaxe i nüxũ peyaxögü i ngëma taxũ i mexügü i Chaunatiärü poramaã chaxüxũ. Erü ngëmawa tá nüxũ pecuax na Chaunati rü chowa nangëmaxũ rü choma i nawa —ñanagürü. ³⁹Rü wenaxärü Ngechuchuxũ niyauxgüchaũ ga yema Yudfugüärü äëxgacügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü naxchaxwa niña. ⁴⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü natü ga Yudáüärü tocutüçax tomaã nataegu. Rü yema nachica ga Cuáü duüxügüxũ üpaacü nawa íbaiüxëëxügu tomaã

narüxãũx. ⁴¹Rü muxũma ga duũxũgü rü Ngechuchuxũ ínayadaugü, rü ñanagürügü: —Cuáũ rü taxuũma ga taxũ ga mexũ ga cuaxruũ naxũ ga Tupanaãrũ poramaã. Natürũ guxũma ga ore ga Cuáũ tamaã nüxũ ixuxũ ga ñaã yatũchiga rü aixcũma nixĩ —ñanagürügü. ⁴²Rü yema nachicawa rü muxũma ga duũxũgü rü Ngechuchuxũ nayaxõgü.

Dácharuarũ yuxchiga

11 ¹Nayexma ga wüxi ga yatũ ga ídaawecü ga Dácharugu ãégacü. Rü nüma rü naëyaxgü ga María rü Marta rü ñane ga Betániacũãx nixĩgü. ²Rü yema María iyixĩ ga Cori ga Ngechuchucutũgu pumara bacü rü ñuxũchi ngĩyaemaã ínapicutü. Rü guma Dácharu ga ídaawecü nixĩ ga ngĩeneẽ. ³Rü poraãcü nĩdaawe ga Dácharu. Rü yemaçax ga naëyaxgü, rü Ngechuchuxũtawã imugagü, rü ngĩgürügü: “Pa Corix, cumücü ya Dácharu ya nüxũ cungechaũcü rü nĩdaawe”, ngĩgürügü. ⁴Rü yexguma yema orexũ naxĩnũgu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Ngẽma ñaawe rü tãtũtama yumaã ínayacuax. Natürũ nĩdaawe na duũxũgü nüxũ nadaugũxũcax na ñuxãcü naporaxũ ya Tupana rü ñuxãcü choma i Nane rü ta na chaporaxũ —ñanagürü. ⁵Rü Ngechuchu poraãcü María rü Marta rü Dácharuxũ nangechaũ. ⁶Natürũ yexguma nüxũ naxĩnũgu ga na yañaawexũ ga Dácharu, rü tama paxã ínayadau. Rü taxre ga ngunexũamatama yexma narüxãũx ga yema nachica ga nawa nayexmaxũwa. ⁷Rü yixcama ga yemawena rü toxũ ñanagürü: —iNgĩã

rü wena Yudéaanewa taxĩ! —ñanagürü. ⁸Rü toma ga norũ ngúexũgü rü ñatarügügü nüxũ: —Pa Ngúexẽeruũx, yexwacatama nixĩ ga yemacũãx ga Yudfugiarũ ãëxgacügü yexma nutamaã cuxũ ímuxũchigũchaũxũ. ¿Rü tũxcũũ wena ngẽma cuxũxchaũ i ñuxmax? —ñatarügügü. ⁹Rü Ngechuchu rü tomaã nüxũ nixu ga wüxi ga ore na nüxũ tacuaxgũxũcax na tauta nawa nanguxũ na nayuxũ ga nümax. Rü ñanagürü toxũ: —¿Taux exna i wüxi i ngunexũ rü 12 i ngora nawa ngẽxmaxũ? Ngẽxguma texé ngunecü ixũxgu rü tama ñacũmaã itayarũña, erü tũmacax nangóone. ¹⁰—Natürũ ngẽxguma wüxie chũtacü ixũxgu rü ngẽmãacü ñacũmaã itayarũña, erü tũmacax naxẽãne —ñanagürü. Rü yemaãcü nanangõxẽẽ na tauta nawa nanguxũ na nayuxũ ga nümax. ¹¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü toxũ: —Tamücü ya Dácharu rü napemare. Natürũ ñuxma rü tá chayãaixãchixẽẽ —ñanagürü. ¹²Rü yexguma ga toma ga norũ ngúexũgü rü ñatarügügü: —Pa Corix, ega napemaregu, rü ngẽmawa nüxũ tacuax na naxcax tá yataanexũ —ñatarügügü. ¹³Natürũ ga Ngechuchu rü nüxũ nixuxchaũchirẽx ga Dácharu ga marü na nayuxũ. Natürũ ga toma nüxũ tacuaxgũgu rü na napemarexũchigaxũ yĩxũ ga tomaã yaxuxũ. ¹⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü meãma tomaã nüxũ nixu rü ñanagürü: —Dácharu rü marü nayu. ¹⁵—Natürũ choma rü chataãẽ na tama ngẽma changẽxmaxũ, erü ngẽmaãcü nixĩ i namemaẽxũ i pexcax na choxũ peyaxõgũxũcax. iRü ngĩã rü ítayadaugü! —ñanagürü. ¹⁶Rü yema

nayexma ga totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexü ga Taxreexpüxümaã, naxugüxü. Rü nüma ga Tumachi rü ñanagürü toxü: —İNgîxã i yixema rü ta ngêma taxî na wüxigu Ngechuchumaã iyuxüçax! —ñanagürü.

**Ngechuchu nixî i ñnadagüxêxü i
yuexüğü rü wena namaxêxêxü**

¹⁷Rü yexguma Betániãwa tomaã nanguxgu ga Ngechuchu, rü marü ägümücü ga ngunexü nangupetü ga na iyataxgüãxü ga Dácharu. ¹⁸Rü guma Betániã rü Yerucharéüãrü ngaicamana nayexma. Rü maneca tomaëxpüx ga kilómetru nixî ga norü yaxü. ¹⁹Rü muxüma ga Yudfugü rü Dácharueyax ga Marta rü Maríaxütawa naxî na ngîxü yataãxêxêgüxüçax, yerü nayu ga ngîêneë. ²⁰Rü yexguma Marta nüxü cuaxgu ga marü na ñnanguxü ga Ngechuchu, rü nüxü iyatüxãchi. Natürü ga María rü íxgutama irüxãüx. ²¹Rü Marta rü ngîgürügü nüxü ga Ngechuchu: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumaxgu rü tãü chima nayu ga chaueneë. ²²—Natürü choma nüxü chacuax na woo i ñuxma na nayuxü, rü Tupana tá cuxna nanaxã i guxüma i tacü i naxçax ícuçaxü —ngîgürügü. ²³Rü Ngechuchu ngîxü nangãxü rü ñanagürü: —Cueneë rü wena tá namaxü —ñanagürü. ²⁴Rü Marta ngîgürügü nüxü: —Ngêmáãcü nüxü chacuax rü wena tá namaxü i ngêxguma naguxgu i naãne rü ngêxguma wena namaxêgu i guxüma i yuexü —ngîgürügü. ²⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Choma nixî i íchanadagüxêxü i yuexüğü, rü wena chanamaxêxêxü. Rü

yíxema choxü yaxóxê rü woo tayuxgu rü tá wenaxärü tamaxü. ²⁶—Rü guxãma ya texé ya maxüxê rü choxü yaxóxê, rü guxügutãma tamaxü. ¿Cuyaxóxü yîxü i ngêma? —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁷Rü ngîma rü ngîgürügü nüxü: —Ngü, Pa Corix, choma rü chayaxó na cuma rü Tupana Nane ya Cristu ga ítanangüxêcü na quiixü —ngîgürügü.

Dácharu itãxüwa naxaxu ga Ngechuchu

²⁸Rü yema ñaxguwena rü Marta rü ngîeyax ga Maríacã x iyaca. Rü bexma ngîmaã nüxü iyarüxu, rü ngîgürügü: —Marü nuã nangu ya Ngúexêëruü ya Ngechuchu, rü choxü cuxçax nayacaxêë —ngîgürügü. ²⁹Rü yexguma María nüxü ñnügu ga marü yéma na nanguxü ga Ngechuchu, rü paxa ichi, rü Ngechuchuxü íyadau. ³⁰Rü Ngechuchu rü tauta ñãnewa nangu ga yexguma, rü yema nachica ga Marta nüxü ídauxüwatama nixî ga nayexmaxü. ³¹Rü Maríapatawa nayexma ga ñuxre ga yémacüãx ga Yudfugüarü äëxgacügü ga ngîxü yéma taãxêxêgüxü. Rü yexguma ngîxü nadaugügu ga paxa na inachixü rü na ñnaxüxüxü, rü ngîwe narüxî. Yerü nüma nüxü nacuaxgügu rü yéma Dácharu itãxüwa ixü na yéma yaxaxuxüçax. ³²Rü yexguma Ngechuchuxütawa nanguxgu ga María, rü napexegu iyacaxápüxü, rü ngîgürügü: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumaxgu rü tãü chima nayu ga chaueneë ya Dácharu —ngîgürügü. ³³Rü yexguma Ngechuchu ngîxü dauxgu ga na naxaxuxü rü na naxauxexü ga yema Yudfugüarü äëxgacügü ga ngîwe rüxüxü, rü porãcü ngechaü nüxü nangux. ³⁴Rü

Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü:
—¿Ngexta nixĩ i ipenatáxũ?
—ñanagürü. Rü nümagü nanangãxũ rü
ñanagürügü: —Pa Corix, idücac, nuã
naxũ, rü íyadau! —ñanagürügü. ³⁵Rü
naxaxu ga Ngechuchu. ³⁶Rü yema
Yudügü rü ñanagürügü: —iDücac
ñuxácü poraäcü Dácharuxũ nangechaũ!
—ñanagürügü. ³⁷Natürü ñuxre ga yema
ãëxgacügü ga Yudügüarü rü
ñanagürügü: —Daa nixĩ ga guma yatü
ga ngexetücüxũ rü mexẽëcü. ¿Rü tũxcüü
taxucüruwa tacü rü mexũ Dácharucax
naxü na tama nayuxũcax?
—ñanagürügü.

Wenaxãrũ namaxũ ga Dácharu

³⁸Rü Ngechuchu poraäcü ngechaũ
nüxũ nangux rü Dácharumaxũcax nixũ.
Rü wüxi ga maxpũneãrũ äxmaxũ nixĩ ga
yema naxmaxũ. Rü nayexma ga wüxi ga
nuta ga norü ngũxtaũruũ. ³⁹Rü
Ngechuchu rü ñanagürü:
—ípenangũxgachix ya yima nuta ya
namaã nangũxtaũcü! —ñanagürü.
Natürü ga Marta ga Dácharueyax rü
ngĩgürügü: —Pa Corix, cuxá marü
nayixane nixĩ, erü marü ägümücü i
ngunexũ naëtü nixĩ ga na nayuxũ
—ngĩgürügü. ⁴⁰Natürü ga Ngechuchu rü
ñanagürü ngĩxũ: ¿Taux exna i marü
cumaã nüxũ chixuchiréxũ rü ngëxguma
cuyaxõxgu rü tá nüxũ cüda i wüxi i
mexũ i taxũ i Tupana üxũ? —ñanagürü.
⁴¹Rü yexguma ínanangũxgachigü ga
guma nuta. Rü Ngechuchu daxügu
nadawenüäcuma ñanagürü: —Pa
Chaunatü Pa Tupanax, moxẽ cuxna
chaxã erü marü choxũ cuxĩnü.
⁴²—Choma nüxũ chacuax rü guxũguma

choxũ cuxĩnü. Natürü moxẽ cuxna
chaxã i ñuxma erü chanaxwaxe i ñaã
duũxũgü na yaxõgüãxũ na cuma núma
choxũ cumuxũ —ñanagürü. ⁴³Rü
yexguma yema ñaxguwena, rü tagaäcü
ñanagürü: —Pa Dácharux, íñaxũxũ i
ngéma! —ñanagürü. ⁴⁴Rü íñaxũxũ ga
Dácharu ga naxchápenüũmaã
guxũwama rübuxpũxũcü. Rü Ngechuchu
ñanagürü nüxũ ga duũxũgü:
—ípeyawëxpũxũ na íyaxũxũcax!
—ñanagürü.

Ãëxgacügü naxcax nadaugü na ñuxácü Ngechuchuxũ yayauxgũxũ (Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Rü yema Yudügüarü ãëxgacügü ga
Maríawe rüxixũ rü nüxũ nadaugü ga
yema Ngechuchu üxũ, rü muxũma
Ngechuchuaxũ nayaxõgü ga yexguma
nüxũ nadaugüga ga ñuxácü wena
Dácharuxũ na namaxẽëxũ. ⁴⁶Natürü
ñuxre ga yema ãëxgacügü rü
Parichégümaã nüxũ nayarüxugü ga
yema Ngechuchu üxũ. ⁴⁷Rü yexguma ga
yema Parichégü rü paigüarü
ãëxgacügü rü nangutaquexegü namaã
ga guxũma ga yema
ãëxgacügütücumüwa ügũxũ. Rü
ñanagürügü: —¿Tacü tá taxü? Erü ñaã
yatü i Ngechuchu rü nanaxü i muxũma i
mexũ i cuaxruũgü. ⁴⁸—Ngëxguma chi
tama yayauxgügu, rü guxũtama i
duũxũgü rü tá nüxũ nayaxõgü, rü
Dumacũãxgüarü churaragü rü núma chi
naxĩ rü nagu napogüe ya tórü tupauca
ya taxũne, rü düxwa tãü chima tóxrü
nixĩ i ñaã tachiũãne —ñanagürügü.
⁴⁹Natürü guma taunecügu rü yema
paigütanüwa rü Caipá nixĩ ga norü

ãëxgacü. Rü nüma rü ñanagürü nüxü:
—Pemagü rü taxuüma pecuax.

⁵⁰—¿Ejna tama nüxü pecuax rü taxcax
rü na namemaëxü na wüxitama i yatü
guxü i duüxügüçax na yuxü, na tama
nayuxüçax i guxüma i tachiüñecüãx i
duüxügü? —ñanagürü. ⁵¹Natürü ga
Caipá rü tama nüëchama yema
ñanagürü, yerü guma taunecügu rü
nüma nixí ga paigüarü ãëxgacü yíxü.
Rü yemacax rü Tupana nixí ga Caipáwa
idexacü ga yexguma nüxü yaxuxgu na
Ngechuchu rü guxüma i Yudíugüçax tá
na nayuxü. ⁵²Rü yema orewa rü
nanangoxëë na tama

Yudíugüçaxicatama tá na nayuxü,
natürü guxüma i Tupanaärü duüxügü i
guxü i nañewa ngëmagüxüçax rü tá ta
na nayuxü, na ngëmaäcü wüxigu
nangutaquexexüçax i guxüma i ngëma
duüxügü i Tupanaärü ixíxügü. ⁵³Rü
yexgumaäcü nixí ga inaxügüëãxü ga
Yudíugüarü ãëxgacügü ga nagu na
naxíñüëxü ga ñuxäcü tá na
Ngechuchuxü yamäxgüxü. ⁵⁴Rü
yemacax ga Ngechuchu rü marü tama
yema Yudíugü ímüxütanügu naxä. Rü
tomaã ínaxüxü ga Yudéanewa, rü wüxi
ga íñexäcü ga Efraígu áëganewa naxü.
Rü yexma tomaã narüxäüx. Rü guma
íñe rü wüxi ga nachica ga ngextá
taxúema íxäpataxüärü ngaicamana
nayexma. ⁵⁵Rü marü ningaica ga yema
Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga. Rü
yemacax müxüma ga duüxügü ga náí ga
íñecüãx rü Yerucharéüwa naxí na
Tupanaçax nügu yamexëëgüxüçax
naxüpa ga yema peta. ⁵⁶Rü
Ngechuchucax nadaugü ga duüxügü. Rü
tupauca ga taxüñewa nüguna

nicagüetanü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxü
ñapegüxü i pemax? ¿Noma i petawa tá
naxüxü rü exna tama? —ñanagürügü.

⁵⁷Rü yema Parichéugü rü paigüarü
ãëxgacügü rü duüxügüna naxägagü, rü
ñanagürügü: —Ngëxguma ngextá nüxü
pedaugügu i ngëma Ngechuchu, irü
tomaã nüxü peyarüxu na
tayayauxgüxüçax! —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü Ngechuchucutügu pumara iba

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 ¹Rü 6 ga ngunexü naxüpa ga
Üpetüchigaarü peta, rü
Ngechuchu rü tomaã Betániäwa naxü.
Rü guma íñe nixí ga nagu naxächixüne
ga Dácharu ga Ngechuchu wena
namaxëëcü. ²Rü yéma Dácharupatawa
rü nanamexëëgü ga wüxi ga taxü ga ñna
ga Ngechuchucax ixíxü. Rü totanüwa ga
yema mechawa yexmagüxe rü Dácharu
nixí ga Ngechuchuxütawaama chibücü.
Rü Marta iyixí ga inaxücü ga ñna. ³Rü
yexguma ga María rü yéma inange ga
wüxi ga taxüraweüxü ga pumara ga
yixichixü rü tatanüxüchixü. Rü
Ngechuchuxü namaã iyixcutü. Rü
ñuxüchi ngíyaemaã ínapicutü. Rü guma
í rü guxüwama nayixmachíã namaã ga
yema pumara. ⁴⁻⁵Rü yexguma ga Yuda
ga Icariúte ga wüxi ga totanüxüchirëx
ixíxü ga yixcama bexma cúäcü
Ngechuchuxü íxuaxüxü, rü ñanagürü:
—¿Tüxcüü tama tatanüxügu namaã
itaxe i ngëma pumara na ngëma
dïërumaã nüxü nangüxëëxüçax i ngëma
duüxügü i ngearü dïëruãxgüxü?
—ñanagürü. ⁶Natürü ga Yuda rü tama
aixcüma nagu narüxíñü ga yema ngearü

dĩeruãxgũxũ. Natĩrũ yema ñanagũrũ yerũ nũma rũ wũxi ga ngĩtaxáxũ nixĩ. Rũ naxmexwa nayexma ga yema choca ga dĩeru ngĩxũ nagu taxũgũxũ ga guxãma ga toma ga Ngechuchuarũ ngũexũgũ. Rũ Yuda rũ ñuxguacũ rũ noxrũxũtama ngĩxne nangĩxĩxũ. ⁷Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —iTãxũ i ngĩxũ cuchixewexũ! Erũ choma rũ paxa tá chayũ rũ tá ichatax. Rũ ngẽmacax nixĩ i ngẽma pumaramaã choxũ nachaxũ. ⁸—Ngẽma ngearũ dĩeruãxgũxũ rũ guxũgutãma petanũwa nangẽxmagũ. Natĩrũ i choma rũ tãtũtãma guxũgu petanũwa changẽxma —ñanagũrũ.

Paigũarũ ãẽxgacũgũ rũ nũgũmaã nanamexẽẽgũ ga ñuxacũ Dácharuxũ tá na yamãxgũxũ

⁹Rũ muxũma ga Yudĩugũ rũ nũxũ nacuáchiga ga Betániãwa na nayexmaxũ ga Ngechuchu. Rũ yẽma naxĩ na nũxũ nadaugũxũcax. Rũ tama Ngechuchuxũxĩcatama nadaugũchaũ natĩrũ nũxũ nadaugũchaũ ta ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxẽẽcũ. ¹⁰Rũ yexguma ga paigũarũ ãẽxgacũgũ rũ nũgũmaã nanamexẽẽgũ ga Dácharuxũ rũ ta na yamãxgũxũcax. ¹¹Yerũ Dácharugagu nixĩ ga muxũma ga Yudĩugũ ga Ngechuchuxũ yaxõgũãxũ rũ yema paigũna naxĩgũxũ.

Ngechuchu rũ Yerucharẽũgu naxũcu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ Yerucharẽũwa naxĩ naxcax ga Ũpetũchigaarũ peta. Rũ moxũãcũ duũxũgũ nũxũ nacuáchigagũ ga

Ngechuchu rũ guma ñãnewa na nanguxchaũxũ. ¹³Rũ yexguma moruátũta nadaũgũ rũ yemamaã Ngechuchuxũ nayatũxgũtanũãchi. Rũ tagaãcũ ñanagũrũgũ: —iNamexẽchi ya yima Tupana nũma namucũ! iNamexẽchi ya daa tachiũãneãrũ ãẽxgacũ! iNamaxũ i nũmax! —ñanagũrũgũ. ¹⁴Rũ Ngechuchu nũxũ inayangau ga wũxi ga buru, rũ naẽtũgu naxaunagũ ga yema Tupanaãrũ ore ga ũmatũxũ nũxũ ixuxũrũũ ga yexguma ñaxgu:

¹⁵“iTãxũ i pemuũẽxũ, Pa Yerucharẽũcũãxgũ! iRũ iperũdaunũ na ngẽma ne naxũxũ ya perũ ãẽxgacũ ya wũxi i buru i íraxũẽtũgu aunagũcũ!”

ñaxũ. ¹⁶Rũ noxri ga toma ga norũ ngũexũgũ rũ tama nũxũ tacuãxgũẽga ga Ngechuchuchiga na yĩxũ ga yema ore. Natĩrũ yixcũra marũ Ngechuchu Tupanaxũtawã ũxgu, rũ yexguma nixĩ ga nũxna tacuãxãchiexũ ga guxũma ga yema Ngechuchuxũ ngupetũxũ, rũ yema Tupanaãrũ ore nũxũ ixuxũãcũtama nũxũ na nangupetũxũ. ¹⁷Rũ yema duũxũgũ ga Ngechuchuxũtawã yexmagũxũ ga yexguma Dácharuxũ wena namaxẽẽgu, rũ nũxũ nixugũe ga yema nũxũ nadaugũxũ. ¹⁸Rũ yemacax nixĩ ga duũxũgũ ga Ngechuchuxũ íyatuãchitanũxũxũ, yerũ nũxũ nacuáchigagũ ga yema taxũ ga mexũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ ga Ngechuchu. ¹⁹Natĩrũ ga yema Parichẽugũ rũ nũgũmaã ñanagũrũgũ: —Marũ nũxũ pedauxũ i ñuxma na taxucĩrũwama tacũ namaã ixuxũ. iRũ

dúcax, guxũma i duũxũgũ rü nawe narũxĩ! —ñanagürügũ.

**Ñuxre ga Griégugũ rü
Ngechuchuxũ nadaugũchaũ**

²⁰Rü muxũma ga duũxũgũ rü petacax Yerucharéüwa naxĩ na yéma Tupanaxũ na yanacuaxũgũxũcax. Rü yema duũxũgũtanüwa nayexma ga ñuxre ga Griégugũ. ²¹Rü yema Griégugũ rü Piripicax naxĩ. Rü nüma ga Piripi rü Gariréaaneärü iäne ga Bechaídacũāx nixĩ. Rü nüxũ nacāxũgũ rü ñanagürügũ: —Pa Corix, nüxũ tadauxchaũ ya Ngechuchu —ñanagürügũ. ²²Rü Piripi rü Aũdrémaã nüxũ nayarüxu. Rü yema taxre rü wüxigu Ngechuchuxũtawa naxĩ, rü namaã nüxũ nayarüxugũ. ²³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Rü marü nawa nangu tá na chayuxũ rü wenaxärü Chaunatüxũtawa tá na chaxũxũ i choma i Tupana Nane i duũxũxũ chíxũ. ²⁴—Rü aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ngëxguma chi wüxipüxũ i trigu tama waixũmüānegu toxgu rü wüxipüxüechatama nixĩ. Natürü ega waixũmügu natoxgu, rü ngéma naxüxgu, rü muxũchinema ínanguxuchi. [Rü ngëxgumarüü tá ta Tupanaxũtawa nangugũ i muxũma i duũxũgũ ega chayuxgux.] ²⁵—Rü pemaã nüxũ chixu rü texé ya yíxema tũmaärü maxũxũ ngechaũxē i ñoma i naānewa rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya yíxema tama tũmaärü maxũxũ ngechaũxē rü tama yuxũ muüxē i ñoma i naānewa, rü tá tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ²⁶—Rü ngëxguma texé choxũ puracũchaũgu rü name nixĩ i chowe

tarüxũ. Rü ngëma choma tá íchangëxmaxũwa rü ngéma rü tá ta tangëxma i tũmax. Rü ngëxguma texé choxũ puracũgu rü Chaunatü ya Tupana rü tá tũmamaã nataāē —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagũ ga norü yuxchiga

²⁷—Rü Ngechuchu ñanagürü: —Rü ñuxma rü poraācũ changechaũ rü chanaxixāchiāē. ¿Rü tacüxũ tá Chaunatũmaã chixuxũ? Taxucürüwa namaã nüxũ chixu na choxũ ínanguxuchixēēxũcax na tama chayuxũcax, erü woetama ngëmacax núma chaxũ —ñanagürü. ²⁸Rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, iChoxũ rüngũxēē na duũxũgũpexewa cuxũ chataxēēxũcax! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema duũxũgũ ga yéma yexmagũxũ rü nüxũ naxĩnüē ga wüxi ga naga ga daxüwa inaxũxũ ga ñaxũ: —Marü cuxũ charüngũxēē na choxũ cutaxēēxũ ga noxrix, rü wena táxarü cuxũ charüngũxēē na choxũ cutaxēēxũcax —ñanagürü ga yema naga. ²⁹Rü yema duũxũgũ ga yéma yexmagũxũ ga nüxũ ínüēxũ ga yema naga, rü ñanagürügũ: —Wüxi i duruanexũ nixĩ —ñanagürügũ. Natürü togü rü ñanagürügũ: —Wüxi i Tupanaärü orearü ngerüü i daxücũāx nixĩ i namaã idexaxũ —ñanagürügũ. ³⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Tama chauxcax nixĩ i nüxũ pexĩnüēxũ i ngëma naga. Rü pexcaxtama nixĩ i nüxũ pexĩnüēxũ. ³¹—Rü ñuxma tá nixĩ i Tupana inaxüğüāxũ na tüxũ napoxcuexũ ya duũxē naxcax i tũmaärü pecadugũ. Rü ñuxma tá nixĩ i Tupana ínataxüchixũ i

ngẽma ñoma i nañewa poraxũ i Chataná. ³²—Rũ ngẽxguma curuchawa chipotagu rũ chaugũxũtawá tá chanagagũ i guxũma i duũxũgũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu. ³³Rũ yema orewa duũxũgũmaã nũxũ nixu ga ñuxácũ tá na nayuxũ. ³⁴Rũ yema duũxũgũ nanangãxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Torũ mugũ i ñmatũxũwa nũxũ tadaugũ na guxũgutáma namaxẽchaxũ ya Cristu. ¿Rũ ñuxácũ i cuma rũ ñacurũgũ: “Rũ Tupana Nane ya duũxũxũ ixícũ rũ curuchawa tá nipota”, ñacurũgũ? ¿Rũ texé tixĩ ya yíxema Tupana Nane ya duũxũxũ ixíxẽ? —ñanagũrũgũ. ³⁵Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Ñoma rũ ta petanũwa changẽxma na ñoma i nañewa pexũ changũxẽxũcax rũ ngẽmaãcũ pexũ changóonetanũxẽxũcax. Natĩrũ paxaãchicaxicatama petanũwa changẽxma. Rũ name nixĩ i paxa choxũ peyaxõgũ ñoma rũ ta pexcax chanangóonexẽẽ naxũpa na naxẽañexũ. Erũ yíxema ãñexũwa ngẽxmaxẽ rũ tama nũxũ tacuax na ngextá taxũxũ. ³⁶—Rũ ñoma rũ ta petanũwa changẽxma rũ name nixĩ i paxa choxũ peyaxõgũ na chorũ ngóonexũwa pengẽxmagũxũcax —ñanagũrũ. Rũ yema ñaxguwena rũ natanũwa ñaxũxũ ga Ngechuchu. Rũ naxchaxwa inicux.

**Tacũcax nixĩ ga Yudfũgũ ga tama
Ngechuchuaxũ yaxõgũãxũ**

³⁷Rũ woo ga Ngechuchu rũ duũxũgũpexewa nanaxũ ga muxũma ga taxũ ga mexũ ga cuaxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ, natĩrũ

yexguma rũ ta tama nũxũ nayaxõgũ ga duũxũgũ. ³⁸Rũ yemaãcũ Tupana nayanguxẽẽ ga yema ore ga Ichaía ñmatũxũ ga ñaxũ:

“Pa Corix, taxúema tayaxõ ga yema ore ga tũxũ tangũxẽẽxũ. Rũ woo nũxũ tadaugũ na ñuxácũ naporaxũ ya Tupana, rũ tama tayaxõgũ”, ñaxũ. ³⁹⁻⁴⁰Rũ yemaãcũ ga yema duũxũgũ rũ tama nayaxõgũ yema Ichaía ñmatũxũwa nũxũ yaxuxũrũ, rũ:

“Yema duũxũgũ rũ tama nũxũ nadaugũchaũ rũ tama nayaxõgũchaũ rũ tama Tupanacax nawoeguchaũ. Rũ yemacax ga Tupana rũ nũxna nixũ na tama nũxũ nadaugũxũcax rũ tama yaxõgũãxũcax rũ tama naxcax nawoeguxũcax na nũma nũxna naxããxũcax i maxũ i ngexwacaxũxũ”,

ñaxũ. ⁴¹Rũ yema ñanagũrũ ga Ichaía yerũ nangõxetũgu marũ nũxũ nadau na ñuxácũ ãẽxgacũ ya tacũxũchi na yĩxũ ya Ngechuchu ya Cristu. Rũ yemaãcũ nachiga nidexa.

⁴²Natĩrũ muxũma ga yema Yudfũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ Ngechuchuaxũ nayaxõgũ, rũ woo ga ñuxre ga naẽrugũ rũ ta nayaxõgũ, natĩrũ tama nũgũ nixugũchaũ ga duũxũgũpexewa, yerũ namuũẽ na Parichẽgũ ngutaquexepataũwa ñawoxũxũ. ⁴³Rũ yemaãcũ tama nũgũ nixugũchaũ, yerũ norũ me nixĩ ga duũxũgũ namaã nataãgũxũ rũ tama aixcũma naxcax nadaugũ na Tupana namaã taãxũ.

**Texé ya tama Ngechuchuarũ oreaxũ
yaxõxẽ rũ tá tapoxcu**

⁴⁴Rũ tagaãcũ ñanagũrũ ga Ngechuchu: —Texé ya choxũ yaxõxẽ rũ tama

choxũĩcatama tayaxõ. Natürü Chaunatü ya núma choxũ mucüaxũ rü ta tayaxõ. ⁴⁵—Rü texé ya choxũ dauxe, rü Chaunatü ya núma choxũ mucüxũ rü ta tadau. ⁴⁶—Choma na ngóonexẽẽruũ chĩxũ, rü ñoma i naãnewa changu na guxãma ya texé ya choxũ yaxóxẽ rü tama eãnexũwa na tangẽmagüechaxũcax. ⁴⁷—Natürü ngẽxguma texé nüxũ ñngu i chorü ore rü tama tayaxõxgu rü tama choma nixĩ i tüxũ chapoxcuxũ. Erü tama ñoma i naãnewa changu na chanapoxcuexũcax i duũxũgü, natürü núma chaxũ na chanamaxẽẽxũcax. ⁴⁸—Yíxema texé ya tama choxũ yaxóxẽ rü tama chauga ñnuxẽ rü marü tüxũ nangẽxma na tacücax tá Tupana tüxũ poxcuxũ. Erü ngẽma ore i nüxũ chixuxũgagu tátama nixĩ ya Tupana i tüxũ napoxcuxũ i naãneãrũ guxgu, erü tama tayaxõ i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ. ⁴⁹—Tama chaugagutama chidexa, natürü guma Chaunatü ga núma choxũ mucü, rü guma nixĩ ga chomaã nüxũ ixucü na tacüxũ tá duũxũgümaã chixuxũ rü ñuxãcü tá chanangüexẽẽxũ. ⁵⁰—Rü nüxũ chacuax na Chaunatüarü orewa nangẽxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü ngẽmacax i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ, rü ngẽmatama ore nixĩ i Chaunatü choxũ muxũ na nüxũ chixuxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu rü norü ngüexũgüxũ
niyaxugücutü**

13 ¹Rü wüxi ga ngunexũ nataxu ga nawa na nanguxũ ga yema Yudüguarü peta ga Üpetüchiga. Rü Ngechuchu nüxũ nacuax ga marü nawa

na nanguxũ ga ñoma ga naãnewa na yaxũxũ rü wenaxãrũ Nanatüxũtawana na naxũxũ. Rü nüma rü yexguma ñoma ga naãnewa nayexmagu rü guxũguma tüxũ nangechaũ ga guxema noxrü ixĩgüxe. Rü yexgumarü ta ga yexguma toxna yaxũxchaũga ga daxũguxũ ga naãnewa na naxũxũ, rü yemaãcü poraãcü toxũ nangechaũ. ²⁻⁴Natürü ga Chataná rü marü Yuda ga Chimáũ ga Icaríute nanena nangu na bexma cúãcü Ngechuchuxũ ñnaxuaxũxũcax. Rü Ngechuchu rü marü nüxũ nacuax ga Nanatüxũtawana na ne naxũxũ rü wena táxarü Nanatücax na nataeguxũ. Rü nüxũ nacuax ga Nanatü rü naxmẽxgu na naxũãxũ ga guxũma ga pora. Rü yemacax ga yema chütaxũgu ga yexguma mechawa ítachibüeyane, rü inachi ga Ngechuchu. Rü ñnaxüxuchi ga norü gáxũchiru, rü wüxi ga tuayamaã nügü nigoye. ⁵Rü ñuxüchi yaxumẽxũpáxũgu dexáta naba, rü toxũ niyaxugücutü. Rü guma tuaya ga namaã yagoyecümaã toxũ ñnapigücutü. ⁶Rü yexguma Chimáũ ga Pedruxũ nayauxcutüchaũgu rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, ¿ñuxãcü tá i cuma i choxũ cuyauxcutüxũ? —ñanagürü. ⁷Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ñuxma rü tama nüxũ cucuax i tüxüxũ na chanaxũxũ i ñaã, natürü yixcama rü tá nüxũ cucuax —ñanagürü. ⁸Natürü ga Pedru rü ñanagürü: —Choma rü tãütáma chanaxwaxe na choxũ cuyauxcutüxũ —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngẽxguma tama cuxũ chayauxcutügu, rü tãütáma choxrü quixĩ —ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga

Chimáũ ga Pedru rü ñanagürü nüxũ:

—Pa Corix, iTama choxũ

cuyauxcutüxicatama! Natürü

chanaxwaxe i choxũ cuyauxmex rü

choxũ cuyauxeru ta —ñanagürü.

¹⁰Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü

ñanagürü nüxũ: —Texé ya ngexwacax

aiyaxe rü tanaxwaxe i

tümacutüxicatama tayaxu, erü

guxũwama tangemata. Rü pema rü

marü pingematagü, natürü tama

guxãma aixcũma tingemata —ñanagürü.

¹¹Rü Ngechuchu nüxũ nacuax na texé tá

bexma cúacũ ínaxuaxũxũ, rü yemacax

ñanagürü nüxũ: —Natürü tama guxãma

aixcũma tingemata —ñaxũ. ¹²Rü

yexguma toxũ yayauxgücutüguwena, rü

Ngechuchu wena nicuxcuchi ga norü

gáuxũchiru. Rü wenaxãrũ mechawa

narũto. Rü ñanagürü toxũ: —¿Nüxũ

pecuãxũ yĩxũ i ngẽma chaxũxũ?

¹³—Pema rü: “Pa Ngúexẽeruũ” rü “Pa

Corix”, ñaperügü choxũ. Rü marü name

i ngẽma ñaperügü, erü aixcũmaxũchi

ngẽma chixĩ. ¹⁴—Choma i Ngúexẽeruũ

rü perü Cori na chĩxũ rü pexũ

chiyauxgücutü. Rü ngẽmacax i pema rü

penaxwaxe na pegü íperüxíragüxũ rü

ngẽma pexũ na chiyauxgücutüxũrũ

peyayauxgücutü i wüxichigü i

pemücügü. ¹⁵—Choma rü pexũ nüxũ

chadauxẽẽ na ñuxãcü tá na penaxũxũ.

Rü ñuxma rü chanaxwaxe i pema rü

ngẽxgumarũü pegü íperüxíragü. ¹⁶—Rü

aixcũma pemaã nüxũ chixu rü taxuũma

i wüxi i coriarü duũxũ rü norü corixũ

narüyexera. Rü taxuũma i wüxi i duũxũ

i norü ãẽxgacü muxũ, rü norü ãẽxgacü i

namuxũxũ narüyexera. ¹⁷—Rü

ngẽxguma nüxũ pecuaxgu i chorü ore rü

penaxũxgu i ngẽma pemaã nüxũ

chixuxũ, rü aixcũma tá petaãẽgü.

¹⁸—Rü tama guxãma i pechiga nixĩ i

chidexaxũ. Erü choma rü tüxũ chachuax

rü texégü tixĩ ya yíxema tüxũ

chidexechíxe. Natürü Tupana

nayanguxẽẽchaũ i norü ore i ümatüxũ i

ñaxũ:

“Texé ya chomaã chibüxe rü chorü

uwanüxũ tá tixĩ”,

ñaxũ. Rü paxa tá nixĩ i ngẽmaãcü

nangupetüxũ. ¹⁹—Natürü naxũpa na

nangupetüxũ i ngẽma, rü pemaã nüxũ

chixu na choxũ peyaxögüxũcax i

ngẽxguma nangupetüxgu. ²⁰—Aixcũma

pemaã nüxũ chixu rü texé ya tüxũ

yaxúxe ya yíxema choma ngẽma tüxũ

chamuxẽ, rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rü

texé ya choxũ yaxúxe, rü Chaunatü ga

núma choxũ mucüxũ nixĩ i tayaxuxũ

—ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nüxũ nixu ga Yuda rü tá

bexma cúacũ na ínaxuaxũxũ

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹Rü yexguma yema ñaxguwena ga

Ngechuchu rü poraãcü ngechaũ nüxũ

nangux, rü meãma tomaã nanangoxẽẽ,

rü ñanagürü toxũ: —Aixcũma pemaã

nüxũ chixu rü wüxie i petanüwa tá nixĩ

i bexma cúacũ choxũ ítaxuaxũxũ

—ñanagürü. ²²Rü yexguma ga toma ga

norü ngúexũgü rü wüxichigü togü

tadawenü, rü tama nüxũ tacuaxgu ga

texéchiga na yema ñaxũ. ²³Rü

chomatama ga Ngechuchuarü ngúexũ

ga poraãcü choxũ nangechaũxẽ rü

Ngechuchucüwawa charũto ga yema

mechawa. ²⁴Rü Chimáũ ga Pedru rü

bexma choxũ naxuneta ga na

Ngechuchuna chaçaxũçax ga texéchiga na yĩxũ ga yema. ²⁵Rũ yexguma ga choma rũ yexeraãcũ Ngechuchuna chimaxcuchi rũ nüxna chaca, rũ ñacharũgũ: —Pa Corix, ¿texé tá tixĩ ya yĩxema? —ñacharũgũ. ²⁶Rũ Ngechuchu choxũ nangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Wũxi i pãũãrũ bũcuxũ tá íchacũe, rũ yĩxema tũxna chanaxãxẽ, rũ yĩxema tixĩ —ñanagũrũ. Rũ yexguma ínanacũe ga wũxi ga pãũãrũ bũcuxũ rũ Yuda ga Icarĩute ga Chimãũ nanena nanaxã. ²⁷Rũ yexgumatama Yuda nayauxgu ga yema pãũãrũ bũcuxũ rũ ngoxo ga Chataná rũ Yudagu naxĩcu. Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nüxũ: —Rũ ngẽma cuxũchaũxũ, irĩ paxa naxĩ! —ñanagũrũ. ²⁸Natũrũ taxũema ga toma ga mechawa chibũexe nüxũ tacuaxgũ ga țacũchiga na yĩxũ ga yema ñaxũ ga Ngechuchu. ²⁹Rũ nũma ga Yuda rũ diẽruchiũãrũ dauruũ nixĩ. Rũ yemaçax ñuxre ga toma nüxũ tacuaxgũgu rũ Ngechuchu taxewa nanamu, na țacũçax yataxexũçax naxçax ga peta, rũ exna duũxũgũ ga ngearũ diẽruáxũna ngĩxũ na naxãxũçax ga diẽru. ³⁰Rũ yexguma Yuda nayauxgu ga yema pãũ, rũ ínaxũxũ ga yema ucapuwa. Rũ marũ nachũta ga yexgumax.

**Ngechuchu norũ ngũexũgũmaã nüxũ
nixu ga yexwacaxũxũ ga norũ mu**

³¹Rũ yexguma Yuda íxũxguwena, rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ: —Rũ ñuxma rũ tá aixcũma nangox na ñuxãcũ naporaxũ ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcũ. Rũ yimawa tá nixĩ i nangoxẽãxũ ya Tupana i norũ pora. ³²—Rũ

ngẽxguma yima Tupana Nane nangoxẽẽxgu i Tupanaãrũ pora, rũ ngẽxgumarũũ tá ta ya Tupana rũ nanangoxẽẽ i Naneãrũ pora. Rũ paxa tá nixĩ i ngẽma. ³³—Pa Chauxacũãxgũx, tãtũtama muxũ i ngunexũ petanũwa changẽxma. Rũ pema rũ tá chauxçax pedaugũ, natũrũ ngẽma choma íchaxũxũwa rũ taxucũrũwama ngẽma pexĩ. Rũ ñaãtama ore nixĩ ga marũ Yudiũgiarũ ãẽxgacũgũmaã nüxũ chixuxũ, rũ ñuxma rũ pemaã rũ ta nüxũ chixuxũ. ³⁴—Rũ pemaã nüxũ chixu i wũxi i ngexwacaxũxũ i mu. Rũ ngẽma pexũ chamuxũ nixĩ i pemũcũgũxũ na pengechaũxũ i wũxichigũ. Rũ ngẽma na choma pexũ changechaũxũrũũ, rũ chanaxwaxe i wũxichigũ i pema rũ pemũcũgũxũ pengechaũgũ. ³⁵—Rũ ngẽxguma wũxichigũ pemũcũgũxũ pengechaũgu, rũ guxũma i duũxũgũ tá nüxũ nicuaxãchitanũ na chorũ ngũexũgũ pixĩgũxũ —ñanagũrũ.

**Ngechuchu nüxũ nixu na Pedru rũ
tãtũtama nüxũ na nacuaxnetaxũ
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)**

³⁶Rũ Chimãũ ga Pedru rũ Ngechuchuna naca, rũ ñanagũrũ: —Pa Corix ¿ngextá tá cuxũ? —ñanagũrũ. Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Ngẽma íchaxũxũwa rũ taxucũrũwa chowe curũxũ i ñuxmax. Natũrũ yĩxcama rũ ngẽmããcũ tá chowe curũxũ —ñanagũrũ. ³⁷Rũ yexguma ga Pedru rũ ñanagũrũ: —Pa Corix, ¿tũxĩcũũ taxucũrũwa cuwe charũxũ i ñuxmax? Erũ marũ íchamemare na cuxçax na chayuxũ —ñanagũrũ. ³⁸Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —¿Aixcũma

yiĩxũ i marũ ícumemarexũ na chauxcax cuyuxũ? Aixcũma cumaã nüxũ chixu rü tãütátama yacaxgu ya ota, rü tomaẽpũxcũna tá nüxũ quixu na tama choxũ cucuáxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü nama i

Nanatũxũtawana nadaxũ nixĩ

14 ¹—iTãxũ i penaxĩxãchiãẽgũxũ i pemax! iTupanaãxũ peyaxõgũ rü choxũ rü ta peyaxõgũ!

²—Chaunatũxũtawana nangẽxma i muxũchixũma i nachicagũ. Ngẽxguma chi natauxguma, rü tãũ chima pemaã nüxũ chixu na pexcax chayamexẽẽxũcax i pechicagũ. ³—Rü ngẽxguma marũ ngẽma chaxũxgu rü wũxi i pechica chamexẽẽxgu, rü wena táxaru núma chaxũ. Rü pexũ tá chayagagũ na ngẽma nachica i chomatátama nawa changẽxmaxũwa na pengẽxmagũxũcax i pemax. ⁴—Rü pema rü nüxũ pecuax na ngextá tá na chaxũxũ, rü marũ nüxũ pecuax i nama i ngẽma nadaxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵Rü Tumachi rü ñanagürü: —Pa Corix, tama nüxũ tacuax na ngextá na cuxũxũ. ¿Rü ñuxãcũ tá i nüxũ tacuáxũ i ngẽma nama? —ñanagürü. ⁶Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Choma nixĩ i ngẽma nama i Chaunatũxũtawana nadaxũ chiĩxũ. Rü aixcũma nixĩ i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ. Rü choma nixĩ i duĩxũgũxũ chamaxẽẽxũ. Rü chaugaguxicatama nixĩ i Chaunatũxũtawana nangugũxũ i duĩxũgũ. ⁷—Rü ngẽxguma chi pema rü aixcũma meã choxũ pecuaxgũgu, rü Chaunatũxũ rü chi ta pecuaxgũ. Rü ñuxmaũciũ nixĩ i Chaunatũxũ pecuáxũ, erũ marũ nüxũ pedaugüecha —ñanagürü. ⁸Rü yexguma

ga Piripi rü ñanagürü: —Pa Corix, iToxũ nüxũ nadauxẽẽ ya Cunatũ! Rü ngẽxĩcatama i tanaxwaxegũxũ —ñanagürü. ⁹Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Piripix, ¿ñuxre ya taunecũ marũ petaniwa changẽxma rü ñuxma rü ta tama choxũ cucuaxégaxũ? Yíxema choxũ dauxe rü Chaunatũxũ rü ta tadau. ¿Rü tũxciũ i ngẽxguma rü ta cunaxwaxexũ i pexũ nüxũ na chadauxẽẽxũ ya Chaunatũ? ¹⁰—¿Tama exna cuyaxõ na choma rü Chaunatũmaã rü wũxitama tixĩgũxũ? Rü guxũma i ore i pemaã nüxũ chixuxũ rü tama chauechama nüxũ chixu. Erũ yima Chaunatũ ya wũxiwa chomaã ngẽxmacũ, rü yima nixĩ ya naxĩciũ i guxũma i noxrũtama puracũ.

¹¹—Chanaxwaxe i choxũ peyaxõgũ na choma rü Chaunatũmaã wũxitama tixĩgũxũ. Natürü woo tama ngẽma pixõgũgu rü chanaxwaxe na choxũ peyaxõgũxũ naxcax i ngẽma mexũgũ i taxũ i Tupanaãrũ poramaã chaxũxũ.

¹²—Aixcũma pemaã nüxũ chixu rü yíxema choxũ yaxõxẽ rü tá tanaxũ i guxũma i choma chaxũxũ. Rü ngẽma chaxũxũãrũ yexera tá taxũ, erũ choma rü tá Chaunatũxũtawana chaxũ. ¹³—Rü guxũma i tacũ i chauégagu Tupanaxũtawana naxcax ípecaxũ rü tá pexna chanaxã. Rü ngẽmaãciũ tá chanaxũ na chaugagu nangõxũcax i Chaunatũarũ pora. ¹⁴—Rü choma tá chanaxũ i guxũma i tacũ i chauégagu choxna naxcax pecaxũ.

Ngechuchu rü norũ ngũexũgũmaã

inaxuneta na naxcax tá núma

namuãxũ i Naãe i Üünexũ

¹⁵—Rü ngẽxguma aixcũma choxũ pengechaũgu, rü naga tá pexĩnũe i

chorü mugü. ¹⁶—Rü choma tá Chaunatüna naxçax chaca na núma pexçax namuãxũçax i to i perü ngũxẽeruũ i Naãe i Üünexũ, na guxũgutáma petanüwa nangẽxmaxũçax. Rü nüma tá nixĩ i pexçax nangoxẽẽãxũ i ore i aixcüma ixĩxũ. ¹⁷—Rü ñoma i naãnecũãx i duũxũgü rü taxucürüwama nanayauxgü, erü tama nüxũ nadaugü rü tama nüxũ nacuaxgü. Natürü i pema rü marü nüxũ pecuax, erü nüma rü petanüwa nangẽxma. Rü guxũgutáma pemaã inarũxãũx. ¹⁸—Rü täütáma núma pexũ chawogümare i chomax, erü wena táxarü pexçax chataegu, na petanüwa changẽxmaxũçax. ¹⁹—Rü paxa tá nixĩ na täütáma choxũ nadaugũxũ i ñoma i naãnecũãx i duũxũgü. Natürü i pema rü tá choxũ pedaugü. Rü tá pemaxẽ, erü choma rü chamaxũ. ²⁰—Rü ngẽxguma yuwa ícharüdaxgu rü wena chamaũxgu, rü ngẽxguma tá nüxũ picuaxãchitanü na choma rü Chaunatümaã wüxitama tixĩgũxũ. Rü tá nüxũ pecuax na pema rü choma na wüxitama ixĩgũxũ.

²¹—Yíxema texé ya nüxũ cuáxe rü naga ñnuxẽ i chorü mugü, rü tanangoxẽẽ na aixcüma choxũ tangechaũxũ. Rü Chaunatü tá tüxũ nangechaũ ya yíxema choxũ ngechaũxẽ, rü choma rü tá ta tüxũ changechaũ. Rü tüxũ tá chaugü chawex —ñanagürü ga Ngechuchu.

²²Rü nayexma ga to ga Ngechuchuarü ngüexũ ga Yudagu áégaxũ ta. Rü yema rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxcüũ toxũ cugü cuwex, rü tama ñoma i naãnecũãx i duũxũgũxũ cugü cuwex? —ñanagürü.

²³Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Yíxema choxũ ngechaũxẽ

rü naga taxĩnü i ngẽma ore i tümamaã nüxũ chixuxũ. Rü Chaunatü tá tüxũ nangechaũ. Rü choma rü Chaunatümaã wüxigu tümaxütawa tá tangẽxmagü.

²⁴—Yíxema tama choxũ ngechaũxẽ rü tama naga taxĩnü i ngẽma chorü ore. Rü ngẽma ore i chauxütawa nüxũ pexĩnüexũ rü tama chorü ore nixĩ, natürü guma Chaunatü ga núma choxũ mucüarü ore nixĩ. ²⁵—Ñoma rü ta petanüwa changẽxma rü pemaã nüxũ chixu i guxũma i ngẽma ore i pexçax choxũ ngẽxmaxũ. ²⁶—Natürü Chaunatü rü tá chauégagu núma nanamu i Naãe i Üünexũ na pexũ nangũxẽẽxũçax. Rü nüma i Naãe i Üünexũ tá pexũ nangúexẽ i guxũma, rü tá nüxna pexũ nacuaxãchixẽ i guxũma i ore ga pemaã nüxũ chixuxũ. ²⁷—Rü ñuxma na pexna íchixũxũ, rü pexna chanaxã i taãẽ.

Natürü ngẽma taãẽ i pexna chaxãxũ, rü tama ñoma i naãnecũãx pexna ãxũ i taãẽrü nixĩ. Rü tama chanaxwaxe i penaxixãchiãégü rü pemuũẽ. ²⁸—Marü pemaã nüxũ chixu na pexna tá íchixũxũ rü wena táxarü pexçax chataeguxũ na pemaã changẽxmaxũçax. Rü choxũ pexĩnüẽ ga yexguma yema ñachaxgu. Rü ngẽxguma aixcüma choxũ pengechaũgu rü tá petaãégü ega nüxũ pecuaxgu na Chaunatüçax chataeguxũ, erü Chaunatü rü chorü yexera nixĩ.

²⁹—Rü naxüpa na nangupetüxũ i ngẽma, rü pemaã nüxũ chixu na choxũ peyaxögũxũçax i ngẽxguma nangupetügu. ³⁰—Marü täütáma poraãcü pemaã chidexa, erü marü ínangu i Chataná i ñoma i naãneärü ãëxgacü ixĩxũ. Natürü nüma rü taxuwama choxũ narüyexera.

³¹—Natürü ngêma tá choxũ ngupetũxũ, rü ngêmaäcü tá nixĩ na guxũma i ñoma i naâneçũax i duũxũgü nüxũ nacuáxũcax na choma rü Chaunatũxũ na changechaũxũ, rü chanaxũxũ i ngêma nüma choxũ namuxũ. iRü ipechigü, rü ngĩxã ítixĩ! —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i orix i ubanerũü nixĩ ya Ngechuchu

15 ¹Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixĩ i ñoma wüxi i ubanerũü chiĩxũ erü chowa nangêxma i pora na pexũ chaporaexêxũcax. Rü Chaunatü nixĩ ya nüxna daücü i ngêma uba. ²—Rü chorü duũxũgü rü ngêma ubachacüügürüü nixĩgü. Rü ngêma ubachacüü i tama oxũ, rü norü dauruũ rü nayadae. Natürü ngêma nachacüü i oxũ, rü meã nanamexêetanü na yexeraäcü poraäcü naxoxũcax. ³—Pema rü marü pime, yerü naga pexĩnüë ga yema ore ga pexũ changúexêxũ. ⁴—Rü name nixĩ i guxũguma chowa peyaxũxgü, ngêma na choma rü pewa chayaxũxũrũü. Erü wüxi i ubachacüü rü tama nüxĩca naxo, ega tama nanewa yaxũxgux. Rü ngêxgumarũü ta i pema rü taxuacüma chauxcax pemaxê, ega tama chowa peyaxũxgüechagu. ⁵—Choma nixĩ i ubane, rü pema i nachacüügü. Rü yíxema chowa yaxũéchaxe rü choma i tümawa, rü aixcüma tá chauxcax tamaxũ. Rü ngêmaäcü wüxi i ubachacüü i oxũrũü tá tixĩ. Natürü ngêxguma tama chowa peyaxũxgüechagu, rü taxucürüwama tacü pexüe. ⁶—Rü texé ya tama chowa yaxũéchaxe rü tá ítataxũchi. Rü wüxi i ubachacüü i daexũ rü ipaxũ rü iguxũrũü

tá tixĩ, rü ngêxma tá tayarũxo. ⁷—Rü ngêxguma chowa peyaxũxgüechagu rü taguma nüxũ ipeyarüngümaëgu i ngêma ore i pexũ changúexêxũ, rü marü name i naxcax ípeca i tacü i penaxwaxexũ, rü choma rü tá pexna chanaxã. ⁸—Rü ngêxguma aixcüma meã chauxcax pemaxêgu, rü Chaunatũxũ tá nicuaxũũgü i duũxũgü. Rü ngêmaäcü aixcüma chorü ngúexũgü tá pixĩgü. ⁹—Choma rü pexũ changechaũ ngêma na Chaunatü choxũ ngechaũxũrũü. Rü chanaxwaxe i aixcüma meã chauga pexĩnüëcha, erü choma rü guxũguma pexũ changechaũ. ¹⁰—Choma rü naga chaxĩnü i Chaunatüarü mugü rü nüma rü guxũguma choxũ nangechaũ. Rü ngêxgumarũü tá ta nixĩ ega naga pexĩnüëgu i chorü mugü, rü guxũgutáma pexũ changechaũëcha. ¹¹—Choma rü ngêmaäcü pemaã nüxũ chixu na wüxigu chomaã petaãëgüxũcax. Rü ngêmaäcü tá aixcüma petaãëgü. ¹²—Rü choma pexũ chamu na pemücügüxũ pengechaũgüxũcax, ngêma choma na pexũ changechaũxũrũü. ¹³—Rü ngêxguma wüxie aixcüma tümamücüxũ ngechaũgu, rü nüxũ tangechaũãma rü nüétama ega woo tümamücüicax tayuxgu. Rü nataxuma i to i ngechaũ i ngêmaärü yexera. ¹⁴—Pema rü chomücügü pixĩgü i ngêxguma chauga pexĩnüëgu. ¹⁵—Choma rü marü tama chorü duũxũgümareäcü pexũ chaxu. Erü wüxi i coriarü duũxũmare rü tama nüxũ nacuax i ngêma norü cori üxũ. Natürü ñuxma rü chomücügümaã pexũ chaxu, erü pexũ nüxũ chacuaxêë i guxũma i ore ga Chaunatü chomaã nüxũ ixuxũ.

¹⁶—Pema rü tama pexira chauxcax pedaügü, natürü chaxira nixí ga pexcax chadauxü rü pexü chamuxü na aixcuma chauxcax pemaxëxücax rü chauxütawa penagagüxücax i muxüma i duüxügü na guxüguma choxü yaxögüäxücax. Rü Chaunatü ya Tupana tá pexna nanaxä i guxüma i tacü i chauégagu nüxna naxcax peçaxü. ¹⁷—Rü ngëma nixí i pexü chamuxü na pemücügüxü pengechaügüxücax.

**Ñoma i naānecüāx i duüxügü
rü Ngechuchuchi rü norü
ngúexügüchi naxaie**

¹⁸—Ngëxguma ñoma i naānecüāx i duüxügü pexchi aiegu, rü inüxna pecuaxāchie ga chaxira chauxchi na naxaieü! ¹⁹—Rü ngëxguma chi ñoma i naānecüāx i duüxügürüü pixīgügu, rü ñoma i naānecüāx i duüxügü rü chi pexü nangechaügü ngëma natanüxügüxü na nangechaügüxürüü. Natürü choma nixí ga pexcax chadauxü natanüwa ga ñoma ga naānecüāx ga duüxügü. Rü ngëmacax nixí i pexchi naxaieü, erü marü tama naxrüü pixīgü. ²⁰—iNüxna pecuaxāchie ga pemaā ñachagu:

“Taxuüma i wüxi i coriarü duüxü rü norü corixü narüyexera”, ñachagu! Rü yema na chauxchi na naxaieü, rü pexchi rü tá ta naxaie. Rü yexguma chi chauga naxinüëgu rü ñuxma rü chi ta pega naxinüë. ²¹—Rü ngëmaācü ta chaugagu pexchi naxaie i ñoma i naānecüāx i duüxügü erü tama nüxü nacuaxgü ya Chaunatü ga núma choxü mucü. ²²—Rü ngëxguma chi choma tama namaā chanangoxëëgu na ñuxācü

chixri na namaxëxü, rü tãü chima nüxü nacuaxgü ga pecadu na naxügüxü. Natürü ñuxma namaā nüxü na chixuxü na ñuxācü chixri namaxëxü, rü ngëmacax i ñuxma rü taxuacüma nüxü nixugü na yangearü pecaduāxü. ²³—Rü guxüma i duüxügü i chauxchi aieü rü Chaunatüchi rü ta naxaie. ²⁴—Rü ngëma duüxügüpexewa rü Tupanaärü poramaā chanaxü i mexügü i taxü i taguma texé ya togue üxü. Rü ngëxguma chi tama napexewa chanaxüxgu i ngëma mexügü rü tãü chima Tupana namaā nanaxuegu na nagagutama yapecaduāxgüxü. Natürü na woo marü nüxü nadaugüxü i ngëma mexügü i taxü i Tupanaärü poramaā chaxüxü, rü ngëxguma rü ta chauxchi naxaieama rü Chaunatüchi rü ta naxaie. ²⁵—Natürü ngëmaācü nangupetü erü Tupana nayanguxëëchaü i norü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Chauxchi naxaie woo taxuüma i chixexü chaxüxgu”,

ñaxü. ²⁶—Natürü choma rü tá Chaunatüégagu pexcax núma chanamu i perü ngüxëërü i Tupanaāë i Üünexü i tá pexü nüxü cuaxëëxü i ore i aixcuma ixüxü. Rü núma tá nixí i meāma pemaā nüxü yaxuxü i chauchiga. ²⁷—Rü pema rü tá ta chauchigaxü pixugüë, yerü noxri ichanaxügügu ga duüxügümaā nüxü na chixuxü ga chorü ore, rü woetama marü chauxütawa peyexmagü —ñanagürü ga Ngechuchu.

16 ¹Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü pemaā nüxü chixu i ñaā ore na tama nüxü na perüxoexücax na choxü peyaxögüxü. ²—Rü ngutaquexepataügüwa tá pexü ínawoxü.

Rü aixcüma tá nawa nangu na texé pexũ ðaixũ rü tá nagu tarüxĩnũxũ na ngẽmaãcü mexũ Tupanacax taxũxũ.

³—Rü ngẽmaãcü tá pemaã namaxẽ i duũxũgũ, erü taguma nüxũ nacuaxgũ ya Chaunatũ, rü choxũ rü ta tama nacuaxgũ. ⁴—Rü pemaã nüxũ chixu i ñãa ore i ñuxmax, na nüxna pecuaxächieũcax i ngẽxguma yixcüra ngẽmaãcü pexũ nangupetügu.

Tupanaãe i Üünexũärü puracüchiga

—Noxri rü tama pemaã nüxũ chixu i ñãa ore, yerü petanügu charüxãũx. ⁵—Natürü i ñuxma rü tá pexna íchixũ na Chaunatũ ga núma choxũ mucüxũtawana na changẽxmaxũcax. Rü pema rü taxúema choxna peca na ngextá tá na chaxũxũ.

⁶—Natürü poraãcü pengechaũgüama erü pemaã nüxũ chixu i ngẽma ore. ⁷—Natürü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü pexcax narümemae nixĩ na Chaunatũcax chataeguxũ. Rü ngẽxguma chi tama Chaunatũxũtawana chaxũxgu rü tãu chima núma naxũ i Naãe i Üünexũ i pexũ rüngũxẽxũ. Natürü ngẽxguma ngẽma chaxũxgu rü choma tá núma chanamu i Naãe i Üünexũ. ⁸—Rü ngẽxguma Naãe i Üünexũ núma üxgu rü tá guxũ i duũxũgũxũ nüxũ nacuaxẽẽ na yapecaduãxgũxũ. Rü tá nanangoxẽẽ i ñuxãcü na yĩxũ i ngẽma maxũ i Tupanapexewa aixcüma mexũ. Rü tá duũxũgũxũ nüxũ nacuaxẽẽ na Tupana tá napoxcuexũ i duũxũgũ naxcax i norü pecadugũ. ⁹—Rü núma i Naãe i Üünexũ tá duũxũgũxũ nüxũ nacuaxẽẽ na pecaduãxgũxũ yĩxũ erü tama choxũ nayaxõgũ. ¹⁰—Rü tá nanangúexẽẽ i ñuxãcü na yĩxũ i ngẽma maxũ i

Tupanapexewa aixcüma mexũ, erü choma rü tá Chaunatũxũtawana chaxũ, rü pema rü tãutáma marü choxũ pedaugũ. ¹¹—Rü Naãe i Üünexũ tá duũxũgũxũ nüxũ nacuaxẽẽ na Tupana tá napoxcuexũ i duũxũgũ i chixexũ ügũxũ, erü Tupana rü namaã nanaxuegu na marü napoxcuaxũ i Chataná i ñoma i naãnemaã icuaxũ.

¹²—Choma rü choxũ nangẽxma i muxũma i to i ore i pemaã nüxũ chixuxchaũchiréxũ. Natürü ega ñuxma chi pemaã nüxũ chixuxgu rü tãu chima nüxũ pecuaxgũ.

¹³—Rü Tupanaãe i Üünexũ rü nüxũ nixu i ore i aixcüma ixĩxũxícata. Rü ngẽxguma núma naxũxgu rü núma tá pexũ nangúexẽẽ i guxũma i ore i aixcüma ixĩxũ. Erü núma rü tama nüechama tá nidexa, natürü ngẽma ore i Chaunatũxũtawana rü chauxũtawana nüxũ naxĩnũxũxũxica tátama nixu. Rü tá pexũ nüxũ nacuaxẽẽ i guxũma i tacü i yixcüra tá ngupetüxũ. ¹⁴—Rü núma rü tá choxũ nataxẽẽ, erü chauxũtawana tá nanayaxu i norü nguxẽẽtae, rü ñuxũchi tá pexũ nangúexẽẽ namaã i ngẽma nguxẽẽtae. ¹⁵—Guxũma i Chaunatũaxũ ngẽxmaxũ rü choxrũ ta nixĩ. Ngẽmacax pemaã nüxũ chixu rü Naãe i Üünexũ rü chauxũtawana tá nanayaxu i norü nguxẽẽtae, rü ñuxũchi pexũ tá namaã nangúexẽẽ. ¹⁶—Rü paxa tãutáma choxũ pedau. Natürü ngẽmawena rü wena táxarü choxũ pedau erü Chaunatũxũtawana tá chaxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuarü ngúexũgüarü ngechaũ rü tá taãexũ nananguxuchi

¹⁷Rü yexguma ñuxre ga toma ga Ngechuchuarü ngúexũgũ rü togüna tacagũ, rü ñatarügügũ: —¿Tacüchiga nixĩ na ngẽma ñaxũ:

“Rü paxa täütáma choxũ pedaugũ. Natürü ngēmawena rü wena táxarü choxũ pedaugũ”, ñaxũ? ¿Rü tacüchiga ta nixĩ na ñaxũ:

“Choma rü Chaunatüxütawa tá chaxũ”, ñaxũ? ¹⁸—¿Rü tacüchiga ta nixĩ na ñaxũ:

“Rü paxa täütáma choxũ pedaugũ”, ñaxũ? Rü yixema rü tama nüxũ tacuaxgüéga na tacüchigaxũ tamaã yaxuxũ —ñatarügüğü. ¹⁹Rü Ngechuchu rü nüxũ nacuaxama ga nüxna na tacagüchaũxũ ga tomax. Rü yemacax ñanagürü toxũ: —Choma rü marü pemaã nüxũ chixu rü paxa täütáma choxũ pedau, natürü ngēmawena rü wena táxarü choxũ pedau. ¿Rü ngēma dexacxtama i pegüna pecagüxũ?

²⁰—Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü pema rü tá pexauxe, rü tá pengechaũgü. Natürü ñoma i naãnecũãx i duũxüğü rü tá nataãgü. Natürü woo pema tá pengechaũgü, rü ngēma perü ngechaũ rü tá taãxũ nananguxuchi.

²¹—Ngëxguma wüxi i nge íraxacüchaũgu rü inaxixächiãë, erü inguxneca. Natürü ngëxguma marü tabuxgu ya ngĩrũ õxchana, rü nüxũ iyarüngüma na ñuxäcü poraäcü ngĩxũ na nanguxchiréxũ i noxrix, erü tümamaã itaã ya ngĩrũ õxchana.

²²—Rü ngëxgumarüũ tá ta pexũ nangupetü i pemax, erü ñuxma rü penaxixächiãëgü. Natürü wena táxarü chataegu rü pexũ íchayadau. Rü ngëxguma rü tá pexũ nangëxma i wüxi i taã i taxucürüwama texé pexna yaxuxũ. ²³—Rü ngëxguma ínanguxgu tá i ngēma ngunexũ na yanguxũ i ñaã pemaã nüxũ chixuxũ, rü taxuacxtáma

tacücax choxna pecagü erü aixcüma Chaunatü tá nixĩ ya pexna naxäcü i guxũma i tacü i chauégagu nüxna naxcax peçaxũ. ²⁴—Ñuxmarüta i pema rü taxuücaxma chauégagu ípecagü. iNaxcax ípeca rü tá penayaxu i ngēma naxcax ípecaxũ! Rü ngēmaäcü rü tá aixcüma petaãgü.

**Ngechuchu rü marü nüxũ
narüyexera i guxũma i tacü i
ñoma i naãnewa ngëxmaxũ**

²⁵—Ñuxma rü cuaxruũgügu chayaxuäcüma pemaã nüxũ chixu i ore. Natürü nawa tá nangu i ngunexũ i marü täütáma ngēmaäcü pemaã nüxũ chixu. Rü ngëxguma rü tá noxtacüma meã pemaã chanangoxëë i Chaunatüchiga. ²⁶⁻²⁷—Rü ngēma ngunexügu i pema rü Chaunatüxütawa tá chauégagu naxcax ípeca i tacü i penaxwaxexũ. Rü taxucaxma tüxcüũ choma tá Chaunatüxütawa pexũ naxcax íchaca, erü nümatama ya Chaunatü rü woetama pexũ nangechaũ, erü pema rü choxũ pengechaũ rü peyaxögü na naxütawa ne chaxüxũ. ²⁸—Chaunatüxütawa ne chaxũ na ñoma ga naãnewa chaxüxücax. Rü ñuxma rü tá nüxna chataegu i ñoma i naãne na wenaxärü Chaunatüxütawa chaxüxücax —ñanagürü. ²⁹Rü yexguma ga toma ga norü ngüexüğü rü ñatarügüğü: —Ñuxma waxi nixĩ i meãxüchima tomaã cunangoxëëxũ i curü ore i tomaã nüxũ quixuxũ. Rü tama tacügu ixuxüäcüma tomaã nüxũ quixu. ³⁰—Rü ñuxma rü nüxũ tacuax na aixcüma guxüxüma na cucuáxũ. Rü taxuacüma texé ñuxü ñatagürü cuxũ. Rü ngëmacax nixĩ i tayaxögüxũ na aixcüma

Tupanaxŭtawa na ne cuxŭxŭ
 —ñatarŭgŭgŭ. ³¹Rŭ Ngechuchu toxŭ
 nangŭxŭ rŭ ñanagŭrŭ: —¿Aixcŭma
 peyaxŭgŭxŭ i ñuxmax? ³²—Rŭ nawa tá
 nangu i ngunexŭ rŭ ñuxmatátama nixŭ i
 na pegŭ pewoonexŭ. Rŭ wŭxichigŭ i
 pema rŭ tá pepatawa pexŭ, rŭ chaxica tá
 nuã choxŭ petax. Natŭrŭ tama chaxica
 tá icharŭxŭxŭ, erŭ Chaunati rŭ
 chauxŭtawa nangŭxma. ³³—Rŭ guxŭma
 i ñaã ore rŭ pemaã nŭxŭ chixu na
 chaugagu petaãgŭxŭcax. Rŭ ñoma i
 naãnewa rŭ tá ngŭxŭ pingē. Natŭrŭ
 ipeporae! erŭ choma rŭ marŭ nŭxŭ
 charŭyexera i guxŭma i tacŭ i ñoma i
 naãnewa ngŭxmaxŭ —ñanagŭrŭ.

**Ngechuchu rŭ norŭ
 ngŭxŭgŭcax nayumŭxŭ**

17 ¹Rŭ yema ñaxguwena rŭ
 Ngechuchu daxŭgu nadawenŭ,
 rŭ ñanagŭrŭ: —Pa Chaunati, marŭ
 nawa nangu i ngunexŭ na chayuxŭ. Rŭ
 chanaxwaxe na duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ
 cucuaxŭxŭ i aixcŭma choma rŭ cune
 chiŭxŭ. Rŭ ngēmaãcŭ i choma rŭ tá
 nŭxŭ nŭxŭ chacuaxŭxŭ na cuma rŭ
 aixcŭma Tupana na quiŭxŭ. ²—Erŭ marŭ
 guxŭ i duŭxŭgŭarŭ ãgŭgacŭxŭ choxŭ
 quixŭxŭ, na chanamaxŭxŭcax i
 guxŭma i duŭxŭgŭ i choxna cumugŭxŭ.
³—Rŭ ngēma duŭxŭgŭ tá nŭxŭ
 nangŭxma i maxŭ i taguma gŭxŭ ega
 cuxŭ nacuaxgŭgu na cuxicatama
 Tupana na quiŭxŭ, rŭ choxŭ nacuaxgŭgu
 na choma rŭ Cristu ga núma choxŭ
 cumucŭ na chiŭxŭ. ⁴—Choma rŭ marŭ
 cuxŭ chataxŭxŭ i ñoma i naãnewa rŭ
 chayanguxŭxŭ i guxŭma i puracŭ ga
 nawa choxŭ cumuxŭ. ⁵—Rŭ ñuxma Pa

Chaunati, rŭ chanaxwaxe i
 cugŭxŭtawa choxŭ cungŭxmaxŭxŭ na
 choxŭ nangŭxmaxŭcax ga yematama
 pora ga cumaã choxŭ yexmaxŭ ga noxri
 tauta naãne ŭxgu. ⁶—Rŭ guxema
 duŭxŭgŭ ya tŭxŭ quidexechixe ga ñoma
 ga naãnewa na choxna tŭxŭ
 cumugŭxŭcax, rŭ marŭ tŭxŭ nŭxŭ
 chacuaxŭxŭ i texŭ na quiŭxŭ i cumax. Rŭ
 woetama cuxrŭgŭ tixŭgŭ rŭ cuma nixŭ
 ga choxna tŭxŭ cumugŭxŭ. Rŭ tŭmagŭ
 rŭ marŭ naga taxŭnŭ i curŭ ore. ⁷—Rŭ
 ñuxma rŭ marŭ nŭxŭ tacuax rŭ guxŭma
 i ngēma choxna cuxŭxŭ, rŭ aixcŭma
 cuxŭtawa ne naxŭ. ⁸—Rŭ choma rŭ
 marŭ tŭmamaã nŭxŭ chixu ga curŭ ore
 ga chomaã nŭxŭ quixuxŭ. Rŭ tŭmagŭ rŭ
 marŭ tayaxŭgŭ i ngēma ore. Rŭ nŭxŭ
 tucuaxŭchitanŭ na aixcŭma cuxŭtawa na
 ne chaxŭxŭ i chomax. Rŭ tayaxŭgŭ ga
 cuma núma choxŭ na cumuxŭ. ⁹—Rŭ
 ngēmacax cuxna chaca na tŭxŭ na
 curŭngŭxŭcax. Rŭ tama cuxna chaca
 na nŭxŭ curŭngŭxŭcax i ñoma i
 naãnecŭxŭ i duŭxŭgŭ, natŭrŭ cuxna
 chaca na tŭxŭ curŭngŭxŭcax ya
 guxema choxna tŭxŭ cumugŭxŭ, erŭ
 curŭ duŭxŭgŭ tixŭgŭ. ¹⁰Rŭ guxŭma ya
 yŭxema choxrŭgŭ ixŭgŭxŭ rŭ cuxrŭgŭ
 tixŭgŭ. Rŭ guxŭma ya cuxrŭgŭ ixŭgŭxŭ
 rŭ choxrŭgŭ tixŭgŭ. Rŭ tŭmagagu rŭ
 duŭxŭgŭ choxŭ nicuaxŭgŭ. ¹¹—Choma
 rŭ marŭ tŭtŭtama ñoma i naãnewa
 changŭxmaëcha, natŭrŭ i tŭmagŭ rŭ
 ngēmaãcŭ ñoma i naãnewa tá
 tangŭxmagŭ ngŭxguma cuxŭtawa
 chaxŭyane. Pa Chaunati ya Üñecŭx, rŭ
 chanaxwaxe na curŭ pora ga choxna
 cuxŭxŭma tŭxna cudauxŭ ya yŭxema
 choxna tŭxŭ cumugŭxŭ, na ngēmaãcŭ

guxãma wüxigu rüxĩnüëxũcax, ngẽma
cuma rü choma na wüxigu
rüxĩnüëxũrüü. ¹²—Rü yexguma guxema
choxna tüxũ cumugüxetanüwa
chayexmagu ga ñoma ga naãnewa, rü
curü pora ga choxna cuxãxũmaã tüxna
chadau rü tüxũ íchapoxũ. Rü taxúema
ga guxema choxna tüxũ cumugüxe rü
ítayarütaxe. Rü Yuda ga woetama
iyarütaxuxũxícatama inayarütaxu na
yanguxũcax i curü ore i ümatüxũ.

¹³—Rü ñuxma rü cuxütawa tá chaxũ.
Natürü ñomarüta ñoma i naãnewa
changẽxma-yane rü nüxũ chixu i ñaã
curü ore na tümagü rü ta tüxũ
nangẽxmaxũcax i ngẽma taãe i aixcúma
ixĩxũ i choma choxũ ngẽxmaxũ.

¹⁴—Choma rü marü tümamaã nüxũ
chixu i curü ore. Natürü ñoma i
naãnecũãx i duũxũgü rü tümachi
naxaie, erü tüma rü tama naxrüü tixĩgü,
ngẽxgumarüü i choma rü tama ñoma i
naãnecũãxrüü chixĩ. ¹⁵—Tama cuxna
tümacax chaca na tüxũ na
quigagüxũcax i ñoma i naãnewa. Natürü
cuxna chaca na tüxũ na ícupoxũxũcax
nüxna i ngoxo i Chataná. ¹⁶—Choma rü
tama ñoma i naãnecũãx chixĩ. Rü
tümagü rü ta tama ñoma i naãnecũãx
tixĩgü, erü cuxrügü tixĩgü i ñuxmax.

¹⁷—Curü ore rü aixcúma nixĩ. Rü
chanaxwaxe i tüxũ cungúexẽ i curü
ore, na aixcúma cupexewa tixüünexũcax
ya yíxema choxna tüxũ cumugüxe.

¹⁸—Rü yexgumarüü ga ñoma ga
naãnecũãx ga duũxũgütanüwa choxũ na
cumuxũrüü, rü ngẽxgumarüü i choma
rü ta ñoma i naãnecũãx i
duũxũgü-tanüwa tüxũ chamugü. ¹⁹—Rü
tümagagu chaugü ichaxã na tüxũ

changúexẽxũcax i curü ore i aixcúma
ixĩxũ, na cupexewa tixüünexũcax ya
yíxema choxna tüxũ cumugüxe.

²⁰—Natürü tama yíxema ñuxma
yaxögüxecaxícatama cuxna chaca.
Natürü cuxna chaca ta tümacax ya
yíxema yixcúra tá yaxögüxe nagagu i
tümaärü ore ya yíxema ñuxma
yaxögüxe. ²¹—Rü guxãma ya yíxemacax
cuxna chaca na aixcúma wüxitama
tixĩgüxũcax. Rü ngẽma cuma rü choma
na wüxitama ixĩgüxũrüü, Pa Chaunatüx,
rü chanaxwaxe i guxãma i tüma rü ta
wüxitama tixĩgü. Rü ngẽmaãcü i ñoma i
naãnecũãx i duũxũgü, rü tá nayaxögü
na cuma núma choxũ cumuxũ. ²²—Rü
choma rü marü tüxna chanaxã i
ngẽmatama pora i cuma choxna cuxãxũ
na ngẽmaãcü wüxitama tixĩgüxũcax
ngẽma cuma rü choma na wüxitama
ixĩgüxũrüü. ²³—Rü chanaxwaxe na
tümawa changẽxmaxũ rü cuma i chowa
na cungẽxmaxũ na ngẽmaãcü aixcúma
wüxi-tama ixĩgüxũ i guxãma i yixema.
Rü ngẽmaãcü i ñoma i naãnecũãx i
duũxũgü rü tá nüxũ nicuaxächitanü na
cuma núma choxũ cumuxũ, rü tá nüxũ
nicuaxächitanü na tüxũ cungechaũxũ ya
yíxema choxna tüxũ cumugüxe ngẽma
na choxũ cungechaũxũrüü. ²⁴—Pa
Chaunatüx, cuma choxna tüxũ cumugü.
Rü chanaxwaxe i chauxütawa
tangẽxmagü i ngẽma tá
íchangẽxmaxũwa, na nüxũ
tadaugüxũcax i chorü pora ga choxna
cuxãxũ. Yerü choxũ cungechaũ ga
yexguma tauta naãne ixügügumama.
²⁵—Pa Chaunatü ya Mecüx, ñoma i
naãnecũãx i duũxũgü rü tama cuxũ
nacuaugü. Natürü choma rü cuxũ

chacuax. Rü yíxema choxna tüxũ cumugüxe rü ta marü nüxũ tacuaxgü na cuma núma choxũ cumuxũ. ²⁶—Rü marü tüxũ nüxũ chacuaxẽẽ na texé quiĩxũ. Rü guxũgutáma tüxũ nüxũ chicuaxẽẽámachigü na cuma choxũ cungechaũxũrü tügü tangechaũgũxũcax rü choma rü tümaxũtawa na changẽxmaxũcax —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxũ niyauxgü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 ¹Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü tomaã inaxũãchi, na Cheduruarü ngatexũãrü tocutüwa taxĩxũcax. Rü yéma nayexma ga wüxi ga nanetüñecü. Rü yemawa naxü ga Ngechuchu tomaã. ²Rü Yuda ga yema bexma cúacü Ngechuchuxũ íyaxuaxũxũ rü nüxũ nacuax ga yema nachica, yerü Ngechuchu rü muẽxpũxcüna yéma tomaã nangutaquexẽũ. ³Rü yéma nangu ga Yuda namaã ga ñuxre ga churaragü rü ñuxre ga tupauca ga taxũneärü purichíagü ga yéma namugũxũ ga paigüarü ãẽxgacügü rü parichéugü. Rü meãma nixãxne, rü yéma nanangegü ga omügü. ⁴Natürü ga Ngechuchu rü marü nüxũ nacuax ga guxũma ga tacü tá nüxũ na ngupetũxũ. Rü yemacax naxcax nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécax nixĩ i pedaügũxũ? —ñanagürü. ⁵Rü nümagü rü Ngechuchuxũ nangãxũgü, rü ñanagü-rügü: —Nacharétucũãx i Ngechuchucax nixĩ i tadaügũxũ —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Choma chixĩ —ñanagürü. Rü Yuda ga bexma

cúacü ínaxuaxũxũ rü yema churaragütanüwa nayexma. ⁶Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu: “Choma chixĩ”, ñaxgu, rü nügüweama nacaixũtanü ga yema churaragü, rü yexma nayayi. ⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécax nixĩ i pedaügũxũ? —ñanagürü. Rü nümagü rü nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Nacharétucũãx i Ngechuchucax nixĩ i tadaügũxũ —ñanagürügü. ⁸Rü Ngechuchu rü wenaxãrü ñanagürü nüxũ: —Marü pemaã nüxũ chixu rü choma chixĩ. Rü ngẽxguma chauxcax pedaügü rü íipeyaxĩxẽẽ i ñaã chorü ngüexũgü! —ñanagürü. ⁹Rü yemaacü nangupetü na yanguxũcax ga norü ore ga nümatama ga Ngechuchu nüxũ yaxuxũ ga ñaxgu:

“Yíxema Chaunatü choxna tüxũ mugüxe rü taxúetáma itayarütauxe”, ñaxgu. ¹⁰Rü Chimáũ ga Pedru rü nüxũ iyexma ga wüxi ga cüxchi. Rü ngĩxũ nayaxu ga norü cüxchi rü yemamaã ínanadaechinü ga paigüarü ãẽxgacüarü duĩxũ ga Macugu ãẽgaxũ. Rü norü tügünechinü ínadae. ¹¹Natürü ga Ngechuchu rü Pedruxũ ñanagürü: —iNgĩxchixũgu ngĩxũ ixücuchi i curü cüxchi! ¿Tama exna nüxũ cucuax na choma rü tá ngũxũ chingexũ ngẽma Chaunatü chomaã naxueguxũrü? —ñanagürü.

Anápatawa Ngechuchuxũ nagagü

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹²Rü yexguma ga churaragüarü ãẽxgacü, namaã ga norü churaragü rü tupaucaarü purichíagü, rü Ngechuchuxũ

niyauxgü. Rü nayanaxchacüügü. ¹³Rü noxri rü ãëxgacü ga Anápatawa nanagagü. Rü Aná rü Caipánaxtü nixí. Rü guma taunecügu ga Caipá rü paigüeru nixí. ¹⁴Rü yema Caipá nixí ga üpaacü yema Yudfugüarü ãëxgacügümaã nüxü ixuxü ga na namemaëxü ga wüxitama ga yatü guxüma ga Yudfugüacax na yuxü .

Pedru rü tama Ngechuchuxü nacuañneta
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Rü choma rü Chimáü ga Pedru rü wüxigu Ngechuchuwa tarüxí. Rü yema paigüarü ãëxgacü rü choxü nacuañ. Rü yemaçax ga choma rü wüxigu Ngechuchumaã tichocu ga ãëxgacüpataxtüwa. ¹⁶Natürü ga Pedru rü iñaxärü düxétügutama narüxäñ. Rü yemaçax íchaxüxü ga choma, rü yema iñaxärü dauruü ga ngecumaã chayarüdexa rü yexguma Pedruxü iyamucuchi. ¹⁷Rü yexguma ga yema ngecü ga iñaxärü dauruü, rü Pedruna ica, rü ngígürügü: —¿Tama exna cuma rü ta wüxi i norü ngüexü quiixü i ngëma yatü i yayauxgüxü? —ngígürügü. Rü Pedru ngixü nangaxü, rü ñanagürü: —Tama nixí —ñanagürü. ¹⁸Rü yéma iñaxtüwa rü ãëxgacüarü duüxügü rü purichíagü rü nanaxügü ga wüxi ga üxü, yerü nagáuane. Rü guma üxüxetüarü ngaicamagu nachigü, rü yéma nügü ninaixügü. Rü Pedru rü ta yéma nügü nanaixü naxëtüwa ga guma üxü.

Paigüarü ãëxgacü rü Ngechuchuna naca
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Rü yema paigüarü ãëxgacü rü inanaxügü ga Ngechuchuna na naçaxü,

rü ñanagürü: —¿Tacü nixí ga duüxügüxü namaã cungüexëëxü? ¿Rü texégü tixí ya yíxema curü ngüexügü? —ñanagürü. ²⁰Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Choma rü guxü ga duüxügüpexewa nüxü chixu ga chorü ore. Rü ngutaquexepatañgüwa rü tupauca ya taxünewa i ngextá guxüma i Yudfugü íngutaquexegüxüwa chanangüexëë ga duüxügü. Rü yemaacü taxüma ichicux ga chorü ore. ²¹—¿Rü tüxcüü i choxna cuçaxü i ñuxmax? Ëcü, inüxna naca i ngëma duüxügü ga nüxü inüexü ga chorü ore! Rü nümagü tá cumaã nüxü nixugüe ga tacüchigaxü namaã na chixuxü. Erü nümagü rü nüxü nacuañgü i guxüma ga tacü ga namaã nüxü chixuxü —ñanagürü. ²²Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü wüxi ga tupauca ga taxüneärü purichía ga naxütagu chixü, rü Ngechuchuchiwegu nidagü. Rü ñanagürü Ngechuchuxü: —¿Tüxcüü ngëmaacü cunangaxü ya daa paigüarü ãëxgacü? —ñanagürü. ²³Rü Ngechuchu nanangaxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma tacü rü chixexüxü chixuxgu, irü nüxü ixi na ñuxacü chixri na chidexaxü! Natürü ega chorü ore rü aixcüma yixígu, rü tñuxcüü i choxü quidagüxü i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁴Rü yexguma ga Aná rü Ngechuchuxü yanáñacüma paigüarü ãëxgacü ga Caipáñtawa nanamu.

Pedru rü wenaxärü tama
Ngechuchuxü nacuañneta

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Rü yoxni ga Pedru rü üxüarü ngaicamagu nachiecha, rü yéma nügü

nanaĩxũãma. Rũ yema yéma yexmagũxũ
rũ nũxna nacagũe, rũ ñanagũrũgũ:
—¿Tama exna cuma rũ ta norũ ngũexũ
quĩxũ i ngẽma yatũ i yayauxgũxũ?
—ñanagũrũgũ. Natũrũ ga Pedru rũ tama
nũgũ nixu, rũ ñanagũrũ: —Tama nixĩ
—ñanagũrũ. ²⁶Rũ yéma nayexma ga
wũxi ga paigũarũ ãẽxgacũarũ duũxũ. Rũ
yema rũ Pedru ídaechinũxũtanũxũ nixĩ.
Rũ Pedruna naca, rũ ñanagũrũ:
—¿Tama exna cuma yĩxũ ga
nanetũnecũwa Ngechuchumaã cuxũ
chadauxũ? —ñanagũrũ. ²⁷Rũ Pedru rũ
wenama tama nũgũ nixu. Rũ
yexgumatama nica ga ota.

Ngechuchu rũ Piratupexewa nayexma
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Rũ yexguma Ngechuchumaã nũxũ
nachauegu ga nũxna na nacagũxũ, rũ
Caipápatawa ínanagaxũchigũ rũ
Yudéaaneãrũ ãẽxgacũ ga
Dumacũãxpatawa nanagagũ. Natũrũ
marũ ningóonechaũ ga yexguma rũ
yemacax ga yema Yudũgũ rũ tama
guma ãẽxgacũpatagu nachocu, yerũ
norũ mugũ nũxũ nixu rũ taxũ ga pecadu
nixĩ na wũxi ga Dumacũãxpatagu na
nachocuxũ ga yema ngunexũgu. Rũ
yemaãcũ tama Tupanapexewa nũgũ
nixũxaarũ maxũãxẽẽgũchaũ, yerũ
yexguma nũgũ yaxũxaarũ
maxũãxẽẽgũgu, rũ taxucũrũwa
nanangõxgũ ga õna ga Üpetũchigaarũ
petacax namexẽẽxũ. ²⁹Rũ yemacax ga
guma ãẽxgacũ ga Dumacũãx ga Piratu
rũ napatawa ínaxũxũ ga duũxũgũmaã
na yadexaxũcax. Rũ ñanagũrũ nũxũ:
—¿Tacũcax ípenaxuaxũ ya daa yatũ?
—ñanagũrũ. ³⁰Rũ nũmagũ rũ Piratuxũ

nangãxũgũ, rũ ñanagũrũgũ:
—Ngẽxguma chi tama wũxi i taxũ i
chixexũ naxũxgu, rũ tãũ chima
cuxũtawa tanaga —ñanagũrũgũ. ³¹Rũ
yexguma ga Piratu rũ ñanagũrũ nũxũ:
—íËcũ perũ ãẽxgacũgũxũtawa penaga,
rũ perũ mugũ pemaã nũxũ ixuxũãcũma
penapoxcux! —ñanagũrũ. Natũrũ ga
yema Yudũgũ rũ Piratuxũ nangãxũgũ,
rũ ñanagũrũgũ: —Natũrũ pema i
Dumacũãxgũ rũ marũ toxna penachũxu
na texéxũ timãxgũxũ tũmaãrũ
chixexũcax —ñanagũrũgũ. ³²Rũ
yemaãcũ ningu ga yema ore ga
Ngechuchu ũpaacũ nũxũ ixuxũ ga
ñuxãcũ tá na nayuxũ. ³³Rũ Piratu rũ
wenaxãrũ napatagu naxũcu, rũ
Ngechuchucax nangema. Rũ nũxna
naca, rũ ñanagũrũ: —¿Cuma yĩxũ i
Yudũgũarũ ãẽxgacũ quĩxũ?
—ñanagũrũ. ³⁴Rũ Ngechuchu ñanagũrũ
nũxũ: —¿Cuechamatama i nagu
curũxĩnũxũ na ngẽmaãcũ choxna
cuçaxũ, rũ exna togũ marũ cumaã nũxũ
nixu na ngẽmaãcũ choxna cuçaxũcax?
—ñanagũrũ. ³⁵Rũ Piratu Ngechuchuxũ
nangãxũ, rũ ñanagũrũ: —¿Exna cuma
nagu curũxĩnũgu rũ Yudũ chiĩxũ? Rũ
ngẽma cuchiũãnecũãxgũ rũ paigũarũ
ãẽxgacũgũtama nixĩ i chauxũtawa cuxũ
gagũxũ. ¿Exna tacũ rũ chixexũ cuxũ?
—ñanagũrũ. ³⁶Rũ yexguma ga
Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ:
—Choma rũ tama ñoma i naãnewa
ãẽxgacũ chixĩ. Rũ ngẽxguma ñoma i
naãnewa ãẽxgacũ chixĩgu, rũ chorũ
duũxũgũ rũ chi Yudũgũarũ
ãẽxgacũgũmaã nũgũ nadai rũ tãũ chima
choxũ niyauxgũ i ngẽxguma. Natũrũ
tama ñoma i naãnewa ãẽxgacũ chixĩ

—ñanagürü. ³⁷Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Exna to i nachüñâneärü ãëxgacü quixĩ i cumax? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Cumatama mariü nüxü quixu na ãëxgacü chiixü. Rü yemacax ga choma rü chabu rü ñoma ga naañewa chaxü na duñxügümaã nüxü chayariuxuxüçax i ore i aixcüma ixixü. Rü guxãma ya texé ya nüxü cuáxchañxë i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü choxü itarüxinüë i ngëma ore i nüxü chixuxü —ñanagürü. ³⁸Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Tacı nixĩ i ngëma ore i aixcüma ixixü? —ñanagürü.

**Ngechuchumaã nanaxuegu
na yamañgüãxü**

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Rü yemaãcü Ngechuchuna nacaxguwena ga Piratu, rü wenaxãrü Yudfugümaã nayarüdexa. Rü ñanagürü nüxü: —Taxuñma i chixexüñ nawa chadau i ñaã yatü. ¿Rü tüxcüü chi inapoxcuxü? ³⁹—Natürü guxüguma ega Üpetichigaarü petawa nanguxgu, rü pecüma nixĩ na choxna naxçax na peçaxü na íchananguxuchixëñxüçax i wüxi i duñxü i poxcuxü. ¿Rü penaxwaxexü na pexçax íchananguxuchixëñxü i ñaã perü ãëxgacü, Pa Yudfugüx? —ñanagürü. ⁴⁰Rü yexguma ga guxüma ga yema duñxügü, rü tagaãcü aita naxüë, rü ñanagürügü: —Tama tanaxwaxe na cuya-ngëxü i ngëma yatü. Rü Barabá waxi nixĩ i tanaxwaxexü na cuyangéxü —ñanagürügü. Rü yema Barabá rü wüxi ga máetaxü nixĩ.

19 ¹Rü yexguma ga Piratu rü churaragüñ namu na Ngechuchuxü naçuaixgüñçax. ²Rü

yema churaragü rü chuchuxüwa nanaxügü ga wüxi ga ngaxcueruñ rü ñuxüchi naëruwa nayangaxcuchigü. Rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxcharaxügu nayacuxëëgü. ³Rü ñuxüchi naxçax naxĩ, rü nüxü nacugüëacüma ñanagürügü nüxü: —iNamaxü, Pa Yudfugüarü ãëxgacüx! —ñanagürügü. Rü nanapechiewegü. ⁴Rü Piratu rü wenaxãrü düxëtüwa naxü, rü Yudfugüñ ñanagürü: —iDücax! ñuxma tá nuã pepexewa chanaga na nüxü pecuáñxüçax na taxuñma i chixexüñ nawa chadauxü —ñanagürü. ⁵Rü düxëtüwa naxü ga Ngechuchu. Rü namaã nangaxcueru ga yema ngaxcueruñ ga chuchuxüñnaxçax. Rü nagu nicux ga yema máxü ga naxchiru ga dauxcharaxü. Rü yex-guma ga Piratu rü Yudfugüñ ñanagürü: —Daa nixĩ ya yima yatü —ñanagürü. ⁶Natürü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga paigüarü ãëxgacügü rü purichiañgü, rü inanaxügüë ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —iCuruchawa yapota! iCuruchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —iËcü, peyaga rü pematama curuchawa peyapota! Eri choma rü taxuñma i chixexüñ nawa chadau —ñanagürü ga Piratu. ⁷Natürü ga yema Yudfugü rü Piratuxü nangãñgü, rü ñanagürügü: —Toma toxü nangëxma i wüxi i torü mu. Rü ngëma torü mu toxü nüxü nacuañxëë na namexü na nayuxü i ñaã yatü, yerü nüma rü nüxü nixu ga Tupana Nane na yññü —ñanagürügü. ⁸Rü yexguma yemaxü naxññügu ga Piratu, rü yexeraãcü namuñ. ⁹Rü wena Ngechuchumaã napatagu naxücu. Rü

yéma Ngechuchuna nayaca, rü ñanagürü: —¿Ngextácũãx quixĩ i cumax? —ñanagürü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanangãxũ. ¹⁰Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuxũ ñanagürü: —¿Exna ngëma tãütãma choxũ cungãxũ? ¿Tau exna i nüxũ cucuãxũ na choxmexwa cungëxmaxũ na curuchawa cuxũ chipotaxũ rü exna cuxũ na íchanguxuchixëëxũcax? —ñanagürü. ¹¹Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Tãü chima cuxmexwa changëxma, ega tama Tupana naxwaxegu. Rü ngëmacax nixĩ i ngëma duũxũgü i cuxna choxũ mugũxũ rü curü yexera poraãcü napecaduãxgü —ñanagürü. ¹²Rü yemawena rü Piratu nagu narüxinü ga ñuxãcü Ngechuchuxũ na ínanguxuchixëëëgaxũ. Natürü yema Yudíugü rü poraãcü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tá ícunanguxuchixëëxgu rü tama curü ãëxgacü ya tacü ya Dumacũãx ya Chécharuxũ cungechaũ. Erü ngexerúxe ya ãëxgacü ya tacüxũ tügü ingucuchixëëë, rü Dumacũãx ya ãëxgacü ya tacü ya Chécharuarü uwanü tixĩ —ñanagürügü. ¹³Rü yexguma yemaxũ naxĩngu ga Piratu, rü churaragũxũ namu ga Ngechuchuxũ düxëtüwa na nagagũxũcax. Rü nawa nayarüto ga wüxi ga tochicaũ ga taxũ ga nutagünaxcax ga togawa rü Gabatagu ãëgaxũ. Rü yema nachicawa nixĩ ga poxcuexũ ga duũxũgüna naçaxũ ga ãëxgacü. ¹⁴Rü wüxi ga ngunexũ nataxu ga Üpetüchigaarü petawa na nanguxũ ga yexguma, rü marü tocuchiwa nangu. Rü Piratu rü Yudíugũxũ ñanagürü: —iDaa nixĩ ya

yima perü ãëxgacü! ñanagürü. ¹⁵Natürü ga nümagü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Tanaxwaxe na nayuxũ. Rü icuruchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxãcü i choma rü ichanamu na curuchawa yapotagũãxũcax ya perü ãëxgacü? —ñanagürü. Natürü ga paigüarü ãëxgacügü rü Piratuxũ nangãxũgü, rü ñanagürügü: —Yima ãëxgacü ya tacü ya Chécharu ya Dumawa ngëxmacü rü yima nixĩ ya torü ãëxgacü, rü nataxuma i to —ñanagürügü. ¹⁶Rü yexguma ga Piratu rü yema Yudíugüna Ngechuchuxũ namu na curuchawa yapotagũãxũcax. Rü nümagü rü nayagagü.

Curuchawa Ngechuchuxũ nipotagü

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

¹⁷Rü ínaxũxũ ga Ngechuchu, rü norü curucha ngĩxũ ininge. Rü yéma nanagagü nawa ga wüxi ga nachica ga “Duũxëëruchinaçãgu” ãëgaxũ. Rü yema rü Górguta nixĩ ga naéga ga togawa. ¹⁸Rü yéma curuchawa Ngechuchuxũ nayarüpotagü. Rü Ngechuchurüü curuchawa nayapotagü ga taxre ga to ga yatügü, rü wüxi ga norü tügünecüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ¹⁹Rü Piratu rü churaragũxũ namu na Ngechuchuarü curuchatapexewa na yapocuchigüãxũcax ga wüxi ga mürapewaxacü ga ãëgatachinüxũ ga ñaxũ:

“Ngechuchu ya Nacharétucũãx ya Yudíugüarü ãëxgacü”, ñaxũ. ²⁰Rü muxüma ga yema Yudíugü nüxũ nadaumatü ga yema namatü ga mürapewaxacügu üxũ. Yerü yema

nachica ga Ngechuchuxũ curuchawa íyanapotagũxũwa, rü ñãneãrũ ngaicamana nixĩ. Rü tomaẽxpũx ga nagawa naxũmatũ ga yema naẽga ga yema mürapewawa. Rü togawa rü Griégugũgawa rü Dumacũãxgũgawa naxũmatũ. ²¹Rü yemaçax ga yema Yudfũgũarũ paigũarũ ãẽxgacũgũ rü Piratuxũ ñanagũrũgũ: —Toma rü tama tanaxwaxe i cunaxũmatũ i “Yudfũgũarũ ãẽxgacũ”, ñaxũ. Rü narũmemaẽ nixĩ i cunaxũmatũ rü ñacurũgũ:

“Nũgũ ixucũ na Yudfũgũarũ ãẽxgacũ yĩxũ”, ñacurũgũ. ²²Natũrũ Piratu nanangãxũ rü ñanagũrũ: —Ngẽma chaxũmatũxũ rü marũ ngẽxma naxũmatũ —ñanagũrũ. ²³Rü curuchawa marũ Ngechuchuxũ yapotagũguwena ga churaragũ, rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü yema ágũmũciũ ga churaragũ rü nũgũmaã nayatoye ga naxchiru. Rü nanayauxgũ ta ga norũ gáuxũchiru ga máxũ. Natũrũ taxuwama narũngãixte, yerũ woetama yemaãciũ naxũ. ²⁴Rü yemaçax ga yema churaragũ rü nũgũmaã ñanagũrũgũ: —iTãũtãma nagu tagaugũe! Rü narũmemaẽ nixĩ i naxçax tá naxĩnũcãxwexegũ rü ngĩxũ tañanagũgũ i wũxi i diẽru na ngẽmawa nũxũ icuãxgũxũcãx na texearũ tá na yĩxũ —ñanagũrũgũ. Rü yemaãciũ ningu ga Tupanaãrũ ore ga ũmatũxũ ga ñaxũ:

“Nũgũmaã nayatoye i chauxchiru,
rü naxçax ngĩxũ tanañanagũgũ
i wũxi i diẽru”,

ñaxũ. Rü aixcũma yemaãciũ nixĩ ga naxũgũãxũ ga churaragũ. ²⁵Rü Ngechuchuarũ curuchapũnewa iyexma ga naẽ ga María, rü ngĩeyax, rü María ga Creopá naxmax, rü María ga

Magadácũãx. ²⁶Rü yexguma Ngechuchux naẽxũ ðauxgu ga yexma chauxũtagu na nachixũ, rü ñanagũrũ ngĩxũ: —Pa Mamax, yima nixĩ ya cune, —ñanagũrũ. ²⁷Rü yemawena, rü ñanagũrũ choxũ: —Ngẽma iyixĩ i cue —ñanagũrũ. Rü yexgumamama rü chopatawa ngĩxũ chayaxu. Rü chauxũtawa iyexmaẽcha.

Nayu ga Ngechuchu

²⁸Rü Ngechuchu nũxũ nacuãx ga marũ na yanguxũ ga guxũma ga norũ puracũ ga ñoma ga naãnewa. Rü yema Tupanaãrũ ore ga ũmatũxũ na yanguxẽẽxũcãx, rü ñanagũrũ: —Chĩtawa —ñanagũrũ. ²⁹Rü yẽma iyexma ga wũxi ga tũxũxãcũ ga binu ga marũ ũxchiũcũmaã ãacuxcũ. Rü wũxi ga tũãxmũ guma binumaã niwaixẽẽgũ, rü wũxi ga dextrnemenãxãwa nayanaĩx. Rü yemamaã naãxgu nanawexgũ. ³⁰Rü Ngechuchu nayaxaxũ ga guma binu ga ũxchiũcũ rü ñanagũrũ: —Marũ ningu i guxũma i chorũ puracũ —ñanagũrũ. Rü ñũxũchi inayarũmaxãchieru, rü nayu.

Wũxi ga churara rü wocaxemaã Ngechuchuxũ nacanapacũtũxũ

³¹Natũrũ ga yema Yudfũgũarũ ãẽxgacũgũ rü tama nanaxwaxegũ ga curuchagũwa na nayexmagũxũ ga yema naxũnegũ. Yerũ moxũãcũ rü ngĩxchigaarũ ngunexũ nixĩ. Rü yema Yudfũgũcãx rü yema nixĩ ga guxũ ga ngĩxchigaarũ ngunexũãrũ yexera ga ũũnẽxũ, yerũ norũ peta ga Ũpetũchigaarũ ũgũ nixĩ. Rü yemaçax Piratuna naxçax nacagũ na churaragũ yẽma namugũxũcãx na yapoyeparagũãxũcãx na paxa

nayuxëcax ga yema curuchawa ipotagüxü, rü paxa na nadeäxëcax ga curuchawa naxüpa ga ngüxchigaarü ngunexü. ³²Rü yéma naxi ga churaragü rü inanapoeparagü ga yema taxre ga yatügü ga Ngechuchumaä yéma curuchawa ipotagüxü. ³³Rü Ngechuchucax naxi ga churaragü, natürü nüxü nadaugü ga marü na nayuxü. Rü yemacax tama nayapoyeparagü. ³⁴Natürü wüxi ga churara rü Ngechuchuxü nacanapacütüxü. Rü yexgumatama ínayxüchi ga nagü rü dexá. ³⁵Rü choma i Cuáü rü nüxü chadau i guxüma ga ñaä pemaä nüxü chixuxü. Rü aixcüma nixi i ñaä chorü ore. Rü chomatama nüxü chacuax i aixcüma na yixü, rü pemaä nüxü chixu na pema rü ta peyaxögüxëcax. ³⁶Rü yema nangupetü na yanguxëcax i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü taxúnetáma ya naxchinaxä nipoyegü”,

ñaxü. ³⁷Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tá nüxü narüdaunü ya yima nacanapacütüxügüäcü”,

ñanagürü.

Ngechuchuxü inatäxgü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüax ga Yuchegu äégacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuxü nayaxö, natürü cúäcü nayaxö yerü natanüxü ga Yudfugüarü äëxgacügüxü namuü. Rü guma nixi ga Piratuna yaçacü na nayauxäxëcax ga Ngechuchuxüne. Rü Piratu rü: —Ngü, —ñanagürü. Rü

yexguma ga Yuche rü yéma naxü ga curuchawa íyapotaxüwa, rü curuchawa nayayaxu ga naxüne ga Ngechuchu. ³⁹Rü yéma nangu ga Nicodému ga üpaacü chütacü Ngechuchuxütagu naxüänecü. Rü yéma nanange ga 30 kilo naguxü ga pumara ga yixichixü na Ngechuchuxü namaä nachaxünegüxëcax. ⁴⁰Rü yemaäcü ga Yuche rü Nicodému rü curuchawa nanayauxgü ga naxüne ga Ngechuchu. Rü naxchiru ga marü pumaracharaxümaä nayanäxpüxügü. Yerü yema nixi ga tocüma ga toma ga Yudfugü ga yexguma wüxi ga yueta tüxü itatäxgü. ⁴¹Rü yema nachica ga Ngechuchu curuchawa ípotaxüwa nayexma ga wüxi ga nanetünecü. Rü yema nanetünecüwa nayexma ga wüxi ga naxmaxü ga yexwacaxüxü ga taguma texéxü nagu nataxgüxü. ⁴²Rü yema naxmaxügu nayaxücuchigü ga Ngechuchuxüne yerü nangaicama, rü paxa tá ningune ga ngüxchigaarü ngunexëcax.

Ínarüda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 ¹Rü yüxiarü paxmamaxüchi ga tauta meä yangóonegu, rü María ga Magadäcüax rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxüwa ixü. Rü nüxü idau ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaä rüngüxtaücü, rü marü na ínaxügachixü. ²Rü yexgumatama iññaächü, rü yema choma rü Chimáü ga Pedrumaä ítayexmagüxüwa iña. Rü ngügürügü toxü: —Rü marü nanayauxgü ya Cori ya Ngechuchu i naxmaxüwa. Rü tama nüxü tacuax na ngexta na naxügüäxü

—ngĩgürügü. ³Rü yexguma ga choma rü Pedru rü Ngechuchuxũ ñaxũ. ⁴Rü wüxigu itaxũachi ga tomax, natürü ga choma rü poraäcü Pedruarü yexera ichañaachi. Rü chaxira Ngechuchuxũ ñaxũchixüwa changu. ⁵Rü ichayarümaxächi na nagu chidaucuchixücax. Rü nüxũ chadau ga naxchiru ga namaã yanáxpüxügüäxũ ga yexma na naxüxũ. Natürü tama aixepegu chaxücu. ⁶Rü choweamä ñangu ga Chimáũ ga Pedru. Rü nüma rü yema naxmaxũgu naxücu. Rü nüma rü ta nüxũ nadau ga yema naxchiru ga namaã yanáxpüxüchiréxũ. ⁷Rü nüxũ nadau ta ga naxchiru ga namaã yanáxpüxügüäxũ ga meäma dixcumüxũ ga nüxrüguma üxũ. Rü tama wüxigu namaã nanu ga yema naxchiru ga namaã yanáxpüxügüäxũ. ⁸Rü yexguma ga choma ga chaxiraxüchi yéma na changuxũ, rü choma rü ta chixücu. Rü nüxũ chadau ga guxũma, rü chayaxõ ga Ngechuchu rü marü wena na namaxüxũ. ⁹Yerü noxri rü tama nüxũ tacuaxgüéga ga yema Tupanaärü ore ga ümatüxũ ga ñaxũ:

“Cristu rü tá wena namaxũ”,
ñaxũ. ¹⁰Rü yexguma ga toma rü
tochiücax tawoegu.

**Ngechuchu rü ngĩcax nangox
ga María ga Magadácüäx
(Mt 16.9-11)**

¹¹Natürü ga María rü yexma irüxäüx naxütägu ga Ngechuchumaxũ. Rü yéma ixaxu. Rü naxauxäcuma iyarümaxächi, rü nagu iyadaucuchi ga naxmaxũ. ¹²Rü nüxũ idau ga taxre ga daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngerüügü ga icómüchiruxũ. Rü

Ngechuchuxüne ixüchiréxüwa narütögü, rü wüxi ga Ngechuchueru ixüxüwaama rü to ga nacütawaama. ¹³Rü yema daxücüäx ga duüxügü rü ngĩxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngecüx, ¿tacücax cuxaxu? —ñanagürügü. Rü ngĩma rü inangäxũ, rü ngĩgürügü: —Chaxaxu erü nayangegü i naxüne ya chorü Cori, rü tama nüxũ chacuax na ngexta naxügüäxũ —ngĩgürügü. ¹⁴Rü yexgumatama yema ngĩxgu, rü ngĩgüweama idau. Rü nüxũ idau ga Ngechuchu ga ngĩxütawa na nayexmaxũ. Natürü tama nüxũ icuax ga Ngechuchu na yüxũ ga guma. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngĩxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, ¿tacücax cuxaxu? ¿Rü texécax nixĩ i cudaduxũ? —ñanagürü. Rü ngĩma nüxũ nacuaxgu rü yema nixĩ ga yema nanetünecüarü dauruũ. Rü yemacax ngĩgürügü nüxũ: —Pa Corix, ega cuma cuyangexgu i naxüne ya Ngechuchu, rü ichomaã nüxũ ixu na ngexta na cunaxüxũ na choma chayayaxuxücax! —ngĩgürügü. ¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Maríax —ñanagürü. Rü ngĩma rü naxcax idaeuguächi, rü togawa ngĩgürügü nüxũ: —Pa Rabunix —ngĩgürügü. Rü ngẽma rü “Pa Ngüxëëruüx”, ñaxüchiga nixĩ. ¹⁷Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —iTäxü i choxũ quingögüxũ, erü tauta Chaunatüxütawa chaxũ! iNatürü ngẽma chaueneëgütanüwa naxũ rü namaã nüxũ yarüxu na choma rü tá Chaunatü ya chorü Tupana ya Penatü ya perü Tupanaxütawa chaxüxũ! —ñanagürü. ¹⁸Rü yexguma ga María ga Magadácüäx rü tomaã nüxũ iyarüxu ga marü nüxũ na nadauxũ ga Cori ga Ngechu-chu. Rü ñuxüchi tomaã nüxũ

iyaxu ga yema ore ga Ngechuchu ngĩmaã nũxũ ixuxũ.

Norũ ngũexũgũcax nangox ga Ngechuchu
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹Rũ yema yũxiarũ ngunexũãrũ chũtacũ, rũ tangutaquexegũ ga toma ga Ngechuchuarũ ngũexũgũ. Rũ togũ tariwãtaũgũ, yerũ yema Yudũfugũari ãẽxgacũgũxũ tamuũẽ. Rũ Ngechuchu rũ ngũrũãchi yẽma nangox, rũ torũ ngãxũtanũgu nachi. Rũ toxũ narũmoxẽ, rũ ñanagũrũ: —iPetaãẽgũ! —ñanagũrũ. ²⁰Rũ yema ñaxguwena rũ toxũ nũgũ nawẽmex, rũ nũgũ inawẽpacũtũxũ. Rũ tomagũ ga norũ ngũexũgũ rũ tataãẽgũ, yerũ nũxũ tadaugũ ga guma torũ Cori. ²¹Rũ yexguma rũ wenaxãrũ ñanagũrũ toxũ: —iPetaãẽgũ! Rũ yema Chaunati nũma choxũ na muxũrũ tãtama nixĩ i pexũ chamuxũ i chomax —ñanagũrũ. ²²Rũ yexguma rũ toẽtũ “cue” ñanagũrũ ga Ngechuchu. Rũ ñuxũchi ñanagũrũ toxũ: —iPenayauxgũ i Tupanaãẽ i Ũũnexũ! ²³Rũ ngẽxguma duũxũgũ nũxũ rũxoegu i norũ pecadugũ, rũ pema rũ pexũ nangẽxma i pora na namaã nũxũ pixuxũ na Tupana marũ nũxũ nũxũ nangechaũxũ i norũ pecadugũ. Natũrũ ngẽxguma duũxũgũ tama nũxũ rũxoegu i norũ pecadugũ, rũ pema rũ pexũ nangẽxma i pora na namaã nũxũ pixuxũ na marũ ngẽma norũ pecadugũwatama nangẽxmagũxũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

Tumachi nũxũ nadau ga
Cori ga wena maxũci

²⁴Natũrũ totanũxũ ga Tumachi ga Wũxigu Buexũmaã taxugũxũ, rũ tama totanũwa nayexma ga yexguma

Ngechuchu toxcax ngoxgu. ²⁵Rũ yixcama ga toma rũ Tumachimaã nũxũ tixugũe, rũ ñatarũgũgũ: —Marũ nũxũ tadau ya tũrũ Cori ya Ngechuchu —ñatarũgũgũ. Natũrũ ga Tumachi rũ toxũ nangãxũ rũ ñanagũrũ: —Ngẽxguma tama nũxũ chadauxgu i norũ itapuamaxũ i naxmẽxwa rũ tama nũxũ chingũgũgu i ngẽma itapuamaxũ rũ ngẽma norũ cana-pacũtũxũ, rũ tãũtãma chayaxũ i ngẽma ore i chomaã nũxũ pixuxũ —ñanagũrũ. ²⁶Rũ 8 ga ngunexũguwena rũ wenaxãrũ tangutaquexegũ ga toma ga wũxi ga ĩpatawa. Rũ totanũwa nayexma ga Tumachi ga yexguma. Rũ woo ga na nawãtaxũ ga ĩãx, rũ ngũrũãchi yẽma nangox ga Ngechuchu, rũ torũ ngãxũtanũgu nachi. Rũ toxũ narũmoxẽ, rũ ñanagũrũ: —iPetaãẽgũ! —ñanagũrũ. ²⁷Rũ yexguma Tumachixũ ñanagũrũ ga Ngechuchu: —iNũxũ ingũgũ i ñãã chorũ itapuamaxũ i choxmẽxwa ngẽxmaxũ, rũ nũxũ nadau ya daa choxmẽx! iRũ nuxa chorũ canapacũtũxũgu ingũgũ! iRũ nũxũ rũxo na tama cuyaxũxũ! iRũ meãma yaxũ i ñuxmax! —ñanagũrũ. ²⁸Rũ yexguma ga Tumachi rũ Ngechuchuxũ nangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Pa Chorũ Corix, cuma nixĩ i chorũ Tupana quĩxũ —ñanagũrũ. ²⁹Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Pa Tumachix, cuma cuyaxũ i ñuxma erũ choxũ cudau. Natũrũ tataãẽgũ ya yĩxema tama choxũ daugũãcũma yaxũgũxe —ñanagũrũ.

Tãcũcax naxũmatũ i ñãã popera

³⁰Rũ Ngechuchu rũ topexewa nanaxũ ga muxũma ga to ga mexũgũ ga

cuaxruũgü i tama ñaã poperagu ümatüxũ. ³¹Natürü guxũma i ñaã poperagu ümatüxũ, rü naxümatü na peyaxögüxũcax na Ngechuchu rü Cristu ya Tupana Nane na yĩxũ. Rü ngëxguma nüxũ peyaxögügu rü tá pexũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ.

**Ngechuchu rü 7 ga norü
ngúexũgüçax nangox**

21 ¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü wenaxãrũ toxçax nangox naxtaxa ga Gariréaanacüwa. Rü Tibéria nixĩ ga to ga naéga. Rü ñaãcũ nixĩ ga toxçax nangóxũ. ²Rü wüxiwa tayexmagü ga choma rü Chaũtiágu ga Zebedeu nanegü rü Chimáũ ga Pedru, rü Tumachi ga Wüxigu Buexũmaã taxugüxũ, rü Natanaé ga Gariréaanegune ga tãne ga Canácũãx, rü to ga taxre ga tomüçigü ga Ngechuchuarü ngúexũgü. ³Rü Chimáũ ga Pedru rü ñanagürü toxũ: —Tá chayapüchae —ñanagürü. Rü yexguma ga toma rü tanangãxũgü, rü ñatarügügü nüxũ: —Toma rü tá ta cuwe tarüxĩ —ñatarügügü. Rü yéma taxĩ, rü wüxi ga nguegu tichoũ. Natürü yema chütaxũgu rü taxuũma ga choxni tiyauxgü. ⁴Rü yexguma noxri yangóonegu rü Ngechuchu toxçax nangox ga naxtaxaanacüwa. Natürü ga toma rü tama nüxũ tacuaxgü ga Ngechuchu na yĩxũ. ⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü toxna naca, rü ñanagürü toxũ: —Pa Ngextüxcügüx, çexna taxuũma i choxni piyauxgü? —ñanagürü. Rü toma rü tanangãxũgü rü ñatarügügü: —Taxuũma —ñatarügügü. ⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü

toxũ: —iPeweũãrũ tügüneçuwawaama penatáe i perü pücha! rü tá ípenayauxũ i choxni —ñanagürü. Rü yémaãma tanatáegü ga torü pücha, rü taxucürüwa ítanatüächigü, yerü muxüchixũ ga choxni tiyauxgü. ⁷Rü yexguma ga choma rü Pedruxũ ñacharügü: —Yima nixĩ ya Cori ya Ngechuchu —ñacharügü. Rü yexguma yemaxũ naxĩnügü ga Pedru ga guma na yĩxũ ga Cori, rü nicüxcuchi ga naxchiru yerü noxri rü ínacüxuchichirex. Rü natüchiüwa nayuxu, rü naxãnacüwa naxçax nawëxë. ⁸Rü toma ga natanüxũ rü nguemaãtama naxãnacüwa taxãgü. Rü yéma tanatügü ga yema pücha ga choxnimaã äacuxũ yerü 100 metruxicatama nataxu ga na naxãnacüwa na tangugüxũ. ⁹Rü yexguma nguewa ítachoũgu rü yéma nüxũ tadau ga wüxi ga üxü, rü naxëtügu naxü ga wüxi ga choxni. Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga pãũ. ¹⁰Rü Ngechuchu rü ñanagürü toxũ: —iNuãta penge i ñuxre i ngëma choxni i ípeyauxũxü! —ñanagürü. ¹¹Rü Chimáũ ga Pedru rü nguegu nixüe. Rü yema püchamaã naxnücügu ínanatüächiwetaũ ga choxni ga ínayauxũxü. Rü 153 ga choxni ga itaxũ nayexma nawa ga yema pücha. Rü woo ga na namuxüchixũ, rü tama narügáu ga pücha. ¹²Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxũ: —iNuã pexĩ rü peyachibüe! —ñanagürü. Rü taxúema ga toma rü nüxna tacaxchaũ na texé yĩxũ ga nümax, yerü marü nüxũ tacuaxgü ga guma na yĩxũ ga Cori ga Ngechuchu. ¹³Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéma toxütawa naxü. Rü nanayaxu ga pãũ rü wüxichigü toxna nanaxã. Rü yexgumarüũ ta ga choxni rü

toxna nanaxã. ¹⁴Rü yema nixĩ ga norü tomaẽxpüxcüna ga toxcax na nangóũ ga Ngechuchu ga yuwa inadxguwena.

Ngechuchu rü Pedrumaã nidexa

¹⁵Rü yexguma chibüewa tingugüguwena rü Ngechuchu rü Chimáũ ga Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáũ Pa Cuáũ Nanex, ñaixcüma choxũ cungechaũxũ i ñaã cumüügüxũ na cungechaũxũãrũ yexera? —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngũ, Pa Corix, cuma nüxũ cucuax na cuxũ changechaũxũ —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —iNachibüexẽ i chorü duũxügü! —ñanagürü. ¹⁶Rü wenaxãrũ Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáũ Pa Cuáũ Nanex, ñaixcüma i choxũ cungechaũxũ —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngũ, Pa Corix, cuma nüxũ cucuax na cuxũ changechaũxũ —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ëcü, inüxna nadau i chorü duũxügü! —ñanagürü. ¹⁷Rü norü tomaẽxpüxcüna wenama Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáũ Pa Cuáũ Nanex, ñaixcümaxũchi yĩxũ i choxũ cungechaũxũ? —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü düxwa nangechaũ, yerü norü tomaẽxpüxcüna Ngechuchu nüxna naca ngoxi aixcüma nüxũ nangechaũ. Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, cuma nüxũ cucuax i guxũma. Rü cuma nüxũ cucuax na aixcümaxũchi cuxũ changechaũxũ —ñanagürü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Ëcü inachibüexẽ i chorü duũxügü! ¹⁸—Rü aixcüma cumaã nüxũ chixu rü yexguma

cungextüxügu rü cugü quicüxcuchi ga na ngextá cuma ícunaxwaxexũwa cuxũxũcax. Natürü ngëxguma yaguãx quixĩgu rü tá quixuuchiacüü na togue cuxũ ícuxcuchixũcax. Rü ngëma tama cuma ícunaxwaxexũwa tá cuxũ nagagü —ñanagürü. ¹⁹Rü Ngechuchu rü yema ñanagürü na nüxũ nüxũ nacuaxẽẽxũcax ga ñuxãcü tá na nayuxũ ga Pedru na yemaãcü Tupanaxũ nataxẽẽxũcax. Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —iChowe rüxü! —ñanagürü.

Yema ngüexũ ga Ngechuchu poraãcü nüxũ ngechaũxũchiga

²⁰Rü yexguma nügüweama nadauxgu ga Pedru rü choxũ nadau ga naweama na ne chaxũxũ. Rü chomachirex nixĩ ga chibüwa Ngechuchuxũtawaxüchi charütoxũ rü nüxna chaçaxũ rü ñachaxũ:

“Pa Corix, ñtexé tá tixĩ ya yíxema bexma cúacü cuxũ íxuaxũxẽ?” ñachaxũ. ²¹Rü yexguma Pedru choxũ daxgu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix, ññaã Cuáũ rü ñacü tá nüxũ üpetüxũ? —ñanagürü. ²²Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Ngëxguma choma chanaxwaxegu rü chanamaxẽẽ ñuxmatáta wena núma chaxũ, rü cuma rü taxu-caxma nüxũ cucuáxchaũ i ngëma. Rü ichowe rüxü! —ñanagürü. ²³Rü yexguma guxema chautanüxũ ga ngüexügü nüxũ inüëgu ga yema chauchiga, rü tügümaã naxçax tidexagü, rü ñatarügügü: —Rü tãütáma nayu i Cuáũ —ñatarügügü. Natürü Ngechuchu rü tama nüxũ nixu ga tãütáma na chayuxũ. Natürü ñanagürümare:

“Ngëxguma choma chanaxwaxegu rü
chanamaxëë ñuxmatáta wena núma
chaxũ, rü cuma rü taxucaxma nüxũ
cucúaxchaũ i ngëma”, ñanagürümare.
²⁴Rü chomatama nixĩ ga nüxũ chadauxũ
i guxũma i ñaã pemaã nüxũ chixuxũ, rü
chomatama nixĩ i pexcax
chanaxümatüxũ i ñaã ore. Rü guxãma i

toma rü nüxũ tacuax na aixcuma na
yiixũ i ñaã pemaã nüxũ chixuxũ. ²⁵Rü
nayexma ga to ga muxüchixũma ga tacü
ga Ngechuchu üxũ. Rü ngëxguma chi
naxümatügu i guxũma ga yema
naxüxũchiga, rü nagu charüxĩnügü rü
tãũ chima ñoma i naãnegü name i
ngëma poperagü i nachiga ümatüxũ.